

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

«ՏԱՎՈՒՇԻ ՊԱՏՐԻԿ ՏԷՎԷՃԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՔՈԼԵԶ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ» ՊՈԱԿ–ի (ՄՈւՀ կամ քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձնահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ.....	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ 6	
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	12
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ.....	12
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ	12
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	15
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	15
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	17
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	23
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.....	28
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....	32
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ	36
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	39
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ	43
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ.....	45
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	49
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	52
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ.....	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑԸ.....	55
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	61

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը.

ՄՈՒՀ-ը հիմնադրվել է 1967թ.՝ որպես Երևանի թեթև արդյունաբերության տեխնիկումի մասնաճյուղ: Ուսումնական հաստատությունը այս տարիների ընթացքում մի քանի անգամ անվանափոխվել է: 1968թ.-ին հիմնադրվել է Իջևանի տեխնիկումը, որը գործել է մինչև 1972թ.: 1972թ.-ին տեխնիկումը վերանվանվել է Իջևանի ինդուստրիալ-տեխնոլոգիական տեխնիկում: 1996թ. Իջևանի քաղաքային և շրջանային խորհուրդների որոշումներով ուսումնական հաստատությունը անվանակոչվել է ակադեմիկոս Զ.Գ.Ղազումյանի անվամբ: 1999թ. տեխնիկումը վերանվանվել է «Իջևանի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ: Քոլեջը 2001թ.-ին միացել է Իջևանի թիվ 69 արհեստագործական տեխնիկական ուսումնարանին, և միացել է նաև Երևանի հիդրոմեխիկոսիկ հենակետային պետական քոլեջի Իջևանի մասնաճյուղը: «Իջևանի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը 15.04.2011թ. վերանվանվել է «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ: 2022թ. հուլիսի 14-ի ՀՀ կառավարության N 1086-Ա որոշմամբ, «Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը վերակազմավորվել է «Տավուշի Պատրիկ Տեվեճյան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի: «Տավուշի Պատրիկ Տեվեճյան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամը հանդիսանում է «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի իրավահաջորդը:

Քոլեջի գրանցման հասցեն ՀՀ Տավուշի մարզ, ք. Իջևան, Նալբանդյան 5:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

Համաձայն «ՀՀ Տավուշի մարզի 2017-2025թթ. զարգացման ռազմավարության»՝ տարածքային զարգացումը կկենտրոնանա երեք կարևոր գերակայությունների վրա, դրանք են՝ արդյունաբերության զարգացում՝ հիմնվելով բնական պաշարների և գյուղմթերքների վերամշակման վրա, կայուն զբոսաշրջության զարգացում և ժամանակակից գյուղատնտեսության զարգացում և գյուղական տարածքների բարելավում: 2017-2025 թվականների համար ՀՀ Տավուշի մարզի տեսլականն է՝ լինել մրցունակ արդյունաբերությամբ և գյուղատնտեսությամբ, ունենալ զարգացած զբոսաշրջային ենթակառուցվածքներ, և բոլոր տարածքներում ապահովել համաչափություն և կայունություն:

ՄՈՒՀ-ում միջին և նախնական մասնագիտական կրթություն է իրականացվում հետևյալ մասնագիտություններով.

Նախնական մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

1. «Խոհարարական գործ»
2. «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորում և նորոգում»
3. «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»
4. «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»
5. «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»

Միջին մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

6. «Զբոսաշրջություն»
7. «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում»
8. «Ֆինանսներ»
9. «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում»
10. «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում»:

Քոլեջն ունի 45 հիմնական և 3 համատեղությամբ աշխատող դասախոսներով, որոնցից 2-ը ներքին համատեղությամբ: Դասախոսական կազմի շարքում ընդգրկված են 5 գործատու դասախոսներ և 2 քոլեջի շրջանավարտ դասախոսներ: 2025-2026 ուսումնական տարում քոլեջում սովորում են 354 ուսանող: Շրջանավարտների հետագծի վերաբերյալ ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ըստ 2024–2025 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը շարունակել է 23 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 14 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատել է 5 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 47 շրջանավարտ:

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

«Տավուշի Պատրիկ Տէվէճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացվել է անկախ փորձագետների խմբի կողմից՝ համաձայն «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի պահանջների: Գնահատումն իրականացվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշների հիման վրա: Փորձագիտական խումբը գնահատման ընթացքում հաշվի է առել, որ քոլեջը երկրորդ անգամ է անցնում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում:

Քոլեջի առաքելությունն ուղղված է տարածաշրջանի կրթության, մշակույթի, զբոսաշրջության, իրավական և սպասարկման ոլորտների կարիքներին համահունչ կրթական և հետազոտական ծրագրերի իրականացմանը՝ ապահովելով աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստում: Միաժամանակ, այն նպատակ ունի ձևավորելու համագործակցության և հաշվետվողականության մշակույթ, զարգացնելու միջազգային կապերը և ապահովելու կրթության որակի նկատմամբ սահմանված պահանջների իրականացումը՝ բարեփոխումների և նորամուծությունների միջոցով:

Քոլեջը 2022 թվականին վերակազմավորվել է և ստացել հիմնադրամի կարգավիճակ, ինչից հետո մշակվել և գործարկվել է 2023–2026 թթ. ռազմավարական ծրագիրը՝ հստակ ձևակերպված նպատակներով: Վերջին տարիներին իրականացված նախաձեռնությունները, ներառյալ նոր մասնագիտությունների ներդրումը և գործնական ուսուցման ընդլայնումը, ուղղված են կիրառական կրթության զարգացմանը՝ համապատասխանեցնելով այն տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջներին: Միևնույն ժամանակ, ռազմավարական նպատակների ազդեցության չափելի գնահատման մեխանիզմները դեռևս լիարժեք ձևավորված չեն, ինչը սահմանափակում է դրանց արդյունավետության ամբողջական գնահատումը:

Քոլեջը գործում է հիմնադրամի կառավարման մոդելով, որտեղ ռազմավարական կառավարման հիմնական դերակատարն է Հոգաբարձուների խորհուրդը, իսկ գործադիր տնօրենը ղեկավարում է ընթացիկ գործունեությունը: Կառավարման համակարգում արտաքին կառավարման մարմնի ազդեցությունը գերակշռող է, ինչի հետևանքով սահմանափակվում են ներքին ինքնավարությունն ու նախաձեռնողականությունը, իսկ որոշումների կայացումը հիմնականում պայմանավորված է խորհրդի դիրքորոշումներով: Կառուցվածքային և գործառութային մակարդակներում առկա են ենթակայության և պատասխանատվության բաշխման անհստակություններ, ինչպես նաև հորիզոնական համագործակցության թույլ մեխանիզմներ: Միաժամանակ, ՊԻԳԲ շրջափուլի ոչ լիարժեք կիրառումը, ռազմավարական նպատակներից չբխող կարճաժամկետ պլանավորումը և ֆինանսական քաղաքականության թափանցիկության խնդիրները սահմանափակում են կառավարման արդյունավետությունը:

Քոլեջում ձևավորված է որակի ներքին ապահովման քաղաքականություն և համապատասխան փաստաթղթային դաշտ, իրականացվում են շահակիցների շրջանում հարցումներ, և որոշ դեպքերում դրանց արդյունքները օգտագործվում են կառավարչական որոշումների կայացման համար: Սակայն համակարգը դեռևս չի ապահովում արդյունքների

ամբողջական վերլուծություն և տվյալահեն որոշումների կայացում, իսկ որակի մշակույթը լիարժեք ինստիտուցիոնալացված չէ:

Քոլեջի ՄԿԾ-ները ընդհանուր առմամբ համահունչ են հաստատության առաքելությանը և ուղղված են տարածաշրջանի առաջնահերթ ոլորտների համար մասնագետների պատրաստմանը: Կրթական ծրագրերում շեշտադրված է գործնական բաղադրիչը, կիրառվում են դուալին մոտեցող ձևաչափեր, ինչը նպաստում է ուսանողների աշխատաշուկային պատրաստվածությանը: Միևնույն ժամանակ, ծրագրերի կայուն զարգացման վրա բացասաբար են ազդում ընդունելության խնդիրները և գործատուների սահմանափակ ներգրավվածությունը, հատկապես պրակտիկայի գնահատման մասով: Ծրագրերի մոնիթորինգի մեխանիզմները առկա են, սակայն համեմատական վերլուծության և արդյունքահեն գնահատման գործիքները կիրառվում են սահմանափակ չափով:

Քոլեջը հիմնականում ապահովված է համապատասխան որակավորում և ոլորտային փորձ ունեցող դասախոսական կազմով, ներառյալ գործատու դասախոսներ: Դասախոսների ընտրությունն իրականացվում է մրցութային կարգով՝ հաշվի առնելով մասնագիտական և փոխանցելի հմտությունները: Գործում են դասալսումների, ուսանողական հարցումների և մենթորության մեխանիզմներ, իրականացվում են վերապատրաստումներ: Միևնույն ժամանակ, առկա են դասախոսների բարձր ծանրաբեռնվածության, ծրագրահեն հստակ պահանջների բացակայության և ժամանակակից ուսուցման մեթոդների սահմանափակ կիրառման խնդիրներ, իսկ խրախուսման համակարգը փաստացի չի գործում:

Քոլեջը ընդհանուր առմամբ ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնական տարածքներով և նյութատեխնիկական ռեսուրսներով, իսկ արտաքին գործընկերների աջակցությամբ վերջին տարիներին արձանագրվել է ենթակառուցվածքների բարելավում: Միևնույն ժամանակ, առկա են ռեսուրսների ոչ լիարժեք օգտագործման, գրադարանի և թվային միջավայրի սահմանափակումների, ինչպես նաև ռեսուրսների պահպանման և թարմացման երկարաժամկետ պլանավորման բացակայության խնդիրներ:

Քոլեջը ուսանողներին տրամադրում է մի շարք աջակցող ծառայություններ՝ մասնագիտական կողմնորոշումից մինչև կարիերայի աջակցություն: Միաժամանակ, ծառայությունների արդյունավետության գնահատման, տվյալների համակարգված վերլուծության, շրջանավարտների հետագծի ինստիտուցիոնալացման և ուսանողական կառույցների դերակատարության հստակեցման ուղղություններով առկա են բացեր, որոնք սահմանափակում են համակարգի ազդեցությունը:

Քոլեջում վերջին տարիներին արձանագրվել է որոշակի առաջընթաց հետազոտական և նախագծային բաղադրիչի ներդրման ուղղությամբ: Սակայն հետազոտական գործունեությունը դեռևս չի կրում համակարգված բնույթ, և այն բավարար չափով ինտեգրված չէ ուսումնական գործընթացին: Արդյունքում, հետազոտության և ուսումնառության միջև կապը սահմանափակ է, և չափանիշի պահանջների իրականացումը լիարժեք չի ապահովվում:

Քոլեջում ներդրված են հաշվետվողականության մեխանիզմներ և հաշվետվությունների միասնական ձևաչափեր, ապահովվում է տեղեկատվության տարածում տարբեր հարթակներով: Սակայն հաշվետվությունները հիմնականում կրում են նկարագրական բնույթ, վերլուծական բաղադրիչը սահմանափակ է, իսկ հաղորդակցման և երկխոսության մեխանիզմները պահանջում են զարգացում:

Քոլեջը ակտիվորեն զարգացնում է արտաքին և միջազգային կապերը՝ համագործակցելով կրթական հաստատությունների և գործատուների հետ և մասնակցելով միջազգային ծրագրերի:

Ստեղծված են համապատասխան կառավարման մեխանիզմներ, որոնք նպաստում են գործընկերային ցանցի ընդլայնմանը: Միննույն ժամանակ, արտաքին կապերի նպատակները չունեն հստակ չափելի ցուցանիշներ, իսկ օտար լեզուների զարգացման ուղղությամբ համակարգված քաղաքականությունը բավարար զարգացած չէ, ինչը սահմանափակում է միջազգային համագործակցության ազդեցության գնահատումը:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

- 1) Առաքելության և ռազմավարական նպատակների հստակ կապը տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների հետ:
- 2) Հիմնադրամի կառավարման մոդելի շրջանակում ձևավորված Հոգաբարձուների խորհրդի ակտիվ ներգրավվածությունը ռազմավարական և ֆինանսական որոշումների կայացման գործընթացում:
- 3) Որակի ապահովման քաղաքականության և փաստաթղթային հենքի ձևավորվածությունը՝ ներառյալ շահակիցների կարիքների վերհանման բազմաբնույթ մեխանիզմները:
- 4) Գործնական բաղադրիչի բարձր տեսակարար կշիռը և դուալին մոտ կրթական ձևաչափերի կիրառումը:
- 5) Համապատասխան մասնագիտական որակավորում և ոլորտային փորձ ունեցող դասախոսական կազմի առկայությունը, ներառյալ գործատու դասախոսների ներգրավվածությունը:
- 6) Արտաքին գործընկերների աջակցությամբ ձևավորված և շարունակաբար համալրվող նյութատեխնիկական բազան:
- 7) ՄԿԾ-ներում ներդրվել են նախագծային աշխատանքներ և մշակվել է հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող մեթոդական ուղեցույց:
- 8) Քոլեջի ակտիվ և բազմաշերտ համագործակցությունները տեղական ու միջազգային գործընկերների հետ և ներգրավվածությունը տարբեր միջազգային ծրագրերում:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

- 1) Ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների չափելի գնահատման համակարգի ոչ լիարժեք կիրառումը:
- 2) Ներքին ինքնավարության սահմանափակ մակարդակը և կառավարման գործընթացներում ՊԻԳԲ սկզբունքի ոչ լիարժեք կիրառումը:
- 3) Պրակտիկայի և ուսումնառության վերջնարդյունքների գնահատման համակարգված ու ստանդարտացված մեխանիզմների բացակայությունը:
- 4) Դասախոսների մասնագիտական զարգացման և խրախուսման համակարգված, ֆինանսապես ապահովված մեխանիզմների բացակայությունը:
- 5) Ուսանողական աջակցության գործընթացների ոչ լիարժեք ինստիտուցիոնալացված լինելը. հետադարձ կապի և ծառայությունների արդյունավետության գնահատման համակարգված և տվյալահեն բնույթ չունենալը:
- 6) Ուսանողական աջակցության գործընթացների լիարժեք ինստիտուցիոնալացված չլինելը, ինչպես նաև հետադարձ կապի արդյունավետության գնահատման համակարգված, տվյալահեն մոտեցման բացակայությունը:
- 7) Հետազոտական գործունեության համակարգված գնահատման, խրախուսման և շարունակականության ապահովման մեխանիզմները բացակայությունը և մասնագիտական մոդուլներում հետազոտական բաղադրիչի արտահայտվածությունը սահմանափակ լինելը:

- 8) Հաշվետվություններում բավարար վերլուծական տվյալների և արդյունավետության գնահատման հստակ ցուցանիշների բացակայությունը:
- 9) Արտաքին կապերի ռազմավարական նպատակների հստակ չափելի արդյունքներ չունենալը:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահենք կառավարում

- 1) Հստակեցնել ռազմավարական ծրագրում նշված առաքելության և նպատակների չափելի ցուցանիշները՝ ապահովելու դրանց հետևողական իրականացմանը, ազդեցության չափման և արդյունավետության գնահատման տեսանկյունից:
- 2) Ներդնել ֆինանսական պլանավորման մեխանիզմներ՝ ռազմավարական առաջնահերթություններին համապատասխան, ներառելով երկարաժամկետ ներդրումներ դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացման, հետազոտությունների խթանման և ենթակառուցվածքների արդիականացման համար:
- 3) Վերլուծել տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջները՝ նոր մասնագիտությունների ներդրման և կրթական ծրագրերի արդիականացման նպատակով:
- 4) Բարելավել քոլեջի ներքին ինքնավարությունը՝ խթանելով ստորաբաժանումների նախաձեռնողականությունը և ակտիվ մասնակցությունը որոշումների կայացման գործընթացին:
- 5) Վերանայել աշխատանքային պլանները՝ ներառելով ռազմավարական նպատակներին համապատասխան գործողություններ, պատասխանատուներ, չափելի ցուցանիշներ և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:
- 6) Կիրառել ՊԻԳԲ շրջափուլի մեթոդը բոլոր գործընթացներում՝ ներառելով նաև փաստաթղթերի վերանայման և մշտադիտարկման համակարգ, որակի շարունակական բարելավման ապահովման համար:
- 7) Հստակեցնել ՈԱ պատասխանատուի գործառնությունները՝ դիտարկելով նմանատիպ ուսումնական հաստատությունների լավագույն փորձը:
- 8) Վերանայել կարիքների վերհանման հարցաշարերը՝ ավելացնելով բաց հարցերի շրջանակը, հնարավորություն ստեղծելով առավել բազմակողմանի և մանրամասն վերլուծել շահակիցների կարծիքներն ու առաջարկությունները:
- 9) Տարածել որակի մշակույթը քոլեջում՝ խթանելով բոլոր աշխատակիցների ներգրավվածությունը ՈԱ համակարգի բարելավման և զարգացման գործընթացներում:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

- 10) Ներդնել դասավանդման և ուսումնառության նորագույն մեթոդներ, որոնք համակարգված կերպով կիրառվելով կբարձրացնեն ուսանողների մասնակցությունը և ներգրավվածությունը:
- 11) Ներդնել պրակտիկայի կազմակերպման և վերահսկողության միասնական մոտեցում, ինչը կօգնի պրակտիկայի իրականացման գործընթացի հետևողականությունը և կապահովի նրա արդյունավետ գնահատումը:
- 12) Կիրառել ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման համակարգ՝ պարբերաբար վերլուծելով ծրագրերի կատարողականը, ինչը թույլ կտա կատարել արդյունավետ հետադարձ կապի մեխանիզմների ստեղծում և ծրագրերի շարունակական բարելավում:

- 13) Իրականացնել կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծություն՝ կենտրոնանալով գործնական կիրառման վրա, ինչը թույլ կտա բարձրացնել ծրագրերի համապատասխանությունը տեղական և միջազգային կրթական չափանիշներին:
- 14) Իրականացնել փորձի փոխանակմանն ուղղված փոխադարձ դասալսումներ՝ ըստ տարեկան բաշխվածության՝ ապահովելով լավագույն փորձի տարածումը և դասավանդման մեթոդների բարելավումը:
- 15) Ներդնել դասախոսների խրախուսման մեխանիզմներ՝ հաշվի առնելով դասախոսների գնահատման տարբեր մեխանիզմների արդյունքները:
- 16) Իրականացնել դասալսումների արդյունքների համապարփակ վերլուծություն՝ տարիների կտրվածքով փոփոխություններին հետևելու, խնդիրների կրկնելիությունը բացահայտելու և լուծումների արդյունավետությունը գնահատելու համար, որպեսզի բարելավվեն դասավանդման գործընթացները:
- 17) Կարիքների վերհանման արդյունքների հիման վրա իրականացնել մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ ապահովելով դասախոսների համար անհրաժեշտ հմտությունների զարգացմանը, որոնք կնպաստեն կրթական գործընթացի կատարելագործմանը:
- 18) Մշակել և ներդնել քոլեջի ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների պահպանման և թարմացման երկարաժամկետ պլան, որը պետք է կապված լինի քոլեջի ռազմավարական նպատակների և կրթական ծրագրերի կարիքների հետ՝ ապահովելով դրանց շարունակականությունն ու արդյունավետ օգտագործումը:
- 19) Ապահովել գրադարանի նպատակային ֆինանսավորում՝ մասնավորապես՝ պարբերաբար համալրելով գրականությունը, ձեռք բերելով նոր մասնագիտական և օտարալեզու աղբյուրներ, ինչպես նաև ստեղծելով արդի գրականության թվային բազա:
- 20) Ակտիվացնել լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավման գործընթացները՝ նյութատեխնիկական բազայի համալրման և կրթական ծրագրերի արդիականացման շարունակականությունը ապահովելու նպատակով:
- 21) Մշակել և ներդնել այլընտրանքային ֆինանսավորման աղբյուրների ներգրավման ռազմավարություն՝ ընդլայնելով համագործակցությունը հիմնադրամների, գործատուների և միջազգային ծրագրերի հետ, ինչպես նաև աջակցել ձեռնարկատիրական գործունեության ակտիվացմանը:
- 22) Իրականացնել առկա ռեսուրսների ամբողջական գույքագրում՝ ապահովելով չօգտագործվող կամ թերի օգտագործվող ռեսուրսների նպատակային և արդյունավետ ներգրավումը ուսումնական գործընթացում՝ բարելավելով ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունը:

Երկարաժամկետ զարգացում

- 23) Իրականացնել շրջանավարտների հետագծի վերլուծություն ըստ մասնագիտությունների՝ գնահատելով նրանց զբաղվածությունը, շարունակական կրթությունը և աշխատաշուկայի համապատասխանությունը:
- 24) Ակտիվացնել ուսանողների մասնակցությունը ՈւԽ աշխատանքներում՝ կազմակերպելով տեղեկատվական հանդիպումներ և քննարկումներ:
- 25) Ներդնել համալիր խրախուսման մեխանիզմներ՝ ներառելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական խրախուսումներ դասախոսների և ուսանողների հետազոտական աշխատանքի համար:
- 26) Համակարգել հետազոտական աշխատանքների ընդգրկումը բոլոր կրթական ծրագրերում, ինչպես նաև մշակել հետազոտական աշխատանքի գնահատման հստակ չափորոշիչներ՝ ապահովելով գնահատման համաչափությունն ու թափանցիկությունը:

- 27) Հետազոտական բաղադրիչ ներառել մասնագիտական մոդուլներում՝ խթանելու ուսանողների վերլուծական և հետազոտական կարողությունները:
- 28) Ստեղծել ուսանողական հետազոտական ակումբներ՝ աջակցելու ուսանողների հետազոտական գործունեությանը:
- 29) Ստեղծել և պարբերաբար թարմացնել քոլեջի պաշտոնական կայքէջը, որը կձառայի որպես տեղեկատվության թափանցիկության և հանրային հաշվետվողականության հիմնական հարթակ:
- 30) Վերանայել քոլեջի հաշվետվությունները՝ դրանք դարձնելով վերլուծական, որոնք կձառայեն որպես պլանների վերահսկման և որոշումների կայացման գործիք:
- 31) Վերականգնել և զարգացնել կարճաժամկետ դասընթացների իրականացումը՝ դրանք պլանավորելով տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պահանջների և աշխատաշուկայի կարիքների հիման վրա:
- 32) Բարելավել ինչպես ուսանողների, այնպես էլ դասախոսական և վարչական կազմի օտար լեզուների իմացության մակարդակը՝ նպաստելով միջազգային նախագծերում մասնակցության արդյունավետությանը:
- 33) Ընդլայնել համագործակցային հարթակները՝ ստեղծելով և ամրապնդելով տեղական կամ միջազգային կապեր բոլոր մասնագիտությունների ուղղությամբ:

Փորձագիտական խմբի ղեկավար
Գայանե Ավետիսյան

Ապրիլի 20, 2026թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի¹ կողմից.

1. **Գայանե Ավետիսյան**-Աշխարհագրական գիտությունների թեկնածու, Շիրակի պետական համալսարանի Որակի ապահովման բաժնի պետ, փորձագիտական խմբի անդամ,
2. **Բելլա Աբրահամյան**-Միխիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի դասախոս, ինչպես նաև որակի ապահովման մասնագետ, փորձագիտական խմբի անդամ:
3. **Ելենա Մարտիրոսյան**-Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ, փորձագիտական խմբի անդամ:
4. **Տաթևիկ Հախնազարյան**- Երևանի պետական համալսարանի ուսանող, ուսանող-փորձագետ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ, Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Լիանա Ալավերդյանը**:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար քոլեջը ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը փետրվար ամսին 4-օրյա առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել (նշված է 2024թ. համար): Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈՒ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քուլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է ՈԱԱԿ: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնառական համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական

փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈՒՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց²:

Նախնական այց

Սույն թվականի նոյեմբերի 16-ին հանդիպում է տեղի ունեցել Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քուլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քուլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 03.12.2025-05.12.2025 ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քուլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկլուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, ռեսուրսների դիտարկում³, փաստաթղթերի⁴ դիտարկում և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քուլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ: Նախնական զեկույցը տրամադրվել է քուլեջին **2026 թվականի մարտի 25-ին**:

Զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ ԲՊՀ-ն իր արձագանքն ուղարկել է ՈԱԱԿ: ՈԱԱԿ-ը հաստատության դիտարկումները տրամադրել է փորձագետներին: 20.04.2026թ.-ին ՈԱԱԿ-ը կազմակերպել է հաստատության և փորձագիտական խմբի հանդիպում, որի ժամանակ

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂԱՐԿՈՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

քննարկվել են ներկայացված դիտարկումները փորձագիտական նախնական զեկույցի վերաբերյալ: Հաշվի առնելով հաստատության դիտարկումները՝ փորձագիտական խումբը կազմել է փորձագիտական զեկույցի վերջնական տարբերակը:

Համակարգող
Լիանա Ալավերդյան

Ապրիլի 20, 2026թ.

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջը 2022 թ.-ին վերակազմավորվել է և ստացել հիմնադրամի կարգավիճակ: Քոլեջի կառավարման և զարգացման գործընթացներում ներգրավված է Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամը, որը քոլեջին տրամադրում է ֆինանսական աջակցություն և մասնակցում է կառավարման ու զարգացման գործընթացներին:

2023 թ.-ից Քոլեջում գործում է 2023–2026 թթ. Ռազմավարական ծրագիրը (այսուհետ՝ ՌԾ), որտեղ ամրագրված են Քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները: Քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները ներառված են նաև Հիմնադրամի կանոնադրության մեջ:

2023–2026 թթ. ռազմավարական ծրագրում Քոլեջի առաքելությունը համալրվել է մի շարք նոր շեշտադրումներով: Մասնավորապես այն ուղղված է տարածաշրջանի կրթության, մշակույթի, զբոսաշրջության, իրավական դաշտի և սպասարկման ոլորտների զարգացման կարիքներին համահունչ կրթական և հետազոտական ծրագրերի ու ծառայությունների իրականացմանը՝ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան:

Առաքելությունը նաև ընդգծում է արտաքին և ներքին շահակիցների հետ համագործակցության և հաշվետվողականության մշակույթի ձևավորումը, կրթության ոլորտում առաջավոր փորձի փոխանակման և միջազգային համագործակցության զարգացումը, ինչպես նաև կրթական բովանդակության և որակի նկատմամբ սահմանված պահանջների ապահովումը՝ բարեփոխումների և նորամուծությունների ներդրման միջոցով:

Ռազմավարական ծրագրում սահմանված նպատակները ուղղված են կիրառական կրթության զարգացմանը, աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացմանը, գործատուների ներգրավմանը ուսումնական գործընթացում, նորարարական մոտեցումների կիրառմանը և կրթական գործընթացի բարելավմանը: ՌԾ-ում անդրադարձ կա նաև հետազոտական գործունեությանը՝ այդ գործունեությունը ուղղված է տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական, զբոսաշրջային և սպասարկման ոլորտների զարգացմանը՝ խթանելու կրթության և աշխատաշուկայի համահունչ զարգացում:

Ռազմավարական ծրագրի շրջանակում վերջին տարիներին քոլեջում իրականացվել են մի շարք նախաձեռնություններ: Մասնավորապես՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ ներդրվել են տարածաշրջանի աշխատաշուկայում պահանջարկ ունեցող և գերակա համարվող երկու նոր մասնագիտություններ՝ «Գյուղացիական /ֆերմերային/ տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»: Նշված մասնագիտությունների ներդրումը ուղեկցվել է գործնական ուսուցման բաղադրիչի ընդլայնմամբ, որի արդյունքում, ընթացիկ տվյալների նախնական գնահատմամբ, գործնական պարապմունքների մասնաբաժինը ուսումնական ծրագրերում զգալիորեն աճել է՝ հատկապես նոր ներդրված մասնագիտությունների շրջանակում: Քոլեջում իրականացվում են նաև տարածաշրջանում պահանջարկ ունեցող այլ կրթական ծրագրեր, այդ թվում՝ «Զբոսաշրջություն», «Խոհարարական գործ», «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» և «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»:

Տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով Քոլեջը համագործակցում է Տավուշի մարզպետարանի զբաղվածության

կենտրոնի հետ: Այդ համագործակցության շրջանակում հավաքագրված տեղեկատվությունը կիրառվել է կրթական ծրագրերի ընտրության և զարգացման գործընթացներում՝ հատկապես գյուղատնտեսության, զբոսաշրջության, սպասարկման և տեխնիկական ոլորտների պահանջարկի հաշվառման ուղղությամբ: Նշված նախաձեռնությունները նպատակ ունեն ապահովել Քոլեջի առաքելության այն դրույթի իրականացումը, որը վերաբերում է աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կիրառական կրթության զարգացմանը:

Միջազգային համագործակցության շրջանակում Քոլեջը համագործակցում է Ֆրանսիայի Լե Վազե և Շատորու Նատուրապոլիս ուսումնական հաստատությունների հետ՝ կրթական փորձի փոխանակման նպատակով: Այդ համագործակցության արդյունքում Քոլեջում ներդրվել է ֆրանսիական ուսուցման մոդելը: Մոդելի կիրառման արդյունքում ուսումնական գործընթացում ավելացել է գործնական ուսուցման ծավալը, ստեղծվել են ուսանողների գործնական հմտությունների ձևավորման նոր հնարավորություններ, ինչպես նաև կազմակերպվել են վարպետաց դասեր դասախոսական կազմի համար: Ներդրված մոդելի արդյունավետության համապարփակ գնահատումը ներկայումս գտնվում է ընթացիկ փուլում:

Ռազմավարական ծրագրում առաքելության ընդլայնված շեշտադրումները արտացոլված են Քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերում: Մասնավորապես՝ զբոսաշրջության և խոհարարական գործի ծրագրերը կապվում են տարածաշրջանի զբոսաշրջային և սպասարկման ոլորտների զարգացման նպատակների հետ, իսկ գյուղատնտեսական ուղղվածության ծրագրերը՝ տարածաշրջանի գյուղատնտեսական ներուժի զարգացման հետ:

Նախորդ հավատարմագրման շրջանակում Քոլեջին առաջարկվել է մշակել և ներդնել ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման մեխանիզմներ: Ներկայումս արձանագրվում են դեպքեր, երբ շահակիցների կողմից բարձրացված խնդիրների հիման վրա վերանայվել են ուսումնական գործընթացի տեխնիկական համալրվածությանը վերաբերող առաջնահերթությունները, որի արդյունքում ռազմավարական ծրագրում ներառվել են կոնկրետ միջոցառումներ՝ ուսումնական լաբորատորիաների և գործնական ուսուցման միջավայրի բարելավման ուղղությամբ:

Նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո կազմվել է նաև Թերությունների վերացման ծրագիր, որի շրջանակում քոլեջը իրականացրել է մի շարք քայլեր՝ դուրս կրթական ծրագրերի ու գործատու-դասավանդողների ներգրավման, դասախոսների վերապատրաստումների կազմակերպման, հաստիքային նորմերի ապահովման և այլ գործընթացների ուղղությամբ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ՌԾ-ով նախատեսված մի շարք կարևոր գործընթացների ուղղությամբ հստակ քայլեր դեռևս չեն իրականացվել: Դրանք ներառում են հետազոտության ոլորտում լավագույն փորձի տարածման մեխանիզմների ներդրումը, կարճաժամկետ մոդուլային ուսուցման ծրագրերի իրականացման մեխանիզմների ներդրումը, օտար լեզուների իմացության մակարդակների բարձրացմանն ուղղված դասընթացների կազմակերպումը և այլ միջոցառումներ:

Քոլեջում գործում է «Որակի ապահովման և կառավարման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության և հաշվետվողականության ապահովման կարգը», ըստ որի ներքին շահակիցներ են սահմանվում ուսանողները, պրոֆեսորադասախոսական, վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմը, իսկ արտաքին շահակիցներ՝ շրջանավարտները, գործատուները և ծնողները: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ է դարձել, որ ներքին և արտաքին շահակիցները ընդհանուր առմամբ տեղեկացված են Քոլեջի առաքելության և ռազմավարական նպատակների մասին և կիսում են դրանք:

2023–2026 թթ. Ռազմավարական ծրագիրը մշակվել է աշխատանքային խմբի կողմից, որի կազմում ընդգրկված են եղել Քոլեջի տնօրենը, փոխտնօրենները, որակի պատասխանատուն և ամբիոնների վարիչները: Ռազմավարական ծրագիրը հաստատվում է Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից, որի կազմում ընդգրկված են նաև գործատուներ և պետական կառավարման

ներկայացուցիչներ: Ներկայումս Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից մշակման փուլում է գտնվում հաջորդ ռազմավարական ծրագիրը:

Ռազմավարական ծրագրի իրականացման և մշտադիտարկման նպատակով Քոլեջը մշակել է ռազմավարական պլան-ժամանակացույց և հավատարմագրման արդյունքների հիման վրա թերությունների վերացման ծրագիր: Նշված փաստաթղթերը կիրառվում են ՌԾ-ի իրականացման ընթացքը համակարգելու համար. ռազմավարական ծրագրի որոշ ուղղություններ գտնվում են ակտիվ իրականացման փուլում, իսկ որոշ նախաձեռնություններ՝ մշակման և նախնական ներդրման փուլում:

Դատողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները ձևակերպված են հստակ և ուղղված են տարածաշրջանի զարգացման կարիքներին համահունչ կիրառական կրթության զարգացմանը: Ռազմավարական ծրագիրը ստեղծում է անհրաժեշտ շրջանակ հաստատության գործունեության առաջնահերթությունների ձևավորման և զարգացման ուղղությունների սահմանման համար:

Քոլեջի ձեռնարկած նախաձեռնությունները արդյունավետորեն նպաստում են առաքելության և ռազմավարական նպատակների իրականացմանը, ինչը թույլ է տալիս ձևավորել Քոլեջի զարգացման ընդհանուր ուղղությունը: Այս գործընթացը ստեղծում է կայուն հիմքեր, բայց դեռ պահանջում է շարունակական բարելավումներ և խորացում՝ արդյունավետության բարձրացման համար:

Իրականացված քայլերը առանձին ուղղություններով նպաստել են կրթական առաջարկի կիրառական ուղղվածության ուժեղացմանը, ինչի արդյունքում ձևավորվում է Քոլեջի ծրագրերի և տարածաշրջանի կարիքների միջև ավելի սերտ, սակայն դեռևս զարգացող կապ:

Կիրառված նորարարական մոտեցումը՝ ֆրանսիական ուսուցման մոդելը, նախնական մակարդակում ընդլայնում է ուսանողների մասնագիտական հմտությունների ձևավորման հնարավորությունները, որոնց համակարգված ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա գտնվում է գնահատման փուլում:

Շահակիցների ներգրավման արդյունքում արձանագրված փոփոխությունները ներկայումս հիմք են ստեղծում մասնակցային մշակույթի ձևավորման համար, որը դեռևս գտնվում է կայացման փուլում:

Իրականացվող նախաձեռնությունների արդյունքների շարունակական դիտարկումն ու գնահատումը հատկապես կարևոր է ընթացիկ փուլում, քանի որ առաքելության և ռազմավարական նպատակների իրագործման արդյունքները դեռևս ամբողջապես չեն ամրագրվել:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Քոլեջը ունի հստակ ձևակերպված առաքելություն և ռազմավարական նպատակներ, որոնք ամրագրված են ռազմավարական ծրագրում և կանոնադրությունում, ինչպես նաև իրականացվում են քայլեր՝ տարածաշրջանի պահանջներին համահունչ կրթական ծրագրերի և նորարարական ուսուցման մոտեցումների ներդրման ուղղությամբ, քոլեջի ներքին և արտաքին շահակիցները կիսում են մուհ-ի որդեգրած առաքելությունն ու նպատակները, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Քոլեջը համապատասխանում է Չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի կառավարումը իրականացվում է Հոգաբարձուների խորհրդի (այսուհետ՝ ՀԽ) և գործադիր տնօրենի կողմից: ՀԽ կազմում ընդգրկված են 15 անդամներ՝ ՀՀ կառավարության և Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՖՀՀ) կողմից առաջադրված կրթության և հարակից ոլորտների ներկայացուցիչներ, ինչպես նաև գործատուներ: Այս խորհրդի անդամներից 7-ը նշանակվել են ՀՀ կառավարության կողմից, իսկ 8-ը՝ ՖՀՀ-ի կողմից:

ՀԽ կատարում է օրենքով սահմանված իր հիմնական գործառնությունները և մասնակցում է կառավարման ռազմավարական որոշումների ընդունման գործընթացներին: Խորհուրդը ներգրավված է ռազմավարական ծրագրերի հաստատմանը, ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակների որոշմանը, հիմնադրամի բյուջեի հաստատմանը, վարչական կառուցվածքի ձևավորմանը, աշխատանքային կանոնակարգերի հաստատմանը և այլ գործընթացների իրականացմանը: Միաժամանակ, խորհրդի կողմից իրականացվող քննարկումները և որոշումները ներառում են ուսումնական ծրագրերի փոփոխությունները, որոնք նաև ներկայացվում և քննարկվում են ԿԳՄՄ նախարարության ներկայացուցիչների հետ:

ՀԽ-ի անդամներից մեկը, որպես պատվիրակ, մշտապես աշխատում է քոլեջում՝ նպատակ ունենալով հետևել ընթացիկ աշխատանքների առաջընթացին: ՀԽ պատվիրակի մասնակցությամբ յուրաքանչյուր շաբաթ կազմակերպվում են տնօրինական նիստեր, որտեղ քննարկվում են իրականացված աշխատանքներն ու ապագա ծրագրերը: ՀԽ-ի ֆրանսիացի անդամները պարբերաբար այցելում են քոլեջ՝ տեղում ծանոթանալու աշխատանքների ընթացքին:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ դասախոսներն ու ուսանողները չեն ներգրավվում Հոգաբարձուների խորհրդի աշխատանքներում: Թեև հիմնադրամի իրավական կարգավիճակը թույլ է տալիս շահակիցների մասնակցությունը խորհրդի նիստերին առանց ձայնի իրավունքի, այս հնարավորությունը կարող է կիրառվել միայն այն դեպքում, եթե այն հստակ սահմանվի կանոնադրության մեջ:

Հիմնադրամի գործադիր տնօրենը ապահովում է քոլեջի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը: ՀԽ առաջարկությամբ և քոլեջի տնօրենի հաստատմամբ 2023 թվականից քոլեջում ստեղծվել է Զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենի պաշտոնը, որի գործառնությունները ներառում են քոլեջի զարգացման ռազմավարության մշակումը և նորարարական (նորարարական մեթոդներով ուսումնական գործընթացի կազմակերպում, նորարարական նախագծերի ֆինանսավորման աղբյուրների որոնում, նորարարական տեխնոլոգիաների, ուսուցման և գնահատման ժամանակակից մեթոդների ներդրում, նորարարական կարողությունների զարգացում) կրթական միջավայրի ձևավորումը, ՖՀՀ-ի հետ հաղորդակցության ապահովումը, ՀԽ նիստերի կազմակերպչական աջակցությունը, ինչպես նաև ֆրանսիացի փորձագետների այցերի համակարգումը: Նշված պաշտոնը ֆինանսավորվում է Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի կողմից:

Քոլեջում գործում են մի քանի մասնագիտական խորհուրդներ, այդ թվում՝ Մանկավարժական, Տնօրինական և Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդները: Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդը ձևավորվել է 2023 թվականին, իսկ 2025-ին նրա կազմը փոփոխության է ենթարկվել: Խորհուրդի անդամներն են՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի ներկայացուցիչներից երկուսը, ՀԽ պատվիրակը, քոլեջի երեք փոխտնօրենները, կրթության որակի ապահովման պատասխանատուն, դուալ կրթական ծրագրի ղեկավարը, ինչպես նաև ուսումնական մասի և պրակտիկայի վարիչները: Խորհրդի նիստերի ընթացքում քննարկվում են ուսումնական գործընթացի հետ կապված հարցեր, որոնք ըստ անհրաժեշտության ներկայացվում են Հոգաբարձուների խորհրդին՝ վերջնական որոշումներ ընդունելու համար: Մասնավորապես, քննարկվել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտական կրթական ծրագրում ագրոտուրիզմ մոդուլի ներդրման հնարավորությունները, շենքային պայմանների բարելավման հարցերը և դուալ

կրթության մոդելի իրականացումը: Այսպիսի քննարկումների շրջանակում, ըստ անհրաժեշտության, հրավիրվում են նաև այլ անդամներ, այդ թվում՝ ամբիոնների վարիչներն ու դասախոսները, որոնք ունեն համապատասխան մասնագիտական դիտարկումներ և կարող են ակտիվորեն մասնակցել որոշումների կայացմանը:

2023 թվականին Քոլեջի կազմակերպական կառուցվածքը վերանայվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության որոշումը՝ «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը հիմնադրամի վերակազմակերպման մասին: Քոլեջի նոր կառուցվածքում ներդրվել են նոր հաստիքներ՝ օրինակ՝ զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրեն, վարչատնտեսական աշխատանքների գծով փոխտնօրեն, ուսումնական մասի վարիչներ, մանկավարժ-հոգեբան, ինչպես նաև ստեղծվել են զբոսաշրջության և խոհարարության, գյուղացիական ամբիոններ:

Նախկին 5 ցիկլային հանձնաժողովների փոխարեն այժմ գործում է 7 ամբիոն, որոնցից որոշները սպասարկող են և կատարում են օժանդակ գործառույթներ՝ ապահովելով այլ ամբիոնների ուսումնական բաղադրիչների իրականացումը:⁵ Այդպիսով, կառավարման համակարգում առկա են որոշակի անհամապատասխանություններ: Կազմակերպական կառուցվածքում նշված են ստորաբաժանումների միջև ենթակայությունները, սակայն դրանց տրամաբանությունը լիարժեք հստակ չէ: Մասնավորապես, կրթության որակի ապահովման պատասխանատուն ենթակա է զարգացման ծրագրերի փոխտնօրենին, մինչդեռ ամբիոնները ենթարկվում են նրան, ինչի արդյունքում կառավարման շղթայում առաջանում է գործառույթների և պատասխանատվությունների բաշխման որոշակի անհստակություն:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջը գիտակցում է կազմակերպական կառուցվածքում առկա խնդիրը: Այս պահին նոր կառուցվածքը գտնվում է նախագծման փուլում, որի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ նոր կառուցվածքում ուղղահայաց կապերն ու ենթակայությունները դարձել են հստակ և համակարգված, սակայն հորիզոնական կապերի և ստորաբաժանումների միջև համագործակցության մեխանիզմները դեռևս բավարար չափով չեն արտացոլվում:

Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ Քոլեջի ստորաբաժանումների աշխատանքային պլաններում չեն արտացոլվում հորիզոնական կապերի և միջստորաբաժանային համագործակցության հստակ մեխանիզմներ: Սա վկայում է, որ ստորաբաժանումների համագործակցությունը դեռևս չունի համակարգված բնույթ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ համագործակցությունը հիմնականում իրականացվում է առանձին նախաձեռնությունների մակարդակում: Այդպիսի օրինակներից մեկն է «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» կրթական ծրագրերի ուսանողների համատեղ բաց դասը՝ «Դրոնները գյուղատնտեսությունում» թեմայով:⁶ Նշված նախաձեռնությունը ցույց է տալիս միջամբիոնային համագործակցության հնարավորությունները, որոնք ներկայումս ունեն զարգացման ներուժ:

Քոլեջի տնօրենը կառավարման գործընթացում ակտիվորեն հաշվի է առնում Հոգաբարձուների խորհրդի առաջարկությունները, որոնք կարևոր դեր ունեն հաստատության զարգացման ուղղությունների ձևավորման մեջ: Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ներկայացված առաջարկությունների զգալի մասը ընդունվում և իրականացվում է քոլեջի կողմից: Միաժամանակ դիտարկվել է, որ նախաձեռնությունների հիմնական մասը ձևավորվում է հենց Հոգաբարձուների խորհրդի մակարդակում, մինչդեռ քոլեջի ներքին կառավարման օղակների կողմից առաջարկվող զարգացման նախաձեռնությունները սահմանափակ են:

⁵ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

⁶ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կրթության որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից իրականացվող հարցումների արդյունքները ներկայացվում են քուլեջի ղեկավարությանը, սակայն դրանք ոչ միշտ են կիրառվում համակարգված և արդյունավետ կերպով որոշումների կայացման գործընթացում:

Քուլեջի աշխատակիցների գործառնությունները սահմանված են պաշտոնների նկարագրերում, որոնք, սակայն, ունեն մի շարք խնդիրներ: Նախորդ հավատարմագրման գործընթացի ընթացքում տրվել էր խորհուրդ՝ մշակելու և ներդնելու միասնական ձևաչափով պաշտոնների նկարագրեր՝ ապահովելով գործառնությունների հստակ սահմանումը: Այնուամենայնիվ, պաշտոնների նկարագրերը հաստատվել են տարբեր տարիների ընթացքում և չունեն միասնական կառուցվածք ու բովանդակություն:

Մի շարք դեպքերում պաշտոնների նկարագրերում նշված են միայն ենթակայությունը կամ պահանջվող գիտելիքները, մինչդեռ այլ դեպքերում այդ բաղադրիչները բացակայում են:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջի ղեկավարությունը ներկայումս լրացուցիչ հաստիքների համալրման անհրաժեշտություն չի տեսնում: Մինևույն ժամանակ, առկա կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատում դեռևս չի իրականացվել:

Ինչ վերաբերում է կրթական ծրագրերի կառավարման գործառնություններին, ապա հիմնադրամը կրթական ծրագրերի ուղղությունների հիման վրա ձևավորել է ամբիոններ և նշանակել ամբիոնների վարիչներ: Սակայն կրթական ծրագրերի պատասխանատվությունը, մասնավորապես՝ դրանց մշակման և վերանայման գործընթացները, դեռևս չեն ամրագրվել ամբիոնների վարիչների գործառնություններում:

2024 թվականի դրությամբ քուլեջում աշխատում է 82 աշխատակից, որոնցից 45-ը դասախոսներ (այդ թվում նաև վարպետներ) են:

Քուլեջի ֆինանսական ռեսուրսները ձևավորվում են հիմնականում պետական բյուջեից, որի մասնաբաժինը 2024 թվականի դրությամբ կազմում է 79,60%, իսկ ուսման վարձավճարները կազմում են ընդամենը 3,80%: Վերջին տարիներին ֆինանսական ռեսուրսներ սկսել են մուտք գործել նաև այլ հիմնադրամներից՝ մասնավորապես Ֆրանսիայի Հայկական հիմնադրամից և «ՀիմնաՏավուշ Զարգացման հիմնադրամից», որը կազմում է 17,20%:

Քուլեջի ծախսերի բաժանումը ցույց է տալիս, որ աշխատավարձերի բաժինը 2022 թվականին կազմել է 84,20%, իսկ 2024 թվականին նվազել է մինչև 65,90%: Դիվերսիֆիկացիան տեղի է ունեցել արտաբյուջետային մուտքերի աճի շնորհիվ, որոնք նվազեցրել են աշխատավարձերի բեռը: Ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման ծախսերը 2022 թվականին եղել են 0,70%, իսկ 2024 թվականին նվազել են մինչև 0,10%: Մինևույն ժամանակ, կրթաթոշակների ծախսերը 2022 թվականին կազմել են 9,10%, իսկ 2024 թվականին դրանք աճել են՝ հասնելով 17,50%-ի: Տնտեսական ծախսերը 2022 թվականին կազմել են 5%, իսկ 2024 թվականին աճել են մինչև 14,64%:

Քուլեջում աշխատակիցների աշխատավարձերը տարբերվում են, հատկապես «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Խոհարարական գործ», «Էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում» և «Վերականգնվող էներգետիկ կայանների սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» կրթական ծրագրերում աշխատող դասախոսների և վարպետների համար, որոնք ստանում են լրացուցիչ ֆինանսավորում Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամից:⁷ Այս համակարգը հանգեցնում է աշխատավարձերի անհավասարության, քանի որ դասախոսների որոշ խմբեր ստանում են ավելի բարձր վարձատրություն՝ լրացուցիչ ֆինանսավորմամբ, իսկ մյուսների աշխատավարձերը սահմանված են պետական կարգով: Սա պայմանավորված է նրանով, որ հիմնադրամը որպես զարգացման առաջնահերթություն ընտրել է գյուղատնտեսությունը, ուստի այդ ոլորտի դասախոսներին տրամադրվում է լրացուցիչ ֆինանսական աջակցություն:

⁷ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Հարկ է փաստել նաև, որ քոլեջը դեռ չի իրականացնում ֆինանսների բաշխումը ռազմավարական զարգացման նպատակների հիման վրա և մեծամասամբ չի հատկացրել երկարաժամկետ զարգացման գործընթացներին, ինչպիսիք են դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացումը, հետազոտությունների խթանումը և ենթակառուցվածքների

Քոլեջի գործունեությունը կազմակերպվում է ռազմավարական՝ երկարաժամկետ, և ընթացիկ՝ տարեկան կարճաժամկետ պլանավորումներով: Քոլեջը առաջնորդվում է 2023–2026 թվականների համար մշակված երկարաժամկետ ռազմավարական ծրագրով:

Անդրադառնալով ռազմավարական ծրագրին կից պլան-ժամանակացույցում սահմանված ակնկալվող արդյունքների ցուցիչներին՝ պետք է նշել, որ պլանում նպատակ-խնդիր-իրականացվող քայլ-ակնկալվող արդյունք շղթայում հաճախ կտրվում է կապը, և շատ դեպքերում արդյունքները ընդհանրական են կամ ակնկալվող արդյունքի ցուցիչը ներկայացված է որպես իրականացվող քայլ: Օրինակ, «Իրականացնել կառուցվածքային ստորաբաժանումների հաշվետվությունների վերլուծություն և գնահատում» քայլի համար ակնկալվող արդյունք է սահմանված պարզապես «Եզրակացությունը»: Պլաններում պատասխանատվությունների բաշխումը մեծամասամբ ներկայացված է ոչ հստակ: Օրինակ, «Ստեղծել վերապատրաստումների տվյալների բազա և պարբերաբար թարմացնել այն» և «Լրամշակել քոլեջի կանոնակարգերը» քայլերի համար պատասխանատու սահմանված է միայն ՈԱ պատասխանատուն: Բացի այդ, պլանների կատարման արդյունավետության գնահատման համար սահմանված չեն գործունեության արդյունավետության ցուցիչներ (ԳԱՑ-եր):

Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրված խորհրդատվությունը նշում էր «Ապահովել Զարգացման հայեցակարգից (ԶՀ) բխող միջնաժամկետ և կարճաժամկետ նպատակների պլանավորումը և իրականացումը», սակայն ներկայումս ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները հիմնականում կազմվում են միայն կարճաժամկետ պլանավորման հիման վրա: Վերջին երեք տարիների պլանների դիտարկումը ցույց է տվել, որ դրանք հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների: Պլաններում ներկայացված գործողությունները հաճախ հիմնված են պատասխանատուների գործառույթներից:

Քոլեջը վերահսկում է ստորաբաժանումների աշխատանքները հիմնականում հաշվետվությունների դիտարկման միջոցով, որի շրջանակում 2024 թվականին ներդրվել է «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականությունը», որտեղ սահմանվել են թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին շահակիցները և հաշվետվողականության մեխանիզմները: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դրձավ, որ վերջին երեք տարիների ընթացքում հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են, և դրանք հաճախ պարունակում են տեղեկություններ ուսանողների շարժի, աշխատակազմի, վերապատրաստումների և ֆինանսական հաշվետվության վերաբերյալ առանց վերլուծության և բարելավման քայլերի: Քոլեջը իրականացրել է SWOT վերլուծություն, որի նպատակն է եղել պարզել կառավարման համակարգի ուժեղ և թույլ կողմերը: Սակայն, չնայած վերլուծության արդյունքները բացահայտել են բարելավման հնարավոր ոլորտները, դրանք չեն օգտագործվել գործնականում՝ կոնկրետ բարելավման գործողություններ մշակելու կամ դրանք իրականացնելու համար:

2022 թվականին քոլեջը մշակել և ներդրել է «Ներքին և արտաքին շահակիցների հետադարձ կապի քաղաքականություն» փաստաթուղթը, որտեղ ներկայացված են շահակիցների հետ հարցազրույցների ուղեցույցներ: Այնուամենայնիվ, հաստատությունում չի իրականացվում ներքին և արտաքին գործոնների վերաբերյալ տվյալների համակարգված և պարբերական հավաքագրում ու վերլուծություն:

Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրվել էր խորհրդատվություն՝ ապահովել գործունեության վրա ազդող ներքին և արտաքին գործոնների վերաբերյալ հավաստի տվյալների վերլուծություն՝ որպես որոշումների կայացման հիմք: Փորձագիտական

ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քուլեջը դեռևս համակարգային մոտեցմամբ չի իրականացնում նման տվյալների պարբերական հավաքագրում և վերլուծություն:

Միևնույն ժամանակ, որոշ ազդակներ հաստատությունը ստանում է ներքին և արտաքին շահակիցներից՝ ուսանողներից, գործատուներից և դասախոսներից, որոնց միջոցով կազմակերպվում են քննարկումներ և հարցումներ: Սակայն ներքին շահակիցների նախաձեռնողականությունը դեռևս սահմանափակ է, և նրանց կողմից զարգացմանն ուղղված առաջարկությունները հազվադեպ են:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քուլեջի վարչարարական գործընթացները գտնվում են հիմնականում պլանավորման և իրականացման փուլերում, սակայն դրանց արդյունավետության գնահատման մեխանիզմները դեռևս չեն մշակվել:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվել է, որ քուլեջը չունի քաղաքականությունների կամ ընթացակարգերի պարբերական վերանայման ժամանակացույց, և վերանայումները չեն իրականացվում համակարգված կերպով: Քուլեջը, չնայած փաստաթղթային հենքի ստեղծմանը, այն դեռևս չի կիրառվում լիարժեք:

Դատողություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քուլեջի կառավարման մոդելում տեղի են ունեցել փոփոխություններ՝ պայմանավորված կազմակերպության հիմնադրամի կարգավիճակով գործելու հանգամանքով: Նոր կառուցվածքի շրջանակում կառավարման առանձին գործընթացներում ներգրավված է Հոգաբարձուների խորհուրդը, ինչը նպաստում է ռազմավարական որոշումների ձևավորմանը և կրթական միջավայրի զարգացմանը:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ քուլեջի կառավարման մոդելը դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում: Ռազմավարական և զարգացման մի շարք որոշումներ հիմնականում պայմանավորված են Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ներկայացվող առաջարկներով, ինչի հետևանքով քուլեջի ներքին կառավարման օղակների նախաձեռնողականությունը սահմանափակ է: Արդյունքում ռազմավարական փոփոխությունների ուղղորդման գործում հիմնական դերակատարումը շարունակում է ունենալ Հոգաբարձուների խորհուրդը, մինչդեռ հաստատության ներքին կառավարման մեխանիզմները դեռևս լիարժեք չեն դրսևորում ինքնուրույն նախաձեռնողականություն:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է քուլեջի ներքին ինքնավարության աստիճանական ուժեղացումը, ինչը կնպաստի ոչ միայն կառավարման մոդելի կայացմանը, այլ նաև կառավարման գործընթացներում ներքին դերակատարների ակտիվ մասնակցությանը: Քուլեջը պետք է զարգացնի սեփական նախաձեռնողականությունը՝ մասնակցելով ոչ միայն ընթացիկ խնդիրների լուծմանը, այլև ռազմավարական նախագծերի և զարգացման նոր ուղղությունների ձևավորմանը:

Ինչ վերաբերում է կազմակերպական կառուցվածքին, փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ այն դեռևս ունի որոշ անհամապատասխանություններ, որոնք վերաբերում են ենթակայության և պատասխանատվությունների բաշխմանը: Այս համատեքստում անհրաժեշտ է վերանայել կառավարման մոդելը՝ պարզեցնելով ենթակայությունները և հստակեցնելով պատասխանատվության շրջանակները:

Դրական է գնահատվում նաև քուլեջի կողմից ֆինանսական աղբյուրների բազմազանեցման ուղղությամբ իրականացվող քայլերը, որոնք նպաստում են պետական ֆինանսավորումից կախվածության նվազեցմանը: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուլեջը պետք է զարգացնի ֆինանսական ինքնուրույնությունը՝ ընդլայնելով եկամուտների աղբյուրները և ֆինանսական միջոցներն ավելի հստակ ուղղորդելով ռազմավարական զարգացման առաջնահերթություններին:

Փորձագիտական խումբը նաև արձանագրում է, որ աշխատավարձերի համակարգում առկա անհամաչափությունները կարող են առաջացնել ներքին լարվածություններ: Այս առումով անհրաժեշտ է մշակել ավելի միատեսակ և թափանցիկ աշխատավարձի ձևավորման

մեխանիզմներ, որոնք հաշվի կառնեն ոլորտային առանձնահատկությունները և կապահովեն արդարության սկզբունքի պահպանումը:

Աշխատանքային պլանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ դրանց կապը քուեջի ռազմավարական նպատակների հետ դեռևս լիարժեք ապահովված չէ: Արդյունավետությունը կարող է բարձրացվել, եթե պլաններում ներառվեն հստակ ժամանակացույցեր, կատարողականության գնահատման մեխանիզմներ և չափելի արդյունքների ցուցանիշներ:

Վերջապես փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՊԻԳԲ սկզբունքի լիարժեք կիրառումը կարող է էապես բարելավել քուեջի կառավարման համակարգը: Կարևոր է, որ քուեջը համակարգված կերպով կիրառի այս սկզբունքը բոլոր գործընթացներում՝ սկսած ռազմավարական պլանավորումից մինչև իրականացման և գնահատման փուլերը՝ ապահովելով գնահատված արդյունքների հիման վրա հետագա բարելավումների իրականացումը:

Եզրահանում: Հաշվի առնելով, որ քուեջի կառավարման մոդելը դեռ գտնվում է զարգացման փուլում, իսկ ռազմավարական որոշումների ձևավորման գործընթացում զգալի դերակատարում ունի Հոգաբարձուների խորհուրդը, ինչի պայմաններում հաստատության ներքին կառավարման օղակների նախաձեռնողականությունը դեռևս սահմանափակ է, աշխատանքային պլանները մեծամասամբ կարճաժամկետ են և չեն ներառում գնահատման մեխանիզմներ, ինչպես նաև ֆինանսական պլանավորումն ու աշխատավարձերի համակարգը չի ապահովում բավարար թափանցիկություն և արդարություն, իսկ ՊԻԳԲ սկզբունքը չի կիրառում լիարժեք, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուեջը չի համապատասխանում չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քուեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քուեջ»-ի կրթական ծրագրերը համահունչ են իր առաքելությանը՝ նպաստելով տարածաշրջանում կրթության, զբոսաշրջության և սպասարկման ոլորտի զարգացմանը, ինչպես նաև աշխատաշուկայի պահանջներին: Քուեջում իրականացվող մասնագիտական կրթության հիմնական ուղղությունները համընկնում են Տավուշի մարզի 2018–2025 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով սահմանված գերակա ոլորտներին՝ գյուղատնտեսությանը և զբոսաշրջությանը: Սա հնարավորություն է տալիս քուեջին պատասխանատվություն ստանձնել այս ոլորտների մասնագետների պատրաստման գործում, միաժամանակ նպաստելով մարզի տնտեսական զարգացմանը:

Քուեջը իրականացնում է 5 նախնական և 5 միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր, որոնք համապատասխանում են ՈԱՇ-ի 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին:

Նախնական մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

1. «Խոհարարական գործ»
2. «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորինգ և նորոգում»
3. «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»
4. «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»
5. «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»

Միջին մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

1. «Զբոսաշրջություն»
2. «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում»
3. «Ֆինանսներ»
4. «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում»
5. «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում»

Քոլեջում առկա մասնագիտություններից «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում», «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» համարվում են ՀՀ առաջնահերթ և կարևոր ոլորտների մասնագիտություններ (գերակա ոլորտ):

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվել է, որ քոլեջում մի շարք մասնագիտություններով՝ «Գինեգործություն և հյուրերի արտադրություն», «Նախադպրոցական կրթություն» և «Իրավագիտություն», ուսանողների ընդունելություն չի իրականացվում: Սա պայմանավորված է դասավանդող մասնագետների բացակայությամբ կամ դիմորդների ցածր թվով: Օրինակ, «Գինեգործություն և հյուրերի արտադրություն» մասնագիտության համար ժամանակակից լաբորատորիան ստեղծվել է 2019 թվականին, սակայն համապատասխան դասավանդող մասնագետի բացակայության պատճառով այդ մասնագիտությամբ ընդունելություն չի հայտարարվում, իսկ «Նախադպրոցական կրթություն» և «Իրավագիտություն» մասնագիտությունների ընդունելությունը դադարեցվել է դիմորդների ցածր թվի պատճառով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ 2024 թվականից «Զբոսաշրջություն» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտությունները իրականացվում են դուալ կրթության ձևաչափով: Հաշվի առնելով նախորդ փորձագիտական խորհրդատվությունները՝ քոլեջը նախատեսում է ընդլայնել դուալ կրթությունը ևս 3 մասնագիտություններով, սակայն գործընթացը դանդաղում է բավարար թվով գործատուների բացակայության պատճառով:

Փորձագիտական խորհրդատվությունների հիման վրա, քոլեջը սկսել է փորձարարական եղանակով կիրառել ֆրանսիական կրթական ձևաչափը, որը մոտ է դուալ կրթությանը: Այս ձևաչափը ներառում է տեսական և գործնական դասերի հերթափոխություն՝ մեկ շաբաթ տեսական, մեկ շաբաթ՝ գործնական դասեր (պրակտիկա): Վերոնշյալ ձևաչափը կիրառվել է 2024 թվականին «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» ՄԿԾ-ներում՝ հիմք ընդունելով Ֆրանսիայի Լիմոժ Լե Վազե և Շաթոռույ Նատուրապոլիս կրթական հաստատությունների փորձը: Այս փորձարարական ներդրումը քննարկվել է ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում: Արդյունքում որոշվել է 2025 թվականից նույն ձևաչափը կիրառել բոլոր մասնագիտություններում: Ֆրանսիական ձևաչափի ներդրումը հնարավոր է դարձել առկա լաբորատորիաների նյութատեխնիկական հագեցվածության շնորհիվ: Ձևաչափի մշտադիտարկումը նախատեսվում է 2025-2026 ուսումնական տարվա ընթացքում, ինչը թույլ կտա ամփոփել արդյունքները: Այնուամենայնիվ, ըստ շահակիցների, հանրակրթական առարկաների և օտար լեզուների դասավանդումը այս ձևաչափով արդյունավետ չէ: Հանրակրթական առարկաների, հատկապես օտար լեզվի ուսուցման ժամանակ, դասավանդողները մեկ շաբաթվա ընդհատման պատճառով ստիպված են լինում լրացուցիչ ժամանակ հատկացնել նյութի կրկնությանը:

ՄԿԾ-ների ուսումնական պլանները կազմված են միասնական կառուցվածքային սկզբունքով, որի շրջանակում տեսական և գործնական (պրակտիկայի) բաղադրիչները կազմակերպվում են հերթականությամբ շաբաթական ռեժիմով: Մոդուլները դասավանդվում են հաջորդականությամբ՝ ապահովելով բովանդակային շարունակականություն:

Ժամերի բաշխվածությունը տարբեր մասնագիտությունների համար համեմատաբար միատեսակ է՝ տեսական մասը կազմում է 30–40%, իսկ գործնական/պրակտիկայի բաղադրիչը՝ 60–70%:

Հետևելով 2022թ. քոլեջի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման արդյունքներին և փորձագետների կողմից տրված խորհրդատվություններին, մասնավորապես՝ ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման մեխանիզմների ներդրմանը, 2024թ. քոլեջը մշակել է «Կրթական ծրագրերի մոնիթորինգի և վերանայման» կարգը: Փաստաթղթի համաձայն, մշտադիտարկումը պետք է իրականացվի տարեկան պարբերականությամբ, և դրա արդյունքները պետք է հիմք ծառայեն ծրագիրը շարունակելու, վերանայելու կամ դադարեցնելու համար: Կարգը նաև սահմանում է, որ ծրագրերը պետք է վերանայվեն 3-4 տարին մեկ անգամ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կարգը դեռևս չի գործում:

ՄՈՒՀ-ը, ՄԿԾ-ների վերանայման արդյունքում, նրանցում ներառել են ընտրովի և նախասիրական մոդուլներ/առարկաներ: Այսպես, «Խոհարարական գործ» մասնագիտության ուսումնական պլանով նշված են «Մեղանի ձևավորում», «Ֆաստֆուդ /արագ պատրաստվող սնունդ», «Հայկական խոհանոց» ընտրովի առարկաները: «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության ուսումնական պլանում որպես ընտրովի առարկաներ նշված են «Զբոսաշրջային երկրագրություն»-ը և «Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն»-ը, նախասիրական առարկաներից ներառված են «Մշակութաբանություն»-ը, «Տարիքային հոգեբանություն»-ը, «Ընտանեկան կյանքի նախապատրաստում»-ը: «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության ուսումնական պլանում առկա է «Եռակցում» ընտրովի մոդուլը: Վերոնշյալ առարկաները/մոդուլները ներդրվել են 2022 թ. ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստերի ընթացքում անցկացված քննարկումների արդյունքում:

Համագործակցելով գործատուների, ՄԿՈՒԶԱԿ-ի և Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների հետ, մշակվել է «Ագրոտուրիզմ» մոդուլը, որը համալրել է «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» ՄԿԾ-ն: Մոդուլը ներառում է գյուղատնտեսության համար նոր, կարևոր թեմաներ, այդ թվում՝ օրգանական և ինտենսիվ գյուղատնտեսությունը: Քոլեջի նախաձեռնությամբ ստեղծվել է համատեղ աշխատանքային հարթակ հայաստանյան գյուղատնտեսական քոլեջների մասնագետների համար, որը կհանգեցնի ռեսուրսների համատեղ օգտագործմանը, փորձի փոխանակմանը և մասնագիտական վերապատրաստումների կազմակերպմանը: Այս նախաձեռնության շրջանակում արդեն կայացել է մեկնարկային հանդիպում Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանում:

«Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնտաժում և նորոգում» մասնագիտության հետ զուգահեռ 2025թ. Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում որոշվել է ներդնել նաև «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտությունը: Այն մշակվել է հաշվի առնելով ժամանակակից տենդենցները, ներկայացվել լիցենզավորման համար և հաստատվել, իսկ ներդրումը նախատեսվել է 2025-2026 ուսումնական տարում: Վերոգրյալ երկու մասնագիտությունների համար բարեկարգվել է առկա լաբորատորիան, ինչպես նաև ստեղծվել է նոր լաբորատորիա: Քոլեջը պլանավորել է համալրել «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտությունը «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնտաժում և նորոգում» մասնագիտական մոդուլներով, ինչը կբարձրացնի ապագա մասնագետների մրցունակությունը աշխատաշուկայում: Փոփոխությունների կարիքը պարզ է դարձել գործնական պարապմունքների ընթացքում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ վերոնշված առաջարկը քննարկվել է դասավանդող անձնակազմի հետ, և Հոգաբարձուների խորհրդի նիստին որոշվել է կատարել անհրաժեշտ փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները տեղի են ունեցել ՄԿՈՒԶԱԿ-ի հետ համագործակցությամբ, ծրագրերը մշակվել են հայաստանյան և ֆրանսիացի մասնագետների հետ:

2024-2025 ուսումնական տարվանից Հայաստանում հետազոտական բաղադրիչը ներառվել է ուսումնական գործընթացում որպես հանրակրթության պարտադիր մաս: Սակայն ՄՈՒՀ-ում միայն «Զբոսաշրջություն» և «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»

մասնագիտությունների համար ամբիոնների աշխատանքային պլաններում ներառված են հաստատված նախագծային աշխատանքների թեմաներ և նշված են դրանց պատասխանատու ղեկավարները:

ՄՈՒՀ-ը նախատեսում է ներդնել նոր մասնագիտություններ՝ «Ջերմոցային տնտեսությունը», «Մանտեխնիկայի տեղադրումը» և «Ծինարարական հարդարումը», հարցը քննարկվել է Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում: Միաժամանակ, քոլեջը նախատեսում է միավորել «Խոհարարական գործ» և «Զբոսաշրջություն» ՄԿԾ-ները՝ ձևավորելով մեկ կրթական ծրագիր՝ ֆրանսիական կրթական ձևաչափի օրինակով: Այս կապակցությամբ 2026թ. նախատեսվում է ֆրանսիացի մասնագետների այց Հայաստան: Այս քննարկումները շարունակվում են ԿԳՄՍ նախարարության հետ:

Հարկ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ը չի կատարել ՄԿԾ-երի համեմատական վերլուծություններ (բենչմարքինգ) այլ տեղական կամ արտասահմանյան ուսումնական հաստատությունների հետ:

Նոր մասնագիտությունների ներդրման նպատակով ՄՈՒՀ-ը ուսումնասիրում է աշխատաշուկայի պահանջարկը՝ հիմնվելով Տավուշի մարզպետարանի և Միասնական սոցիալական ծառայության (ՄՍԾ) տվյալների վրա, սակայն առանձին ուսումնասիրություն չի իրականացնում:

ՄՈՒՀ-ն ունի 5 գործատու դասավանդող, ովքեր ակտիվորեն ներգրավված են ուսումնական գործընթացում, այդ թվում՝ որպես պրակտիկայի ղեկավարներ: Այս գործատուներից երկուսը մասնակցել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության կրթական ծրագրի մշակման աշխատանքներին:

Քոլեջի բոլոր մասնագիտությունների գործնական պարապմունքները իրականացվում են հաստատության լաբորատորիաներում, որոնք ապահովված են համապատասխան նյութատեխնիկական բազայով: Լաբորատոր միջավայրի առկայությունը հնարավորություն է տալիս ուսանողներին ձևավորել մասնագիտական հմտություններ՝ մինչև արտադրական պրակտիկայի փուլ՝ անցնելը: Արտադրական պրակտիկաները կազմակերպվում են գործատուների մոտ՝ ապահովելով ուսուցման արդյունքների տեղափոխումը իրական աշխատանքային միջավայր: Մասնավորապես՝ «Զբոսաշրջություն» ծրագրի ուսանողները պրակտիկան անցկացնում են տարբեր գործատուների մոտ՝ խմբային բաշխման միջոցով, «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» ծրագրերի պրակտիկան իրականացվում է Լուսաձորի ագարակում և ավտոպարկում, որոնք ձեռք են բերվել Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ:

Նշված միջավայրերում ուսանողները հնարավորություն են ստանում կիրառել տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակներում, ինչը նպաստում է մասնագիտական կարողությունների ձևավորմանը: Թեև պրակտիկաների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ առկա են, այնուամենայնիվ գործատուի կողմից ուսանողի հմտությունների որակական գնահատում չի իրականացվում (հմտությունների գնահատումն այժմ միայն միավորային է):⁸

Ուսանողները արտադրական պրակտիկա անցկացնում են տարբեր գործատուների մոտ: Մասնավորապես՝ «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագրի ուսանողները գնում են տարբեր հյուրանոցներ, որտեղ զբաղվում են ուղեցույցի, սպասարկման և հյուրերի ընդունելության աշխատանքներով: «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտությունների ուսանողները պրակտիկա են անցնում տարբեր ագարակներում և բուսաբանական այգիներում, որտեղ կատարում են գյուղատնտեսական աշխատանքներ՝ հողագործությունից մինչև ցորենի աճեցում: «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները պրակտիկա անցկացնում են ավտոմոբիլային սպասարկման կենտրոններում՝ մասնակցելով ավտոմեքենաների նորոգման և սպասարկման աշխատանքներին:

⁸ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Դասավանդման գործընթացի դիտարկումները ցույց են տվել, որ տեսական դասերի ընթացքում դասախոսների կողմից հիմնականում կիրառվում են ավանդական մեթոդներ: Առկա են առանձին դեպքեր, երբ կիրառվում են ակտիվ ուսուցման մեթոդներ՝ հարցուպատասխան, խմբային աշխատանք, դերաբաշխում, խաղային մեթոդներ: Օրինակ՝ «Խոհարարական գործ» մասնագիտության գործնական պարապմունքներում կիրառվում է խմբային մեթոդը, իսկ ֆրանսերենի դասավանդման ընթացքում կիրառվում են խաղային մեթոդներ: Դասալսումների արձանագրությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հաճախ նշվում է դասավանդման ժամանակակից մեթոդների սահմանափակ կիրառություն: Զուգահեռ դեկավար կազմը նախատեսում է իրականացնել մեթոդական վերապատրաստումներ դասախոսական կազմի համար՝ նպատակ ունենալով ընդլայնել ուսուցման ժամանակակից մեթոդների կիրառությունը և բարձրացնել ուսուցման արդյունավետությունը:

Զուգահեռ ունի «Կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքներին համապատասխան դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների ընտրության քաղաքականություն», ըստ որի հանրակրթական առարկաների գնահատումն իրականացվում է բալային համակարգով, որտեղ առավելագույն դրական նիշը 10-ն է, նվազագույնը՝ 4-ը: Մոդուլների ավարտին հանձնում են ստուգարք, ստուգարքի գնահատման համար մշակված է գնահատման թերթիկ, որի համար սահմանված է «գերազանց», «լավ» և «բավարար» գնահատման համակարգը:

Ամփոփիչ գնահատում անցկացնելու համար կազմվում են քննական տոմսեր, որոնց հարցերից միայն վերջինը վերաբերում է գործնական հմտությունների ստուգմանը: Դիպլոմային աշխատանք գրում են միայն «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները: Աշխատանքը կազմված է ներածությունից և հիմնական մասից, սակայն չի ներառում եզրակացություն:

Հարկ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ում առկա է գնահատականների բողոքարկման և վերահանձնման կարգ: Չնայած դրան, բողոքարկման դեպքեր չեն արձանագրվել:

Դատողություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը կրթական ծրագրերի ընտրության և մշակման գործընթացում հաշվի է առնում Տավուշի մարզի զարգացման առաջնահերթությունները: Իրականացվող ծրագրերը համահունչ են մարզի գյուղատնտեսության և զբոսաշրջության ոլորտների կարիքներին՝ նպաստելով ինչպես տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը, այնպես էլ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստմանը:

Միևնույն ժամանակ, որոշ մասնագիտությունների ընդունելության դադարեցումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ կրթական առաջարկի բազմազանության վրա: Հաշվի առնելով քոլեջի առկա նյութատեխնիկական բազան՝ ներառյալ ժամանակակից լաբորատորիաները, նպատակահարմար է վերանայել համապատասխան մասնագիտությունների շարունակականության հնարավորությունները՝ ապահովելով մասնագետների ներգրավումը: Միաժամանակ անհրաժեշտ է իրականացնել աշխատաշուկայի պահանջների համակարգված վերլուծություն՝ հիմնավորված որոշումներ կայացնելու համար՝ մասնագիտությունների պահպանման, արդիականացման կամ փոխարինման վերաբերյալ:

Դրական է, որ քոլեջը դեռևս 2004 թվականից կիրառում է դուալ կրթության տարրեր, ինչը նպաստում է ուսանողների գործնական պատրաստվածության բարձրացմանը: Սակայն ձևաչափի լիարժեք ընդլայնումը սահմանափակված է գործատուների սահմանափակ ներգրավվածությամբ: Անհրաժեշտ է զարգացնել համագործակցության մեխանիզմները՝ հստակեցնելով գործատուների դերերը և խթանելով նրանց մասնակցությունը ուսումնական գործընթացում:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նաև ֆրանսիական կրթական ձևաչափի կիրառումը, որը հիմնված է տեսական և գործնական բաղադրիչների հերթափոխության վրա: Այն արդյունավետորեն նպաստում է ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացմանը և նրանց աշխատաշուկայում մրցունակության բարձրացմանը: Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է վերանայել այս մոդելի կիրառումը օտար լեզուների դասավանդման ոլորտում՝ ապահովելու համար դրա համապատասխանությունը ուսանողների իրական կարիքներին:

Գործատուների ներգրավվածությունը, հատկապես պրակտիկայի ընթացքում, կարևոր դեր ունի ուսանողների մասնագիտական կարողությունների ձևավորման գործում: Այնուամենայնիվ, գնահատման գործող մեխանիզմները բավարար չեն կիրառվում, որպես գործատուի հետադարձ կապի գործիք: Առաջարկվում է ներդնել միասնական և համակարգված գնահատման գործիքներ՝ ապահովելով ուսանողների գործնական արդյունքների համապարփակ և համադրելի գնահատում:⁹

Քոլեջում կիրառվող դասավանդման մեթոդները հիմնականում ավանդական են, ինչը կարող է սահմանափակել ուսանողների ակտիվ ներգրավվածությունը և ուսումնառության արդյունավետությունը: Ժամանակակից, ուսանողակենտրոն մեթոդների ներդրումը պահանջում է դասախոսական կազմի նպատակային մեթոդական վերապատրաստում, ինչը կնպաստի ակտիվ ուսուցման գործիքների արդյունավետ կիրառմանը և ուսանողների մասնակցության բարձրացմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ համեմատական վերլուծությունների իրականացումը այլ ուսումնական հաստատությունների հետ կարող է նպաստել կրթական ծրագրերի որակի բարձրացմանը՝ ապահովելով դրանց համապատասխանությունը տեղական և միջազգային լավագույն փորձին: Սա հնարավորություն կտա առավել ճշգրիտ համապատասխանեցնել ծրագրերը ինչպես ուսանողների կարիքներին, այնպես էլ աշխատաշուկայի պահանջներին:

Եզրակացություն: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի իրականացրած կրթությունը համահունչ է նրա առաքելությանը, կրթական ծրագրերը համապատասխանեցված են տարածաշրջանի զարգացման և աշխատաշուկայի պահանջներին, ներդրվել է ֆրանսիական կրթական ձևաչափը, ապահովված է գործնական բաղադրիչի բարձր տեսակարար կշիռը, իրականացվում է ծրագրերի պարբերական վերանայում, կիրառվում են գործատուների ռեսուրսները պրակտիկաների և գործնական աշխատանքների իրականացման նպատակով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 3-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

Ընդունելության գործընթացը «Տավուշի Պատրիկ ՏԷՎԷԿԵԱՆ տարածաշրջանային քոլեջ»-ն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի համաձայն: Ընդունելության մասին տեղեկատվությունը տարածվում է քոլեջի ֆեյսբուքյան կայքէջի միջոցով:

Քոլեջը դիմորդների հավաքագրման գործընթացը կազմակերպում է Կարիերայի կենտրոնի միջոցով: Կենտրոնը ակտիվորեն աշխատում է Տավուշի մարզի դպրոցների հետ՝ աշակերտներին ներկայացնելով քոլեջի կրթական ծրագրերը: Կենտրոնը կազմակերպում է հանդիպումներ դպրոցների աշակերտների հետ և աշակերտների այցեր դեպի քոլեջ՝

⁹ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

վերջիններիս ծանոթացնելու քոլեջում առկա ուսումնական լաբորատորիաներին ու կրթական միջավայրին:

Քոլեջը դիմորդների հետ հարցումներ է կազմակերպում՝ կրթության որակի ապահովման կենտրոնի կողմից: Հարցումների արդյունքները հավաքագրվում են դիմորդների կրթական կարիքների և մասնագիտական կողմնորոշման վերաբերյալ: Քոլեջը հարցումների միջոցով կանխատեսում է՝ մոտ որքան դիմորդ կարող է դիմել հետևյալ ուսումնական տարում՝ հիմնվելով նախորդ տարիների տվյալների և ընթացիկ միտումների վրա:

Վերջին տարիներին նկատվում է դիմորդների թվի դինամիկ աճը: Օրինակ, 2023-2024 ուսումնական տարվա համեմատ 2025-2026 ուսումնական տարում դիմորդների թիվը աճել է 30-ով՝ հասնելով 127: Այս պահին քոլեջում սովորում է 354 ուսանող: Դիմորդների աճը հատկապես պայմանավորված է պետության կողմից գերակա մասնագիտությունների համար սահմանված 50,000 դրամ կրթաթոշակով: Աճը հիմնականում արձանագրվել է «Զբոսաշրջություն» մասնագիտությամբ, ինչպես նաև «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում» ուղղություններով:

Վերջին 5 տարվա վերլուծությունները ցույց են տվել, որ քոլեջից ուսանողների հեռացումների հիմնական պատճառներն են բնակության վայրերի փոփոխությունը և բացակայությունների քանակի սահմանաչափից ավել լինելը: Մասնավորապես, 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացված ուսանողների քանակը կազմել է 56, իսկ վերականգնվածների թիվը՝ 14:

Քոլեջը երկու անգամ (2023թ., 2025թ.) վերանայել է «Ուսանողի ուղեցույցը»: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները մեծամասամբ տեղյակ չեն ուղեցույցի մասին:

Քոլեջում ուսանողների կրթական կարիքների վերհանումը իրականացնում է կրթության որակի ապահովման պատասխանատուն՝ տարբեր հարցումների և հանդիպում-քննարկումների միջոցով: Այնուամենայնիվ, ուսանողները իրենց կարիքների վերհանման առաջնային օղակ դիտարկում են կուրսղեկներին, ինչպես նաև բողոքների և առաջարկությունների արկղը, սակայն արկղը դեռևս չի օգտագործվել ուսանողների կողմից: Ըստ ինքնավերլուծության՝ ուսանողների 69,05%-ը մասնակցել է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից իրականացրած տարատեսակ հարցումներին: Հարցումների արդյունքները ցույց են տալիս, որ ուսանողների բարձրաձայնած կարիքներին մեծամասամբ լուծում է տրվում, մասնավորապես տեխնիկական հագեցվածության մասին բարձրացված կարիքների հիման վրա ձեռք է բերվել 4 նոր համակարգիչ, իսկ մասնագիտական գրականությունը թարմացվել է:

Քոլեջում կազմակերպվում են նախաքննական խորհրդատվություններ, որոնք անցկացնում են հստակ սահմանված ժամանակացույցով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ չնայած խորհրդատվությունների կազմակերպմանը, քոլեջում չի իրականացվում դրանց արդյունավետության և ուսանողների բավարարվածության գնահատում:

Քոլեջում նաև կազմակերպվում են ֆրանսերենի դասընթացներ, սակայն փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ հարակից գյուղերի ուսանողները տրանսպորտի ժամային սահմանափակումների պատճառով չեն կարողանում մասնակցել դասընթացներին, և դրանց հիմնականում մասնակցում են միայն քոլեջի հանրակացարանում ապրող ուսանողները: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ քոլեջում օտար լեզուների կարողությունների զարգացման համար նախատեսված առանձին լրացուցիչ պարապմունքներ չկան: Այնուամենայնիվ, դասախոսական կազմը պատրաստակամ է աջակցել ուսանողներին՝ տրամադրելով անհատական խորհրդատվություն և պատասխանելով նրանց հարցերին:

Հարկ է նշել, որ 2016 թվականից քոլեջում գործում է ռոբոտաշինության խմբակ, որի դասերը անցկացվում են այդ նպատակով հատուկ կահավորված «ԱՐՄԱԹ» ինժեներական լաբորատորիայում: Խմբակի գործունեությունը նպատակ ունի արտալսարանային պարապմունքների միջոցով խթանել ուսանողների ստեղծագործական միտքը: Դասընթացների

ընթացքում ուսանողները սովորում են ռոբոտաշինության հիմունքներ, օրինակ՝ հավաքում թռչող սարքեր և լուսային էֆեկտներով նշաններ: Լաբորատորիայի դասերն անցկացվում են ոչ միայն ՄՌԻՀ-ի ուսանողների, այլ նաև համայնքի այլ երեխաների համար: Լաբորատորիան քոլեջում կառուցվել է «Անուշավան Աբրահամյան» Կրթական Հիմնադրամի աջակցությամբ:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ քոլեջում կա վարչական անձնակազմին դիմելու համար հստակ ժամանակացույց և ըստ քոլեջի ինքնավերլուծության ուսանողների 70 %-ը տեղեկացված է իրեն վերաբերվող վարչական ծառայությունների մասին:

Ուսանողների և շրջանավարտների կարիերային զարգացմանն աջակցելու նպատակով 2012 թվականից քոլեջում գործում է Կարիերայի կենտրոնը, որն իր գործունեությունն իրականացնում է տնօրինության կողմից հաստատված տարեկան աշխատանքային պլանի հիման վրա: Կենտրոնը կազմակերպում է բաց դռների օրեր, հարցումներ, կլոբ-սեղան քննարկումներ և ոչ ֆորմալ դասընթացներ, որոնց թեմաներն են՝ ինքնաճանաչումը, ինքնակենսագրականի կազմումը, հաղորդակցման հմտությունները, աշխատանքի որոնման մեխանիզմները, կարիերայի հնարավորությունների ուսումնասիրությունը, ինչպես նաև շարունակական կրթության և կարիերայի զարգացման հմտությունները: Կենտրոնի պատասխանատուն իրականացնում է անհատական խորհրդատվություններ ուսանողների շրջանում, կազմակերպում է հանդիպումներ շրջանավարտների հետ, տրամադրում է տեղեկատվություն թափուր աշխատատեղերի, վերապատրաստման ծրագրերի և երիտասարդ մասնագետների հավաքագրման հնարավորությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև կազմակերպում է հանդիպումներ գործատուների և ուսանողների միջև՝ վերջիններիս ծանոթացնելով աշխատաշուկայի պահանջներին և աշխատանքային միջավայրի առանձնահատկություններին:

Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ առկա են դեպքեր, երբ գործատուները իրենց նախաձեռնությամբ դիմում են Կարիերայի կենտրոնին՝ թափուր աշխատատեղերի մասին տեղեկատվությունը ուսանողներին և շրջանավարտներին փոխանցելու նպատակով:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ կարիերայի կենտրոնի նախկին պատասխանատուի կողմից իրականացվել են շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման առանձին նախաձեռնություններ: Մասնավորապես, 2023-2024 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը բուհում շարունակել է 15 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 9 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատող 12 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 29 շրջանավարտ: 2024-2025 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը բուհում շարունակել է 23 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 14 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատող 5 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 47 շրջանավարտ: Այնուամենայնիվ, տվյալների հավաքագրումը չի ունեցել համակարգված և շարունակական բնույթ, և չունի հստակ պարբերականություն: Քոլեջում առկա չէ շրջանավարտների միասնական էլեկտրոնային բազա: Նշված ուղղությամբ աշխատանքների կազմակերպումը նախատեսվում է առաջիկայում:

Ուսանողների հետազոտական կարողությունների զարգացման նպատակով կրթական ծրագրերում ներառվում են անհատական և խմբային բնույթի հետազոտական տարրեր: Առանձին մասնագիտությունների շրջանակում ուսանողները կատարում են դիպլոմային աշխատանքներ, ինչպես նաև ռեֆերատներ և ինքնուրույն ուսումնասիրություններ: Թեմաները առնչվում են մասնագիտական ոլորտի արդիական խնդիրներին, օրինակ՝ «Արհեստական բանականության կիրառումը խոհարարության մեջ», «Օրգանական պարարտացման ժամանակակից գործելակերպերը» և այլ թեմաներ: Աշխատանքները ներկայացվում և գնահատվում են համապատասխան առարկաների կամ պետական ավարտական քննության շրջանակում:

Քոլեջում գործում է 28 անդամից կազմված Ուսանողական խորհուրդ: Խորհրդի կազմում ընդգրկված են բոլոր կուրսերի ավագները և ակտիվ ուսանողները, որոնց ընտրությունը հիմնականում իրականացվում է կուրսղեկների նախաձեռնությամբ: Ուսանողական խորհուրդը

իր գործունեությունը պլանավորում է տարեկան աշխատանքային պլանով, իսկ նիստերը արձանագրվում են քարտուղարի կողմից: Ուսանողական խորհրդի գործունեությունը հիմնականում կենտրոնացած է մշակութային և տոնական միջոցառումների կազմակերպման վրա՝ նվիրված Գիտելիքի օրվան, Ուսուցչի տոնին, Ամանորին, Տրնդեզին, Մայրության և գեղեցկության տոնին և այլ առիթների: Միջոցառումները կազմակերպվում են քոլեջի նախասրահում և ընթերցասրահում:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ուսանողների իրավունքների պաշտպանության և կրթական գործընթացին վերաբերող հարցեր քննարկվում են առանձին դեպքերում. օրինակ՝ ուսանողների կողմից բարձրացված պրակտիկայի վայրի փոփոխության հարցը ներկայացվել է տնօրինությանը և ստացել լուծում: Այնուամենայնիվ, նման միջամտությունները կրում են ոչ հաճախական բնույթ և չեն արտացոլում համակարգված ներգրավվածություն ուսանողների շահերի պաշտպանության գործընթացում: Չնայած նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրված խորհրդատվությանը՝ ակտիվացնելու ՈւՄ գործունեությունը և հստակեցնելու դրա գործառնությունները, փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսանողների գերակշռող մասը բավարար պատկերացում չունի Ուսանողական խորհրդի ինստիտուցիոնալ դերակատարության մասին, և այն հիմնականում ընկալվում է որպես միջոցառումներ կազմակերպող կառույց, այլ ոչ թե որպես ուսանողների շահերը ներկայացնող և պաշտպանող ինստիտուցիոնալ մարմին:

Քոլեջում գործող կրթական և խորհրդատվական ծառայությունների արդյունավետությունը գնահատվում է հիմնականում հարցումների միջոցով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հարցումների արդյունքում ուսանողների կողմից բարձրացված խնդիրները հիմնականում վերաբերում են նյութատեխնիկական ռեսուրսներին և ուսումնական միջավայրի հագեցվածությանը: Միաժամանակ արձանագրվել է, որ ուսանողների մասնակցության մակարդակը հարցումներին համեմատաբար ցածր է, ինչը սահմանափակում է հավաքագրված տվյալների ներկայացուցչականությունը և դրանց վրա հիմնված եզրակացությունների ամբողջականությունը:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դիմորդների հավաքագրման և մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացների կազմակերպումը, ինչպես նաև ընդունելության աճի արձանագրված միտումները վկայում են հաստատության կողմից իրականացվող միջոցառումների արդյունավետության մասին: Միաժամանակ, դիմորդների թվի աճի պատճառների խորքային վերլուծություն իրականացնելը հնարավորություն կտա ավելի ճիշտ գնահատելու կրթական ռեսուրսների պահանջը, խմբերի ձևավորման արդյունավետությունը և դասախոսների բեռնվածության պլանավորման անհրաժեշտությունը, ինչը կնպաստի ընդունելության գործընթացի ավելի արդյունավետ կառավարմանը: Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կարիքների վերհանման գործընթացի համակարգված տվյալահեն կառավարման գործիքի վերածումը հնարավորություն կտա պարբերաբար գնահատել իրականացված փոփոխությունների ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա:

Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կարիքների վերհանման գործընթացի համակարգված տվյալահեն կառավարման գործիքի վերածումը հնարավորություն կտա պարբերաբար գնահատել իրականացված փոփոխությունների ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ թեև նախաքննական և լրացուցիչ խորհրդատվական ծառայությունները կազմակերպվում են, սակայն դրանց արդյունավետությունը չի գնահատվում հստակ չափանիշներով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում օտար լեզուների զարգացման ուղղությամբ իրականացվող նախաձեռնությունը, սակայն նշում է, որ ներկայումս այն չի ապահովում համակարգված և հավասար հասանելիություն բոլոր ուսանողների համար, ինչը հանգեցնում է անհամաչափ մասնակցությանը: Խումբը կարծում է, որ լեզվական կարողությունների զարգացումը կարող է դառնալ առավել արդյունավետ ուղղություն՝ համապատասխան կազմակերպչական լուծումների ներդրմամբ, որոնք ապահովեն բոլոր ուսանողների հավասար մասնակցություն և հնարավորություն՝ լիարժեք զարգացնելու իրենց լեզվաբառարանական հմտությունները:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը և նրա միջնորդական դերը կրթական հաստատության և աշխատաշուկայի միջև կապի ապահովման հարցում: Մինևույն ժամանակ, շրջանավարտների հետագծի ուսումնասիրությունը դեռևս չի ինստիտուցիոնալացվել համակարգված տվյալների բազայի և պարբերական վերլուծության միջոցով, ինչի արդյունքում սահմանափակվում է կրթական ծրագրերի ազդեցության գնահատումը զբաղվածության արդյունքների տեսանկյունից:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Ուսանողական խորհուրդը գործում է և ունի կազմակերպական կառուցվածք, որը հնարավորություն է տալիս ուսանողների ակտիվ ներգրավվածության համար: Ուսանողական խորհուրդը հանդես է գալիս որպես հարթակ, որտեղ ուսանողները կարող են բարձրացնել իրենց խնդիրները, ներկայացնել առաջարկություններ և մասնակցել մշակութային միջոցառումների կազմակերպմանը: Այդուհանդերձ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների շահերի ներկայացման և պաշտպանության առումով Ուսանողական խորհրդի ինստիտուցիոնալ դերակատարությունը դեռևս չի ձևավորվել լիարժեքորեն: Ներդրումներն ու գործողությունները, որոնք ուղղված են ուսանողների ներգրավմանը կառավարման գործընթացներում, առավելապես կրում են դեպքային բնույթ:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ուսանողների հետ հետադարձ կապի մեխանիզմներ առկա են, սակայն քիչ քանակով մասնակցությունը և տվյալների համակարգված վերլուծության բացակայությունը նվազեցնում են դրանց ազդեցությունը կրթական ծառայությունների շարունակական բարելավման վրա: Այսուհանդերձ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների ակտիվ մասնակցության խրախուսումը՝ կիրառելով մոտիվացնող մեթոդներ, ինչպիսիք են արդյունավետ տեղեկացման համակարգերի ներդրումը, բաց հաղորդակցման պլատֆորմների ստեղծումը և ուսանողների կողմից կրթական բարելավման կամ մասնագիտական կողմնորոշման առաջարկների ակտիվ ներգրավումը, կարող է էապես բարելավել հետադարձ կապի գործընթացի արդյունավետությունը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն իրականացնում է դիմորդների հավաքագրման բազմաբնույթ միջոցառումներ, ուսանողների կարիքները վերհանվում են Ուսանողական խորհրդի և կուրսդեկների միջոցով, հարցումների միջոցով հավաքագրվում են տվյալներ ուսանողների կարիքների, դիմորդների նախասիրությունների ուղղությամբ, իրականացվում են քայլեր կարիերայի կենտրոնի և շրջանավարտների հետ համագործակցության ուղղությամբ, առկա է վարչական անձնակազմին դիմելու հստակ ժամանակացույց, ինչպես նաև ուսանողներին տրամադրվում են նախաքննական խորհրդատվություններ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ «Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ը բավարարում է չափանիշ 4-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր

Քոլեջը ունի Աշխատանքի ընդունման և հեռացման քաղաքականություն, որը համապատասխան է ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքի և «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին, ինչպես նաև քոլեջի կանոնադրությանը: Ուսումնաօժանդակ կազմի ընդունումը աշխատանքի կատարվում է ըստ տնօրենի հրամանի, առանց մրցույթի անցկացման:

Դասախոսների ընդունելությունը իրականացվում է մրցույթային կարգով, որն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևաչափով: Մրցույթին մասնակցելու համար հաշվի են առնվում ոչ միայն դիմորդի մասնագիտական որակավորումը և աշխատանքային փորձը, այլ նաև փոխանցելի հմտությունները՝ հաղորդակցման հմտությունները, նախաձեռնողականությունը, ակտիվությունը և այլն: Մրցույթի անցկացման նպատակով ձևավորվում է հանձնաժողով, որի կազմում ընդգրկվում են քոլեջի տնօրենը, փոխտնօրեններից մեկը և ամբիոնի վարիչներից մեկը: Թափուր տեղի համար մրցույթները հայտարարվում են քոլեջի Ֆելոքսության էջում: Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջում անցկացվել է 3 մրցույթ, որոնց ընթացքում աշխատանքի են ընդունվել 4 նոր աշխատակից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ յուրաքանչյուր մրցույթի մասնակցել է մոտ 2-4 մասնակից, իսկ յուրաքանչյուր հաստիքի համար ընդունվել է 1-2 աշխատակից: Վերջին երեք տարիներին ընդհանուր առմամբ աշխատանքի են ընդունվել 51 նոր աշխատակից, իսկ ազատվել է 34-ը:

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ը համալրված է 45 հիմնական և 3 համատեղությամբ աշխատող դասախոսներով, որոնցից 2-ը ներքին համատեղությամբ: Դասախոսական կազմի շարքում ընդգրկված են 5 գործատու դասախոսներ և քոլեջի 2 շրջանավարտ դասախոսներ: Հարկ է նշել, որ նախորդ հավատարմագրման ժամանակ գործատու դասախոսների թիվը կազմել է միայն 1, և փորձագիտական խմբի տված խորհրդատվության արդյունքում ներկայումս այս թիվը բարելավվել և ավելացվել է՝ ներգրավվելով ավելի շատ գործատու դասախոսներ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ դասախոսների որակավորումները և դասավանդվող մոդուլները համապատասխանում են որակավորմամբ և/կամ աշխատանքային փորձով: Բարձրագույն կրթությամբ դասախոսների թիվը քոլեջում կազմում է 44, իսկ 1 դասախոս ունի միջին մասնագիտական կրթություն: Մեկ դասախոսի կողմից դասավանդվող մոդուլների / առարկաների առավելագույն քանակը 14-ն է, իսկ նվազագույնը՝ 1:

Դասախոսների համար հստակ տարբերակված պահանջներ ըստ կրթական ծրագրերի բացակայում է, սակայն պաշտոնի անձնագրում առկա են ընդհանուր պահանջներ: Դրանք ներառում են դասավանդվող մոդուլներին համապատասխան որակավորումներ, գնահատման կարգ, մանկավարժական և հոգեբանական հիմունքներ, պարզագույն համակարգչային գիտելիքներ, ինչպես նաև՝ օտար լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն:

2024 թվականին հաստատվել է «Դասախոսների մասնագիտական որակների և աշխատանքի գնահատման աշխատակարգ», ըստ որի դասախոսների գնահատումն իրականացվում է դասախոսների, հարցումների, փաստաթղթերի ուսումնասիրության և մշտադիտարկման միջոցով: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ներկայումս կիրառվում են միայն դասախոսների և հարցումների մեխանիզմները: Դասախոսները պլանավորվում են ամբիոններում՝ կազմելով հանձնաժողով, որի կազմում կարող են լինել ուսումնադաստիարակչական գծով փոխտնօրենը, որակի պատասխանատուն, ամբիոնի վարիչները և այլ դասախոսներ: Դասախոսների արդյունքում կազմվում է ձևաթուղթ, որը ներառում է դասի առավելությունները, թերությունները, դիտարկումները և առաջարկությունները: Վերլուծությունները իրականացվում են ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենի կողմից, իսկ արդյունքները քննարկվում են դասախոսների

հետ՝ անհատապես կամ ամբիոնի նիստերի շրջանակներում: Դասալսումների վերլուծությունը իրականացվում է ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենի կողմից, իսկ վերլուծության արդյունքները հետագայում քննարկվում են դասախոսների հետ՝ անհատապես կամ ամբիոնի նիստերի շրջանակներում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասալսումների վերլուծության արդյունքում դուրս են բերվել մի շարք խնդիրներ, այդ թվում՝ դասի կառուցվածքի խախտումներ, գործնական հմտությունների զարգացման ուղղված աշխատանքների պակաս, ուսանողների ինքնուրույնության խթանման բացակայություն և ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների կարիք: Վերլուծության հիման վրա, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենը նախատեսում է իրականացնել ներքուլեզային մեթոդական վերապատրաստումներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասալսումները հիմնականում դիտարկվում են որպես կրթական գործընթացի գնահատման միջոց, սակայն այն չի դիտարկվում որպես փորձի փոխանակման միջոց: Ինչ վերաբերում է սկսնակ կամ նոր ընդունված դասախոսներին, ապա նրանց աշխատանքի մշտադիտարկումը կատարվում է ամբիոնի վարիչի կողմից, իսկ 2021 թվականին հաստատված «Սկսնակ դասախոսների մենթորության կարգը» կիրառվում է՝ ապահովելով նրանց աջակցության և զարգացման ուղիները:

Դասախոսների գնահատման նպատակով իրականացվող հարցումները կազմակերպվում են որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից, որի շրջանակում ուսանողները լրացնում են հարցաթերթիկներ, որոնք ընդգրկում են մանկավարժական, մասնագիտական և կազմակերպչական հմտություններին վերաբերող հարցեր: Հարցումների արդյունքների հիման վրա յուրաքանչյուր դասախոսի համար հաշվարկվում է վարկանշային միավոր (1-10, առավելագույնը՝ 10), իսկ 4-ից ցածր միավոր հավաքած դասախոսների հետ իրականացվում են առանձին հանդիպումներ, ինչպես նաև չպլանավորված դասալսումներ: Դասավանդող կազմի ինքնագնահատման գործընթացը նույնպես կազմակերպվում է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից, որի ընթացքում դասախոսները տարեկան մեկ անգամ լրացնում են ինքնագնահատման թերթիկներ: Այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ թեև թերթիկում կան որոշ ինքնագնահատման տարրեր, սակայն հարցերի մեծ մասը ուղղված է հիմնականում դասախոսների կարիքների վերհանմանը: Դասախոսները բարձրացնում են մասնագիտական վերապատրաստումների, ինչպես նաև նյութատեխնիկական բազայի համալրման կարիքները:

Վերջին երեք (2022 թ.-ից) տարիներին քուլեջի դասախոսները և վարչական անձնակազմը մասնակցել են 38 սեմինարի: Վերապատրաստումները ծավալվել են տարբեր թեմաներով՝ մեթոդական, նեղ մասնագիտական, օրենսդրական, հասարակական և այլ ոլորտներ: Վերապատրաստումներին մասնակցել է 34 դասախոս: Մեթոդական վերապատրաստումներն իրականացվել են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քուլեջի բյուջեում դասախոսների վերապատրաստման նպատակով հատկացված ծախսեր չկան: Վերապատրաստումները հիմնականում իրականացվել են անվճար, հիմնադրամների ֆինանսավորմամբ, կամ դասախոսների սեփական միջոցներով: Դասախոսները պարբերաբար վերապատրաստվում են Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ: Ֆրանսիացի փորձագետները այցելում են Հայաստան և վերապատրաստում են գյուղատնտեսության ոլորտի դասախոսներին, մասնավորապես՝ պտղատու ծառերի և ինտենսիվ այգիների մասին, ինչպես նաև խոշոր եղջերավոր անասունների կճղակների խնամքի վերաբերյալ: Նրանք նաև ուսանողներին ցուցադրում են գործնական մանիպուլյացիաներ իրական աշխատանքային միջավայրում:

«Զենիթ» ակադեմիայի և քուլեջի համագործակցության շրջանակներում ակադեմիան Սևան քաղաքում կազմակերպել է վերապատրաստումներ «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորինգ և նորոգում» և «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտության դասախոսների և ուսանողների համար:

«Անասնաբուծություն» մոդուլի դասախոսը մասնակցել է Վրաստանում իրականացված մասնագիտական վերապատրաստմանը, իսկ «Էրազմուս+» ծրագրի շրջանակներում քոլեջի 6 դասախոս մասնակցել են Լատվիայում իրականացված վերապատրաստմանը՝ «Արևային էներգիայի նորարարական մոտեցումները» թեմայով:

Քոլեջի ուսումնամեթոդական և զարգացման աշխատանքների գծով փոխտնօրենները անցել են վերապատրաստումներ Ֆրանսիայում, որով քոլեջը նպատակ ունի բարելավել քոլեջի կրթական ծրագրերն ու դասախոսական կազմի որակը մեթոդական տեսանկյունից:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսները վերապատրաստումներից հետո քոլեջում իրականացրել են փորձի փոխանակման աշխատանքներ:

Չնայած 2018 թվականին քոլեջում հաստատվել է «Քոլեջի տնօրենի, աշխատակազմի պարզնատրման, խրախուսման (այդ թվում՝ ֆինանսական շահադրդման) կամ պատասխանատվության ենթարկման և աշխատանքից ազատման կանոնակարգ»-ը, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջում դեռևս չի իրականացվել որևէ տեսակի խրախուսում, չնայած այդ գործընթացի ներդրումը ներառված է քոլեջի բարելավման ծրագրում:

Անդրադառնալով դասախոսական կազմի կայունությանը՝ պետք է նշել, որ վերջին երկու տարում նկատվում է երիտասարդացման միտում: Քոլեջի դասավանդողների միջին տարիքը ներկայումս կազմում է 47: Այժմ քոլեջը սկսել է հավաքագրել թեկնածու դասախոսների բազա՝ մասնագիտական դասախոսների պակասը լրացնելու նպատակով: Դասախոսների կայունության տեսանկյունից, քոլեջում տարբեր մասնագիտություններում դասավանդող մասնագետների թիվը 2-3 է և քոլեջը շարունակում է նոր դասախոսներ ընդունել, մասնավորապես՝ զբոսաշրջության մասնագիտությամբ երկու նոր դասախոս է ընդունվել աշխատանքի:

Քոլեջը ապահովված է բոլոր անհրաժեշտ հաստիքային վարչական աշխատակիցներով, ովքեր իրենց հիմնական գործառնություններից բացի ներգրավված են նաև դասավանդման գործընթացներում: Մասնավորապես, 10 վարչական աշխատակից նաև դասավանդում է:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կան դեպքեր երբ քոլեջը փորձում է ապահովել դասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացը. մասնավորապես՝ դասախոսը նշանակվել է ուսումնադաստիարակչական գծով փոխտնօրեն, մեկ այլ դասախոս՝ ամբիոնի վարիչ:

Դատողություններ

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում դասախոսների ընդունելությունն իրականացվում է մրցույթային հիմունքներով՝ հաշվի առնելով ինչպես մասնագիտական որակավորումները, այնպես էլ փոխանցելի հմտությունները: Մա նպաստում է բազմակողմանի և ներգրավված դասախոսական կազմի ձևավորմանը:

Միևնույն ժամանակ, դասախոսների բարձր ծանրաբեռնվածությունը, մասնավորապես միաժամանակ մի քանի մոդուլների դասավանդումը, կարող է սահմանափակել դասավանդման արդյունավետությունը և ուսանողների հետ անհատական աշխատանքի հնարավորությունները: Անհրաժեշտ է ապահովել դասավանդվող մոդուլների ավելի հավասարակշռված բաշխում՝ նվազեցնելով ծանրաբեռնվածությունը և բարձրացնելով ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը:

Դրական է, որ դասախոսների մասնագիտական որակավորումները հիմնականում համապատասխանում են կրթական ծրագրերի պահանջներին՝ ներառելով ինչպես համապատասխան կրթություն, այնպես էլ ոլորտային փորձ: Միևնույն ժամանակ, կրթական ծրագրերի մակարդակով դասախոսներին ներկայացվող հստակ պահանջների բացակայությունը կարող է սահմանափակել նրանց մասնագիտական զարգացման նպատակային պլանավորումը: Անհրաժեշտ է սահմանել ծրագրային մակարդակով կոնկրետ պահանջներ և ակնկալիքներ՝ ապահովելով դասախոսների մասնագիտական աճի համապատասխանությունը ծրագրերի նպատակներին:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է սկսնակ դասախոսների համար ներդրված մենթորության համակարգը՝ որպես ինտեգրման և մասնագիտական զարգացման արդյունավետ գործիք: Այնուամենայնիվ, համակարգի ազդեցության գնահատման մեխանիզմների բացակայությունը սահմանափակում է դրա արդյունավետության լիարժեք գնահատումը: Առաջարկվում է ներդնել հստակ չափելի ցուցանիշներ, որոնք թույլ կտան գնահատել մենթորության արդյունքները և կատարել շարունակական բարելավումներ:

Դրական է, որ քոլեջում կիրառվում են դասախոսների գնահատման մեխանիզմներ՝ դասալսումներ և ուսանողական հարցումներ, որոնք հնարավորություն են տալիս բացահայտել բարելավման ենթակա ոլորտները: Այնուամենայնիվ, գնահատման համակարգը բավարար չափով ուղղված չէ դասախոսների մասնագիտական զարգացմանը: Անհրաժեշտ է զարգացնել գնահատման գործիքները՝ կապելով դրանք դասախոսների զարգացման պլանների հետ և սահմանելով հստակ ցուցանիշներ՝ դասավանդման ազդեցությունը գնահատելու համար, ներառյալ ուսանողների առաջադիմության և ձեռքբերումների վերլուծությունը: Կարևոր է նաև ներդնել փոխադարձ դասալսումների համակարգ, որը կնպաստի փորձի փոխանակմանը և կյաթանի դասախոսների մասնագիտական զարգացումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ դասախոսները մասնակցում են տարբեր վերապատրաստումների՝ ինչպես հիմնադրամների, այնպես էլ սեփական նախաձեռնությամբ: Սա նպաստում է նրանց մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ, վերապատրաստումների հիմնականում արտաքին ֆինանսավորմամբ իրականացվելը սահմանափակում է դրանց համակարգվածությունն ու հասանելիությունը: Քոլեջին անհրաժեշտ է ապահովել վերապատրաստումների ներքին պլանավորում և ֆինանսավորման կայուն մեխանիզմներ՝ հիմնված դասախոսների իրական կարիքների վրա:

Դասախոսական կազմի կայունությունն ու շարունակական զարգացումը պետք է դիտարկվեն որպես քոլեջի ռազմավարական առաջնահերթություն: Անհրաժեշտ է ձևավորել կադրային քաղաքականություն, որը կապահովի ինչպես նոր դասախոսների ներգրավումը, այնպես էլ գործող կազմի պահպանումը և զարգացումը՝ ապահովելով կրթական ծրագրերի շարունակական որակի բարձրացումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը ունի համապատասխան մասնագիտական կարողություններով դասախոսական և ուսումնառական կազմ, այդ թվում՝ պրակտիկ ոլորտից ներգրավված մասնագետներ, իրականացնում է դասալսումներ և ուսանողական հարցումներ դասավանդման արդյունավետությունը գնահատելու նպատակով, առկա է դասախոսների երիտասարդացման միտում և նրանց մասնագիտական առաջխաղացման դեպքեր, ինչպես նաև դասախոսական կազմը ակտիվ մասնակցություն ունի մասնագիտական և մեթոդական վերապատրաստումներում, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 5-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ

ԶՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ում ուսումնական գործընթացն ընդգրկում է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքներ, ավարտական և դիպլոմային աշխատանքներ, նախագծային աշխատանքներ և ռեֆերատներ: 2021 թվականի ինստիտուցիոնալ

հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցի համաձայն՝ քուէջում մինչ այդ բացակայում էին հետազոտական հանձնարարականներ, ինչպես նաև մեխանիզմներ, որոնք խթանում էին հետազոտական աշխատանքների իրականացումը: Հետևելով փորձագիտական խմբի առաջարկություններին՝ քուէջը մշակել է հետազոտական աշխատանքների իրականացման խրախուսման քաղաքականություն և լավագույն փորձի տարածման մեխանիզմներ, որոնք ամրագրված են 2023-2026թթ. ռազմավարական ծրագրում:

2023-2026 Ռազմավարական ծրագրի իրականացման պլանով նախատեսված է 2024-2025 ուսումնական տարում մշակել հետազոտական բաղադրիչ ունեցող առաջադրանքներ և կազմել նախագծային ու հետազոտական աշխատանքների պլան-ժամանակացույց բոլոր մասնագիտությունների համար:

2024-2025 ուսումնական տարում ՄՈՒՀ-ում ուսանողների կողմից նախագծային աշխատանքը դարձել է պարտադիր, սակայն որոշ ամբիոնների աշխատանքային պլաններում դեռևս ներկայացված չէ նախագծերի հաստատված թեմաների ցանկ և/կամ ղեկավարներ: Ամբիոնների նիստերի արձանագրությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ նախագծերը իրականացվում են թե՛ խմբային, թե՛ անհատական եղանակով և յուրաքանչյուր նախագիծ ղեկավարում է մեկ դասախոս: ՄՈՒՀ-ը մշակել է «Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» մեթոդական ուղեցույց, որը որպես հիմք է ծառայում նախագծային/հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար:

Ամբիոնների աշխատանքային պլաններից և նիստերի արձանագրություններից պարզ դարձավ, որ Հանրակրթական առարկաների ամբիոնը 2024 թվականից ի վեր ներկայացրել է 6 նախագիծ, Հումանիտար առարկաների ամբիոնը՝ 2, Բնագիտական և համակարգչային ծրագրավորման ամբիոնը՝ 5, իսկ Զբոսաշրջության և խոհարարության ամբիոնը՝ 2 նախագիծ: Հարկ է նշել նաև, որ Տնտեսագիտության, Ավտոմոբիլների շահագործման և Գյուղացիական ամբիոնները դեռևս նախագծեր չեն իրականացրել:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ չնայած նախագծային աշխատանքները իրականացվում են, դրանք մեծամասամբ կապված են ոչ մասնագիտական մոդուլների հետ, իսկ դրանց հետազոտական բաղադրիչը հաճախ թույլ է: Այնուամենայնիվ, կան նաև առանձին դեպքեր, երբ ուսանողները իրականացրել են նորարարական փորձարկումներ, որոնցից ուշագրավ է «Կոմպոստի պատրաստում» նախագծային աշխատանքը: Այս նախագծի շրջանակում ուսանողները ստացել են պրակտիկ գիտելիքներ օրգանական պարարտացման գործընթացի վերաբերյալ՝ ուտիլիզացնելով տարածքի բուսական աղբը և խոհանոցի սննդային մնացորդները: Իրականացրած աշխատանքի արդյունքում ուսանողները տիրապետել են կոմպոստի ստացման ամբողջական ցիկլին: Նախագծի վերջնարդյունքը ուղղվել է ՄՈՒՀ-ի կանաչ տարածքների պարարտացմանը, ինչը ընդգծում է նախագծի շրջակա միջավայրին և ուսումնական գործընթացին ունեցած օգտակար ազդեցությունը:

Գործատու դասավանդողի կողմից «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության ուսանողները ստացել են առաջադրանք՝ ուսումնասիրելու շուկան և ստեղծելու իրենց սեփական նախագիծը՝ «Հյուրանոց գրոյից» վերնագրով: Այս նախագծի շրջանակում ուսանողները պետք է մշակեն միանգամայն նոր բիզնես մոդել, որի նպատակն է վերլուծել շուկան, պահանջարկը և ստեղծել գործարար գաղափար, որը կհամապատասխանի ներկա դրական միտումներին:

«Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության դասավանդողը իրականացնում է ուսանողների հետ ծառերի հաշվառում և գնահատում, որտեղ հավաքված տվյալները գրանցվում են հատուկ ձևաթղթերում: Այսպես, ուսանողները կարող են ձեռք բերել համապարփակ գիտելիքներ գյուղատնտեսական ոլորտի բնագավառի մեջ, ինչպես նաև աշխատել գործնական հմտություններ ձեռք բերելու ուղղությամբ: Նույն մասնագիտության ուսանողները ծանոթանում են ինտենսիվ այգու աշխատանքներին, ինչը հնարավորություն է տալիս ավելի խորությամբ հասկանալ ժամանակակից գյուղատնտեսական տեխնոլոգիաների կիրառությունը: Այս նպատակով, ՄՈՒՀ-ը ձեռք է բերել հատուկ էտման գույք՝ ապահովելու ուսանողների պրակտիկ հմտությունների զարգացումը:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նախագծային և հետազոտական աշխատանքները որպես առանձին բաղադրիչներ չեն գնահատվում ուսումնական գործընթացում: Հետազոտական բաղադրիչը չկա բոլոր մասնագիտություններում, իսկ այնտեղ, որտեղ այն առկա է, բացակայում է իրականացման պարբերականությունը:

«Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները գրում են ավարտական դիպլոմային աշխատանքներ, նրանք ներկայացնում են որևէ շինության համար այլընտրանքային էներգիայի կայանի տեղադրման համար անհրաժեշտ հաշվարկներ և մոնիտինգի աշխատանքների նախագծում: Յուրաքանչյուր դիպլոմային աշխատանք բաղկացած է ներածությունից, հիմնական մասից, սակայն դրանց եզրակացությունը, որը պետք է ամփոփի աշխատանքը, առկա չէ: Այնուամենայնիվ, հարկ է նշել, որ «Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» մեթոդական ուղեցույցում հստակ սահմանված են նման աշխատանքներին ներկայացվող պահանջները:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջում նախատեսվում է ստեղծել ուսանողական հետազոտական ակումբներ, որոնք կխթանեն ուսանողների հետազոտական հետաքրքրությունը և կավելացնեն նրանց մասնագիտական հմտությունները: Սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ այս նախաձեռնությունը դեռևս պլանավորման փուլում է:

Ինչ վերաբերում է դասախոսների կողմից հետազոտական աշխատանքների իրականացմանը, ապա կան առանձին դեպքեր, մասնավորապես՝ 2023 թվականին ՄՈՒՀ-ի դասախոսի կողմից հրատարակվել է հեղինակային մասնագիտական ձեռնարկ՝ «Թույլտվածքներ և նստեցվածքներ. չափիչ գործիքներ և չափման տեխնիկա» վերնագրով, որը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտությունների համար: ՄՈՒՀ-ի որոշ դասախոսներ ևս ունեն հրատարակված հոդվածներ, սակայն դրանք չեն առնչվում քոլեջի մասնագիտական ուղղվածությանը: Օրինակ՝ «Սոցիալ-մանկավարժական նորարարությունները՝ կրթության մեջ» հոդվածների ժողովածուի մեջ տպագրվել է ՈՆԱ պատասխանատուի հոդվածը՝ «Ինովացիոն գործընթացները բուհի կառավարման համակարգում» թեմայով, իսկ ՄՈՒՀ-ի պատմության դասախոսի «Հայոց ցեղասպանությունը և միջազգային արձագանքները» վերնագրով հոդվածը հրատարակվել է ԵՊՀ ամսագրում:

Հետազոտական աշխատանքների իրականացման մեթոդական ուղեցույցից բացի, ՄՈՒՀ-ը նաև մշակել է հետազոտական աշխատանքներ իրականացնող դասախոսների խրախուսման կարգ, որը նախատեսում է դասախոսների կողմից իրականացված հետազոտական աշխատանքների գնահատման և խրախուսման գործընթաց: Թեև գործող խրախուսման կարգը տրամադրվել է դասախոսներին, այնուամենայնիվ փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասավանդողները տեղյակ չեն դրա մասին:¹⁰

Դատողություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում նախագծային և հետազոտական աշխատանքների իրականացման ուղղությամբ քայլեր են ձեռնարկվում նախորդ հավատարմագրման արդյունքում տրված խորհրդատվությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, նախագծերի գերիշխող մասը դեռ կապված է ոչ մասնագիտական մոդուլների հետ, իսկ հետազոտական բաղադրիչը բացակայում է: Հետևաբար, անհրաժեշտ է ավելի խորը և մասնագիտական հետազոտական աշխատանքների իրականացման համակարգի ձևավորում, որը կհամընկնի կրթական ծրագրերի մասնագիտական ուղղվածության հետ: Խումբը նաև կարևորում է հետազոտական/նախագծային աշխատանքների ինստիտուցիոնալացումը և տարածումը այլ մասնագիտությունների շրջանակում ևս:

Դրական է նորարարական նախագծերի իրականացումը, սակայն նրանցում բացակայող կարևորագույն բաղադրիչները՝ հստակ սահմանված նպատակը, տվյալների վերլուծությունը և

¹⁰ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

եզրակացությունը, թույլ չեն տալիս անվանել աշխատանքը հետազոտական: Լիարժեք հետազոտական աշխատանքների ներառումը ուսումնական ծրագրերում կիթանի ուսանողների պրակտիկ հմտությունների հետագա զարգացումը և դրանց արդյունավետ կիրառումը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է քոլեջի կողմից կատարված փոփոխությունները հետազոտական ոլորտում առաջխաղացման նպատակով, սակայն գտնում է, որ նախագծերի գնահատման համակարգի ներդրումը անհրաժեշտ է աշխատանքների արժեքի գնահատումն ու հետագա բարելավումը խթանելու համար: Արդյունքների շարունակականության ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է մշակել կոնկրետ գնահատման մեթոդներ, որոնք կօգնեն հետևել նախագծերի ազդեցությանը և բարելավել դրանց արդյունավետությունը՝ ապահովելով դրանց գործնական կիրառելիությունը և մշտական զարգացումը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է դասախոսների հետազոտական աշխատանքների ակտիվացումը, ինչը կնպաստի է ոչ միայն ուսումնական գործընթացի, այլ նաև կրթական և հետազոտական մակարդակի բարձրացմանը: Դասախոսների հետազոտական աշխատանքների շարունակականությունը և դրանց ազդեցությունը կարող են ավելի ուժեղանալ, եթե ավելացվեն համապատասխան խրախուսման մեխանիզմներ: Դասախոսների հետազոտական աշխատանքների խրախուսման գործընթացը մեծապես կարևոր է նրանց մասնագիտական մոտեցումների և հետաքրքրությունների ակտիվացման համար: ՄՈՒՀ-ը պետք է ներդնի ոչ միայն ֆինանսական, այլ նաև ոչ ֆինանսական խրախուսման մեխանիզմներ՝ ճանաչողական, սերտիֆիկատներ կամ բարձրագույն հետազոտական արդյունքներ ունեցող դասախոսների համար հատուկ աջակցություն: Այս խրախուսման մեթոդները կարող են նպաստել դասախոսների մասնագիտական աճին և ուսանողական հետազոտական նախագծերի բարելավմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում առկա չեն հետազոտական գործընթացը խրախուսող քաղաքականություն և մեխանիզմներ, հետազոտական բաղադրիչը մասնագիտական մոդուլներում մեծամասամբ ներառված չէ, ինչպես նաև ուսանողներին տրամադրվող ինքնուրույն/նախագծային աշխատանքները հիմնականում չունեն վերլուծական բաղադրիչ, առկա չեն հետազոտական աշխատանքների գնահատման մեխանիզմներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի համապատասխանում չափանիշ 6-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի 2023-2026 թթ. Ռազմավարական ծրագրով սահմանված խնդիրները ներառում են համապատասխան ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների ապահովումը, մշտադիտարկումն ու բարելավումը:

Քոլեջը զբաղեցնում է 4720 մ² ընդհանուր մակերեսով տարածք: Այն ապահովված է բավարար լսարաններով, լաբորատորիաներով և արհեստանոցներով՝ ապահովելու համար ՄԿԾ-ների բոլոր մոդուլների լիարժեք իրականացումը և վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: Հիմնադրամում տեղակայված են 25 լսարան և 6 լաբորատորիա:

Քոլեջն ունի 51 համակարգիչ և 5 պրոյեկտոր, որոնցից մեկը շարժական է: Համակարգիչների և ուսանողների հարաբերակցությունը կազմում է 6,9, սակայն համակարգիչների մեծ մասը վերազինման կարիք ունի: Այս ուղղությամբ քոլեջը արդեն ձեռնարկել է քայլեր՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ նախատեսելով

վերանորոգել համապատասխան տարածքները, ձեռք բերել 20 նոր համակարգիչ և ստեղծել նոր համակարգչային լսարան: Քոլեջում առկա են նաև քիմիայի և ֆիզիկայի լաբորատորիաներ, որոնք այս պահին գտնվում են Հ. Հովսեփյան ընտանեկան հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ վերանորոգման և վերազինման փուլում:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջը ապահովված է հետևյալ ենթակառուցվածքներով և ռեսուրսներով՝ ճաշարան, փոքր մարզասրահ, բացօդյա մարզադաշտ, 60 ուսանողի համար նախատեսված հանրակացարան (այժմ այնտեղ բնակվում է 49 ուսանող), ինչպես նաև հատուկ կրթական նպատակներով խոհարարական, գինեգործության, էլեկտրոտեխնիկական սարքավորումների շահագործման, բուսաբուծության և ագրոնոմիայի լաբորատորիաներ: Քոլեջն ունի նաև «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիա:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջը զգալի քանակությամբ ռեսուրսներ է ձեռք բերել «Հիմնատավուշ զարգացման» հիմնադրամի աջակցությամբ: Այս ռեսուրսներն ընդգրկում են հանրակացարանի գույք, խոհանոցային սարքավորումներ, համակարգիչներ, պրոյեկտոր, տեսագրման համակարգ, ֆերմերային աշխատանքների համար նախատեսված արտահագուստ, սպորտային գույք, փոքրարժեք և արագամաշ առարկաներ, զոդման ապարատ, այգեգործական գործիքներ և ջերմոց: Առաջիկայում քոլեջի բակում նախատեսվում է կառուցել փակ սպորտդահլիճ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ «Անուշավան և Օֆիկ Աբրահամյաններ» հիմնադրամի աջակցությամբ վերազինվել և կահավորվել են «Արմաթ» և գինեգործության լաբորատորիաները, ինչպես նաև ձեռք է բերվել միկրոավտոբուս: Վերակառուցվել և վերազինվել են էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործման, վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ կայանների մոնտաժման, նորոգման և սպասարկման լաբորատորիաները, իսկ գործնական առաջադրանքների իրականացման համար տեղադրվել են շղթաների միացման օրինակելի ստենդներ: ՖՀՀ-ի միջոցներով ձեռք է բերվել էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների սպասարկման անվտանգության ապահովման հանդերձանք:

«Խոհարարական գործ» մասնագիտության լաբորատորիան ապահովված է բազային կահավորանքով և անհրաժեշտ սարքավորումներով, իսկ ՖՀՀ-ի ֆինանսավորմամբ լուծվել է նաև մթերքի ձեռքբերման հարցը: Ինչը նախկինում ձեռք էր բերվում ուսնաողների միջոցներով, այժմ քոլեջը ամբողջությամբ տրամադրում է բոլոր մթերքները:

«Ավտոմոբիլների վերանորոգման» լաբորատորիան զինված է հաստոցներով, շարժիչների գործող նմուշներով և շարժիչի աշխատանքը ցուցադրող ստենդով:

Պրակտիկ դասերի անցկացումը հնարավոր է նաև Լուսաձոր բնակավայրում, որտեղ ՖՀՀ-ի կողմից կառուցված ագարակում գործող տեխնիկական պարկի շնորհիվ ուսանողները կարող են վարել գյուղատեխնիկա և իրականացնել տեխնիկայի նորոգման աշխատանքներ:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջում առկա է զգալի քանակությամբ չօգտագործվող կամ թերի օգտագործվող ռեսուրսներ, մասնավորապես գինեգործության լաբորատորիան և այլն:

Քոլեջի գրադարանն ունի մոտ 17,250 միավոր գրականություն, որը ներառում է դասագրքեր, մասնագիտական ձեռնարկներ և այլ գրքեր: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ գրադարանի գրականությունը հիմնականում առկա է հայերեն (49%) և ռուսերեն (51%) լեզուներով, ինչը սահմանափակում է միջազգային և բազմալեզու ռեսուրսների հասանելիությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գրադարանի թվայնացումը և ցանցային անդամակցության բացակայում են: 2025 թվականից սկսած, գրադարանավարի կողմից իրականացվում է գրքային ֆոնդի ցուցակագրման գործընթացը՝ նպատակ ունենալով վերանայել հնացած գրքերը և դուրս գրել քոլեջից: Քոլեջում առկա է նաև ընթերցասրահ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները հազվադեպ են օգտվում քոլեջում առկա մասնագիտական գրականությունից:

2022թ.-ին քուլեջը ներդրել է «Ֆինանսների տնօրինման քաղաքականություն և ընթացակարգ» փաստաթուղթը, որտեղ ներկայացված են ֆինանսների տնօրինման քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու իրականացման փուլերը: Քուլեջի ֆինանսական միջոցների վերլուծությունը ցույց տվեց, որ 2024թ.-ին բյուջեի եկամուտների 79,60%-ը կազմել են պետական ֆինանսավորումից ստացված մուտքերը, իսկ 3,20%-ը՝ ուսանողների վճարներից ստացված մուտքերը: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ հիմնադրամն ունի նաև ֆինանսավորման այլընտրանքային աղբյուրներ՝ կազմելով 17,20%-ը, որոնք ներառում են «Ֆրանսիայի Հայկական» և «Հիմնատավուշ Ջարգացման» հիմնադրամներից ստացվող միջոցները: Ավելին, փորձագիտական դիտարկումները ցույց տվեցին, որ հանրակացարանում ուսանողների կեցությունը և ճաշարանում երեքանգամյա սննդի ապահովումը գտնվում են պետական հոգածության ներքո:

Քուլեջի ծախսերի վերլուծության համաձայն՝ 2024թ.-ին ընդհանուր ծախսերի 65,90%-ը բաժին է ընկել աշխատավարձի ֆոնդին: Մնացած դրամական միջոցները օգտագործվել են հետևյալ ուղղություններով. կրթաթոշակ՝ 17,50%, գործուղման ծախսեր՝ 0,08%, հետազոտության ծախսեր՝ 0,60%, դասախոսների մասնագիտական զարգացման ծախսեր՝ 0,20%, ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման ծախսեր՝ 0,10%, տնտեսական ծախսեր՝ 14,64%, ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր՝ 0,90%, ռեսուրսների պահպանման ծախսեր՝ 0,16%: Վերջին երեք տարիների ընթացքում բյուջեում մոտ 1% է հատկացվել ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման աշխատանքների, ինչպես նաև ծառայությունների ապահովման նպատակով:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ «Ֆրանսիայի Հայկական» հիմնադրամի կողմից որոշ աշխատողներ, ներառյալ տնօրենը, փոխտնօրենը, հաշվապահը և գյուղատնտեսական ոլորտի վարպետները, պետական աշխատավարձից բացի ստանում են նաև հավելավճար: Հիմնադրամը նաև կրթական աջակցության ծրագիր է իրականացնում՝ մասնավորապես՝ «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսություն» մասնագիտության երրորդ կուրսի ուսանողներին տրամադրելով 50,000 դրամ կրթաթոշակ: Մա պայմանավորված է նրանով, որ տվյալ մասնագիտության ուսումնական ծրագիրը ուշ է մեկնարկել, և ուսանողները զրկվել են պետական աջակցությունից, որը նախատեսված էր գերակա մասնագիտությունների համար:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քուլեջի ռազմավարական զարգացման մի շարք ուղղությունների համար, ինչպիսիք են որակի ապահովման համակարգի կատարելագործումը, կադրերի վարկանիշավորումը և հետազոտական աշխատանքների միջազգայինացման խթանումը, առայժմ ֆինանսական միջոցներ չեն հատկացվել:

Քուլեջում գերակշռում են անվճար համակարգում սովորող ուսանողները, մինչդեռ վճարովի համակարգում սովորում է 41 ուսանող: Վերջին տարիներին քուլեջում ուսման վարձի փոփոխություն է տեղի ունեցել՝ կապված ուսանողի ինքնաձեռնման մեխանիզմի ներդրմամբ: 2024–2025 ուսումնական տարում տարեկան ուսման վարձը բարձրացել է 90,000 դրամից մինչև 150,000–180,000 դրամ:

Քուլեջն ապահովում է արտաքին շահակիցների հետ հաղորդակցությունը Mulberry համակարգի միջոցով, իսկ ներսում՝ էլեկտրոնային փոստի կամ թղթային փաստաթղթաշրջանառության միջոցով: Քուլեջն ունի արխիվ, որը թեև թվայնացված չէ:

Քուլեջը ապահովված է կենտրոնական ջեռուցմամբ, հակահրդեհային և տեսահսկման համակարգերով, ինչպես նաև բոլոր հարկերում առկա են տարահանման պլաններ: Հաստատությունում գործում է բուժկետ, որը հագեցված է անհրաժեշտ դեղերով և առաջին օգնության միջոցներով: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ուսանողները և դասախոսները գոհ են բուժկետի ծառայություններից:

Դասալսումների և ռեսուրսների դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ անվտանգության կանոնները փակցված չեն բոլոր լաբորատորիաներում:

Քոլեջի առաջին հարկը հարմարեցված է հատուկ կարիքներ ունեցող շահակիցների մուտքը ապահովելու համար՝ տեղադրվել է թեքահարթակ: Քոլեջում սովորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող 6 ուսանողներ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները և դասախոսները հավասար հասանելիություն ունեն ռեսուրսներին: Վերջին երեք տարիների ընթացքում անցկացվել են ռեսուրսներից բավարարվածության հարցումներ, որոնց արդյունքներով ուսանողները գոհ են մասնագիտական լսարանների և կահավորման վիճակից, սակայն գրադարանի, ընթերցասրահի վիճակը, կահավորանքն ու մասնագիտական գրականությունը հիմնականում ցածր գնահատականի են արժանացել: Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսանողների արձագանքների հիման վրա տրամադրվել է լրացուցիչ տարածք ընթերցասրահի համար և ձեռք են բերվել խոհարարական թեմայով գրքեր:

Միևնույն ժամանակ, քոլեջում չի մշակվել ռեսուրսների երկարաժամկետ պահպանման և թարմացման պլան:

Դաստոյություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի ենթակառուցվածքների առկայությունը, որոնք ընդհանուր առմամբ բավարար են ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար: Քոլեջն ապահովված է համապատասխան լսարաններով, լաբորատորիաներով և արհեստանոցներով, որոնք հնարավորություն են տալիս իրականացնել կրթական ծրագրերը:

Միևնույն ժամանակ, առկա են ռեսուրսների որակական և արդիականացման հետ կապված խնդիրներ: Մասնավորապես, գրադարանի ֆոնդը և էլեկտրոնային ռեսուրսները բավարար չեն ուսանողների բազային և մասնագիտական պահանջները լիարժեք ապահովելու համար: Անհրաժեշտ է վերանայել գրադարանային քաղաքականությունը՝ ապահովելով ժամանակակից, միջազգային և բազմալեզու ռեսուրսների հասանելիություն, ինչպես նաև զարգացնել թվային գրադարանային համակարգերը՝ բարձրացնելու համար ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը:

Խումբը արձանագրում է, որ քոլեջում առկա որոշ լաբորատորիաներ և սարքավորումներ լիարժեք չեն օգտագործվում, ինչը սահմանափակում է ուսանողների գործնական հմտությունների ձևավորման հնարավորությունները: Անհրաժեշտ է ապահովել ռեսուրսների ավելի նպատակային և ինտենսիվ օգտագործում՝ կապելով դրանք ուսումնական գործընթացի և մասնագիտական արդյունքների հետ:

Դրական է, որ քոլեջը ակտիվ է արտաքին ռեսուրսների ներգրավման գործում՝ համագործակցելով տարբեր հիմնադրամների և կազմակերպությունների հետ, ինչի արդյունքում բարելավվել են ենթակառուցվածքները և հարստացվել նյութատեխնիկական բազան: Մա վկայում է հաստատության համագործակցային կարողությունների և զարգացման ուղղվածության մասին:

Միաժամանակ, ռեսուրսների ձեռքբերման գործընթացը դեռևս լիարժեք չի ուղեկցվում դրանց արդյունավետ կառավարման և օգտագործման համակարգային մոտեցմամբ: Անհրաժեշտ է ներդնել ռեսուրսների կառավարման հստակ մեխանիզմներ՝ ապահովելով դրանց նպատակային օգտագործումը և կապը ուսուցման արդյունքների հետ:

Խումբը կարևորում է նաև ռեսուրսների պահպանման և արդիականացման երկարաժամկետ պլանավորման անհրաժեշտությունը: Նման պլանի առկայությունը թույլ կտա ոչ միայն ապահովել ռեսուրսների շարունակական թարմացումը, այլ նաև բարձրացնել դրանց օգտագործման արդյունավետությունը՝ համապատասխանեցնելով կրթական ծրագրերի և ուսանողների զարգացող պահանջներին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը ակտիվ համագործակցություններ ունի տարբեր կազմակերպությունների հետ ռեսուրսների ձեռքբերման տեսանկյունից, գործում են համապատասխան լաբորատորիաներ և ուսումնական պարագաներով հագեցված միջավայրեր, ուսումնական տարածքները և տեխնիկական ռեսուրսները ապահովում են ծրագրերի ընթացիկ պահանջների բավարարումը, առկա են ռեսուրսներից բավարարվածության որոշ մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 7-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ում գործում է 2024թ. ընդունված «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականությունը», որտեղ սահմանված են հաշվետվողականության ապահովման ընթացակարգեր, ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանի և հաշվետվությունների ձևաչափերը:

Քոլեջը, նախորդ հավատարմագրումից հետո, սկսել է կանոնակարգել հաշվետվությունների փաստաթղթավորման գործընթացը: Մասնավորապես՝ սահմանվել են միասնական հաշվետվությունների ձևաչափեր, պատրաստվել են տարբեր ստորաբաժանումների գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունների առանձնացված ձևեր:

Քոլեջի հաշվետվողականությունը իրականացվում է ներքինից վերև համակարգով, որտեղ յուրաքանչյուր ստորաբաժանումը կիսամյակային հաշվետվություններ է ներկայացնում տարվա կտրվածքով: Հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների՝ նկարագրելով իրականացված գործընթացները, ուսանողների ու դասախոսների շարժը, ընդունելությունը և համագործակցությունները: Ինչ վերաբերում է ամբիոնների հաշվետվություններին, ապա դրանք համառոտ են, ունեն SWOT վերլուծություն, սակայն չեն ներկայացնում կապը աշխատանքային պլանի հետ: Որակի ապահովման պատասխանատուի հաշվետվությունը ամբողջությամբ արտահայտում է ՌԾ աշխատանքային պլանի գործողությունների կատարողականը: Քոլեջում որպես այդպիսին հաշվետվությունների ներկայացման համար առանձին ժամանակացույց առկա չէ:

Քոլեջի տնօրենը հաշվետու է Հոգաբարձուների խորհրդին և տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում՝ համախմբելով բոլոր ստորաբաժանումներից ստացված տվյալները, որոնք ընդգրկում են քոլեջի գործունեության հիմնական ասպեկտները: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ տնօրենի հաշվետվությունները չունեն վերլուծական հիմք, մասնավորապես տնօրենի հաշվետվությունները չեն ներառում ուսանողների առաջընթացի, շրջանավարտների զբաղվածության, արտաքին կապերի վերաբերյալ վերլուծական տվյալներ: Վերջին երեք տարիների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք գրեթե նույնական են՝ միայն փոփոխվում են քանակական տվյալները, ինչը ենթադրում է, որ հաշվետվությունների բովանդակությունը չի արտացոլում քոլեջի զարգացման և բարելավման ուղղությամբ կատարված քայլերի կամ չլուծված խնդիրների վերլուծությունը:

Հիմնադրամը սահմանված կարգի համաձայն, իր գործունեության մասին քանակական տվյալներ և անհրաժեշտ հաշվետվություններ է ներկայացնում նաև լիազոր մարմիններին՝ ՀՀ ԿԳՄՄՆ, ՀՀ վիճակագրական կոմիտե, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե և այլ համապատասխան մարմիններ:

Ըստ «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականության» փաստաթղթի՝ քոլեջի բոլոր տիրույթներում, ըստ ՊԻԳԲ շրջափուլի, կատարված աշխատանքների գնահատման մեխանիզմների առկայությունը կարևորվում է: Սակայն հարկ է նշել, որ փաստաթղթի կիրառումը դեռևս ներդրման փուլում է:

Տեղեկատվության հասանելիությունն ու թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով քոլեջը կիրառում է իր ֆեյսբուքյան հարթակը, որն ունի 994 հետևորդ: Ֆեյսբուքյան էջում լուսաբանվում են կրթական ծրագրերի և ընդունելության քննությունների մասին տեղեկատվությունը, գործնական և պրակտիկ աշխատանքները, տարբեր կառույցների հետ համագործակցության շրջանակներում իրականացված միջոցառումները և այլն: Վերջին 1 տարում մոտ 150 հրապարակում է արվել ֆեյսբուքյան էջում:

Թեև քոլեջը հասարակության հետ կապերի ձևավորման և պահպանման առանձին պատասխանատու չունի, այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում շահակիցների հետ հետադարձ կապի հաստատման, ֆեյսբուքյան էջի համալրման պատասխանատուներն են կարիերայի պատասխանատուն, զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենը:

Քոլեջը կիրառում է հետևյալ հետադարձ կապի ուղիները՝ Ֆեյսբուքյան էջի հաղորդագրությունների համակարգը և էլեկտրոնային փոստը: Սակայն փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ստացված հաղորդագրություններին արձագանքելու և արդյունավետ երկխոսության կազմակերպման գործընթացը բավարար հետևողականությամբ չի իրականացվում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ նաև, որ ֆեյսբուքյան էջի հաղորդագրությունների հարթակով արտաքին շահակիցները հիմնականում հետաքրքրվում են ընդունելության հետ առնչվող հարցերով:

Թեև ռազմավարական ծրագրով նախատեսված է քոլեջի գործունեության թափանցիկության ապահովումը և քոլեջի մասին տեղեկատվության հասանելիության բարձրացումը՝ պաշտոնական կայքէջի բարելավման միջոցով, սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ կայքէջը ներկայումս չի գործում՝ հակերային հարձակման ենթարկվելու պատճառով: Քոլեջը նախատեսում է ստեղծել նոր կայքէջ, որի համար արդեն իսկ հիմնադրամների կողմից հատկացվել են անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ:

Հարկ է նշել նաև, որ քոլեջի որպես հետադարձ կապի մեխանիզմներ է դիտարկում նաև ուսանողական հարցումները, գործատուների կարծիքների համավաքգրումը, շրջանավարտների հետ կապը:

Քոլեջում կիրառվում է նաև լրացուցիչ տեղեկատվական միջոցներից, որոնց թվում են հաստատությունում տեղադրված ցուցատախտակները, որտեղ կարելի է գտնել հայտարարություններ, դասացուցակներ, ուսանողների ակտիվության վերաբերյալ պլակատներ և այլ տեղեկատվություն:

Քոլեջը ձեռնարկում է քայլեր հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման ուղղությամբ: Քոլեջի ուսանողները մասնակցում են տարբեր բնապահպանական և սոցիալական միջոցառումների: 2023 թվականին ուսանողների նախաձեռնությամբ իրականացվել են տարածքի մաքրման աշխատանքներ (շուրջ երեսուն ուսանող): Եվրոպական խորհրդի կողմից կազմակերպված և համայնքում նախաձեռնված ծառատունկին մասնակցել են երկու դասախոս և «Զբոսաշրջության» և «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» կրթական ծրագրերի ուսանողները: 2024 թվականին ՈւԽ անդամների նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է էկոարշավ դեպի Սրվեղ համալիր և Այգեհովիտ գյուղում շրջակայքի տարածքի մաքրությամբ են զբաղվել: Քոլեջի ուսանողները Ֆրանսիացի գործընկերների հետ այցելել են սահմանային գոտի՝ ուսումնասիրելու սահմանազատման հարցերի հետ կապված խնդիրները:

Քոլեջը իր Ռազմավարական ծրագրում նախատեսել է իրականացնել կարճաժամկետ դասընթացներ՝ առաջարկելով տարբեր ուղղություններով դասընթացների պլաններ, ներառյալ խոհարարություն, հրուշակագործություն, եռակցում, այգեգործություն, դիմահարդարում, կարուձև և ներկարարություն: Հաշվի առնելով տարածաշրջանում այգիների մշակման խնդիրները՝ 2023 թվականին քոլեջի դասախոսը անվճար հիմունքներով այգեգործության դասընթաց է իրականացրել մարզի այգեգործների շրջանում:

Դատողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի նախաձեռնողականությունը հաշվետվողականության բարձրացման գործընթացում: Քոլեջը սկսել է համակարգված մոտեցում կիրառել հաշվետվությունների փաստաթղթավորման գործում՝ սահմանելով միասնական ձևաչափեր և պատասխանատու անձինք: Սա օգնում է հետևողականություն ապահովելու և աշխատանքային գործընթացները համապատասխան կարգով կազմակերպելու հարցում: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջի հաշվետվությունները, որոնք հիմնված են ավելի շատ քանակական տվյալների վրա, պետք է ներառեն նաև վերլուծական տվյալներ, որոնք կօգնեն ճշտել կատարված քայլերի արդյունավետությունը և վերանայել պլանների կատարման ընթացքը: Իրականացված հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների՝ առանց անհրաժեշտ վերլուծական և հիմնավորիչ մասի: Որպես արդյունավետություն չափելու գործիքներ, նաև կարելի է ներառել ուսանողների և շրջանավարտների հետագա հաջողությունները, ոլորտում առաջընթացն ու զբաղվածության տվյալները:

Դրական է, որ քոլեջը ակտիվորեն օգտագործում է Ֆեյսբուքյան հարթակ՝ հասարակությանը իր գործունեության մասին տեղեկացնելու համար և բարելավում է տեղեկատվության հասանելիությունը: Քոլեջը նաև ձևավորում է հասարակության հետ կապերի արդյունավետ համակարգ՝ կայքէջի բարելավման նպատակով նախատեսված միջոցներով:

Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դեռևս անհրաժեշտ է ավելացնել կայքէջի և այլ լրացուցիչ հարթակների արդյունավետ օգտագործումը՝ հասարակությանը նորագույն տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Քոլեջը պետք է իրականացնի լրացուցիչ քայլեր Ֆեյսբուքյան էջի ակտիվության բարելավման և մյուս սոցիալական մեդիաներում ներկայության հարցում՝ դրանց միջոցով հետադարձ կապի կազմակերպումն ավելի արդյունավետ դարձնելու նպատակով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի քայլերը հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման ուղղությամբ, ինչպես նաև ուսանողների ակտիվ մասնակցությունը բնապահպանական և սոցիալական միջոցառումներում: Քոլեջը ստանձնում է հասարակական պատասխանատվություն և ցուցաբերում համապատասխան գործունեություն:

Քոլեջի գործունեությունը արդյունավետ լուսաբանելու և հասարակական պատասխանատվության լիարժեք ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է շարունակաբար զարգացնել և ներդնել լրացուցիչ ֆինանսական, կարճաժամկետ դասընթացներ՝ բազում ուղղություններով, որը կմեծացնի ոչ միայն ուսանողների մասնակցությունը, այլև համայնքի հետ կապը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում ներդրված է հաշվետվողականության միասնական համակարգ, ստորաբաժանումները պարբերաբար ներկայացնում են իրենց գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունները, քոլեջը ակտիվորեն վարում է Ֆեյսբուքյան էջ՝ ապահովելով որոշակի չափով տեղեկատվության թափանցիկություն և հասանելիություն հասարակությանը, ինչպես նաև իրականացնում է հասարակության հետ կապերի ձևավորման նախաձեռնություններ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐՈՒ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

Քոլեջն ունի «Արտաքին կապերի և միջազգայնացման քաղաքականություն» ընթացակարգը, որը սահմանում է քոլեջի արտաքին կապերի կառավարման և միջազգային համագործակցության ուղղությունները: 2023թ.-ին Քոլեջում ներդրվել է նոր հաստիք՝ Ջարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրեն՝ արտաքին և միջազգային կապերի համակարգման, կրթական ծրագրերի արդիականացման և նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրման պատասխանատվությամբ:

Քոլեջն իր ռազմավարական պլան-ժամանակացույցում սահմանել է արտաքին կապերի բարելավման մի շարք նպատակներ՝ ներառելով արտաքին կապերը խրախուսող ընթացակարգերի ներդրում, տեղական և միջազգային հաստատությունների հետ արդյունավետ համագործակցության նպաստում, ինչպես նաև ներքին շահակիցների օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարելավում: Այս նպատակները ուղղված են նաև գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնմանը՝ միաժամանակ կրթական ծրագրերով պրակտիկայի կազմակերպում, պայմանագրերի կնքման և գործատուների ներգրավումը ուսումնական գործընթացում: Սակայն, այս նպատակների համար սահմանված ակնկալվող արդյունքներ հիմնականում չունեն կոնկրետ չափելի ցուցանիշներ: Օրինակ՝ «Գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնում» նպատակն անորոշ է՝ առանց հստակեցման, թե քանի գործատու, ինչ ձևաչափով և ինչ ժամանակահատվածում պետք է իրականացվի համագործակցությունը: Անհասկանալի է նաև «Կապերի ամրապնդում գործատուների և շրջանավարտների հետ» նպատակն իր արդյունքների տեսանկյունից, քանի որ չի հստակեցվում՝ ինչ արդյունք պետք է առաջանա այս կապից՝ պրակտիկայի կազմակերպում, զբաղվածության հնարավորություններ, համատեղ ծրագրերի իրականացում և այլն:

Հիմնականում գործատուների հետ կապերը համակարգում են դուալի պատասխանատվություն և Ջարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրենը:

Վերջին երկու տարիների ընթացքում քոլեջը կնքել է մի շարք պայմանագրեր: Մասնավորապես, վերակնքվել են «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության շրջանակներում «Արտակ Փիրումյան» ԱԶ-ի և «Իջևանի ԲՈՒԱՏ» ՓԲԸ-ի հետ դուալի պայմանագրերը, ինչպես նաև կնքվել է փորձի փոխանակման պայմանագիր «Գեղարքունիքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի» հետ նույն ոլորտում: Ավելին, քոլեջը համագործակցություն է հաստատել «Լաստիվեր անապատ»-ի հետ՝ «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության մասով, ինչպես նաև «Կանաչ սիմֆոնիա» ՄՊԸ-ի հետ՝ «Գյուղացիական տնտեսության կազմակերպում» ոլորտում պրակտիկայի կազմակերպման ու բազմակողմանի համագործակցության նպատակով: Բացի այդ, ստորագրվել են համագործակցության պայմանագրեր Հայաստանի ագրարային համալսարանի հետ՝ մասնագետների վերապատրաստման ու փորձի փոխանակման նպատակով, և «ՀիմնաՏավուշ» զարգացման հիմնադրամի հետ՝ տեղեկատվական հանդիպումների և պրակտիկայի կազմակերպման համար:

Այս պահի դրությամբ, քոլեջն ունի 19 գործող պայմանագիր: Նշված պայմանագրերը միտված են «Զբոսաշրջություն», «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում», «Գյուղացիական տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղացիական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ֆինանսներ» ՄԿԾ-ների հետ պրակտիկայի կազմակերպմանը: Պայմանագրերից երկուսը կապված են գինեգործարանների հետ, սակայն նշված ոլորտում «Գինեգործություն» ՄԿԾ-ն ներկայումս չի գործում: Նույն կերպ, երկու պայմանագիր կան Իջևանի մանկապարտեզների հետ, սակայն «Նախադպրոցական կրթություն» ՄԿԾ-ն նույնպես այժմ չի գործում: Բացի այդ, քոլեջը կնքել է նաև 4 համագործակցության պայմանագիր Հայաստանի տարբեր կրթական հաստատությունների հետ (փորձի փոխանակում): Կան նաև այլ համագործակցություններ, որոնք պայմանագրով չեն ամրագրված, սակայն ՄԿԾ-ների շրջանակներում կազմակերպվում է պրակտիկա կամ դուալ կրթություն:

Հարկ է նաև նշել, որ ՖՀՀ-ի հետ համագործակցության արդյունքում հիմնադրամի կողմից Լուսաձոր գյուղում հիմնված ֆերման ծառայում է Քոլեջի ուսանողների դուալ կրթությունը ապահովելու նպատակով, որտեղ ուսանողները անցկացնում են իրենց մասնագիտական

գործնական պարապմունքները: 2025 թ-ին Քոլեջին տրամադրվել է նաև ֆերմայում հողատարածք՝ պտղատու այգի հիմնելու նպատակով: Գործատուների հետ համագործակցության արդյունքներից է այն, որ «Զբոսաշրջության», «Գինեգործության», «Խոհարարության» մասնագիտությունների ուսանողները հաջողությամբ անցել են աշխատանքի տարբեր գործատուների մոտ:

Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզվեց, որ այն գործատուները, որոնք մասնակցում են քոլեջի դասավանդման գործընթացին, միաժամանակ ներգրավված են նաև ՄԿԾ-ների վերանայման աշխատանքներում: Մյուս կողմից, այն գործատուները, ովքեր չեն դասավանդում, հիմնականում ներգրավված չեն ուսումնական գործընթացում, թեև ներառված են ավարտական ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովներում:¹¹

ՖՀՀ-ի կրթական հարցերով երկու փորձագետների նախաձեռնությամբ, քոլեջում սկիզբ է դրվել գյուղատնտեսական մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի բարելավման ծրագրին: Մասնավորապես, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների աջակցությամբ մշակվել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության որոշ մոդուլները, ներառյալ «Օրգանական տնտեսություն» և «Ինտենսիվ գյուղատնտեսություն» մոդուլները: Մոդուլները մշակվել են ՄԿՈԻԶԱԿ-ի և Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների աջակցությամբ, սակայն դրանք դեռևս չեն ներառվել ներկա ուսումնական պլանում:

Քոլեջն իրականացնում է ակտիվ միջազգային համագործակցություն, ինչը ընդգրկում է ինչպես վերապատրաստումներ, այնպես էլ համագործակցություններ տարբեր երկրների հետ: 2023 թվականին Զարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրենը մասնակցել է վերապատրաստմանը Ֆրանսիայի Լե Վադեի քոլեջում, իսկ 2024 թվականին Ֆրանսիայի Շատորուի Նատորապոլիս գյուղատնտեսական քոլեջում իրականացվող վերապատրաստմանը: 2025 թվականից սկսած, քոլեջը շահառու է «Էրազմուս +» ծրագրի «Վերականգնվող էներգիայի բնագավառում աշխատանքների ներուժի ուժեղացում» ծրագրում:

Այս ծրագրի համատեքստում Քոլեջը կնքել է համագործակցության պայմանագիր Լատվիայի RISEBA, Greentech, SAVS և IHF կազմակերպությունների և Հայաստանի մի շարք հաստատությունների հետ, այդ թվում՝ Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանը, Գյումրու թիվ 4 արհեստագործական ուսումնարանը և Հայաստանի գործատուների հանրապետական միությունը: Քոլեջի 6 աշխատակից անցել է վերապատրաստում Լատվիայում՝ «Արևային էներգիայի նորարական մոտեցումներ» թեմայով:

Քոլեջը նաև մասնակցել է Mobius ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրին (ՄԿՈՒ ոլորտի ներկայացուցիչների միջոցառումով համագործակցություն է), որն իրականացվել է Դիլիջանում՝ տարածաշրջանային գազաթնաժողովի ձևաչափով, իսկ նույն ծրագրի շրջանակներում քոլեջը մասնակցել է Բրյուսելում կայացած վերապատրաստմանը՝ քննարկելով «Ուժեղացնել տարածաշրջանային համագործակցությունը ՄԿՈՒ ոլորտում» թեման:

Քոլեջը պարբերաբար համագործակցում է Ֆրանսիայի դեսպանատան հետ, հաճախ ընդունում է ֆրանսիական պատվիրակություններ: Հարկ է նշել նաև, որ Ֆրանսիայից հրավիրված հոգեբանը պարբերաբար մասնագիտական աջակցություն է ցուցաբերում Քոլեջի ուսանողներին:

Քոլեջը նաև համագործակցում է Սերժ Ավետիքյանի Դրամատիկ արվեստի արհեստանոցի հետ, որտեղ միավորելով ուսանողների ուժերը, իրականացվել է համատեղ նախագիծ Ֆրանկոֆոնիայի օրերին:

Քոլեջն իրականացնում է համագործակցություն Իջևանի ոստիկանության հետ, որտեղից մասնագետները «Առողջ ապրելակերպ» թեմայով սեմինարներ են անցկացրել ուսանողների համար:

¹¹ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Քուլեջը նախաձեռնել է Հայաստանի գյուղատնտեսական ուղղվածություն ունեցող քուլեջների հարթակի (ցանցի) ստեղծումը, որի նպատակն է փորձի փոխանակումը, դասախոսների վերապատրաստումը և համատեղ ռեսուրսների օգտագործումը: Այս նախաձեռնությունը արդեն սկսել է գործել, և քուլեջը համագործակցում է Ստեփանավանի, Վանաձորի պետական գյուղատնտեսական քուլեջների, Սևանի և Բերդի բազմագործառնության պետական քուլեջների հետ, որոնց հետ ունեն պայմանավորվածություն քուլեջի գործատու հանդիսացող Լուսաձորի ագարակի համատեղ օգտագործման համար:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում քուլեջի դասախոսներից և վարչական աշխատողներից 100%-ը ունեն ռուսերենի բավարար մակարդակ, իսկ անգլերենի իմացությունը կազմում է 3-15%, ֆրանսերենի իմացությունը՝ 6-15%: Ուսանողների դեպքում ռուսերենի իմացությունը կազմում է 98%, անգլերենը՝ 26%, ֆրանսերենը՝ 58%: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նշված տվյալները ճշգրտության խնդիր ունեն, քանի որ քուլեջում չի իրականացվում լեզվաիմացության հատուկ ստուգում: Նշված է նաև, որ այս ոլորտում հատուկ միջոցառումներ, որոնք կվերաբերվեն դասախոսների և ուսանողների օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարելավմանը, չեն իրականացվում՝ չնայած նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խումբը տվել էր խորհրդատվություն այս ուղղությամբ:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քուլեջը ակտիվորեն զարգացնում է արտաքին կապերը և միջազգային համագործակցությունը: Քուլեջը համագործակցության պայմանագրեր է կնքել տեղական և միջազգային կրթական հաստատությունների, ընկերությունների և գործատուների հետ, ինչը նպաստում է մասնագիտական կրթության զարգացմանը և կրթական գործընթացի կապին աշխատաշուկայի հետ:

Դրական է նաև քուլեջի ներգրավվածությունը միջազգային ծրագրերում, մասնավորապես՝ «Էրազմուս+» և «Մոբիուս» նախաձեռնություններում, որոնք հնարավորություն են տալիս ուսանողներին և դասախոսներին ձեռք բերել միջազգային փորձ, զարգացնել մասնագիտական հմտություններ և ընդլայնել համագործակցության շրջանակները:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը կարևորում է արտաքին կապերի զարգացման նպատակների առավել հստակ ձևակերպումը: Նպատակահարմար է սահմանել չափերի ցուցանիշներ՝ կապված համագործակցության ձևաչափի, գործընկերների թվի և իրականացման ժամանակահատվածների հետ: Սա հնարավորություն կտա առավել արդյունավետ պլանավորել և գնահատել արտաքին համագործակցության արդյունքները:

Դրական է նաև այն, որ քուլեջը նախաձեռնել է Հայաստանի գյուղատնտեսական ուղղվածություն ունեցող կրթական հաստատությունների համագործակցության հարթակի ստեղծումը: Այս նախաձեռնությունը կարող է նպաստել ոլորտային կրթական հաստատությունների միջև փորձի փոխանակմանը, դասախոսների մասնագիտական զարգացմանը և ռեսուրսների համատեղ օգտագործմանը:

Հարթակի հետագա ինստիտուցիոնալացումը և դրա ընդլայնումը այլ կրթական ծրագրերի շրջանակում կարող է ամրապնդել քուլեջի դիրքը կրթական համակարգում և նպաստել միջհաստատական համագործակցության զարգացմանը:

Միաժամանակ փորձագիտական խումբը կարևորում է օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարձրացումը, որը կարևոր պայման է միջազգային համագործակցության արդյունավետ զարգացման համար: Այս նպատակով նպատակահարմար է խթանել դասախոսների և ուսանողների օտար լեզուների ուսուցումը՝ կազմակերպելով համապատասխան դասընթացներ և զարգացման ծրագրեր:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուլեջը վերջին տարիներին ակտիվորեն ընդլայնել է իր արտաքին և միջազգային կապերը, ձևավորել գործընկերային հարաբերություններ տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ, ձեռնարկվել են քայլեր միջազգային ծրագրերում մասնակցության համար, ինչպես նաև բոլոր ՄԿԾ-ների շրջանակում ձեռք են բերվել գործատու գործընկերներ, քայլեր են ձեռնարկվել այլ գյուղատնտեսական կրթական հաստատությունների

մասնագետների համար համագործակցային հարթակի ստեղծման, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 9-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

2020 թ-ին «Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեանի տարածաշրջանային քոլեջ»-ը հաստատել է «Որակի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր» փաստաթուղթը: 2022 թ-ին քոլեջը մշակել է «ՈՆԱ համակարգի վերանայման քաղաքականություն և ընթացակարգեր», որտեղ ներկայացվում են ՈՆԱ համակարգի վերանայման տեսակները, հիմքերը, նպատակները և դրանց իրականացման համար մշակված գործիքները: ՈՆԱ համակարգի վերանայման քաղաքականության հիմքում ՊԻԳԲ շրջափուլն է: Փաստաթուղթը սահմանում է հաշվետվողականության միասնական ձև, որը ներառում է ստորաբաժանումների տարեկան աշխատանքային պլաններ և հաշվետվություններ: Սակայն այս ընթացակարգը դեռևս լիարժեք կիրառման մեջ չի դրվել: Բացի այդ, քոլեջը մշակել է 2023–2026 թթ. «Որակի ապահովման ենթակառուցվածքի ռազմավարական ծրագիրը», որը հիմնված է հաստատության «Ռազմավարական զարգացման ծրագրի» վրա և ներկայացնում է որակի ապահովման համակարգի զարգացման ուղղությամբ իրականացվելիք հիմնական գործողությունները: 2024թ. հաստատվել է «Հարցումների անցկացման կանոնակարգը»: 2025թ. քոլեջը մշակել է «ՈՆԱ գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության և հաշվետվողականության ապահովման կարգ»: 2024թ. հաստատվել է «Դասախոսումների անցկացման և արդյունքների վերլուծության ընթացակարգ»:

2022թ.-ից ՄՈՒՀ-ը ներդրել է որակի ներքին ապահովման պատասխանատուի հաստիք՝ նպատակ ունենալով ապահովել որակի կառավարման համակարգի շարունակական բարելավումը: Դրան զուգահեռ մշակվել և հաստատվել է ՈՆԱ պատասխանատուի պաշտոնի նկարագիր: ՄՈՒՀ-ի վարչակազմի կառուցվածքում ՈՆԱ պատասխանատուն ենթակա է Զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենին, թեև փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը գիտակցում է խնդիրը և մշակում է նոր կազմակերպական կառուցվածք: Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում այս հաստիքը առանձնացված չէր, իսկ ՈՆԱ պատասխանատուի գործառնությունները կատարում էր ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրենը: Այժմ ՈՆԱ պատասխանատուն աշխատում է զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենի հետ մեկ սենյակում, որտեղ նրան հատկացված է առարձին սեղան համակարգչով և տպիչով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը նախատեսում է ՈՆԱ պատասխանատուին հատկացնել առանձին աշխատանքային սենյակ:

ՈՆԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանը հաստատվում է յուրաքանչյուր ուստարվա համար: Այն կազմվում է՝ հիմք ընդունելով քոլեջի ռազմավարական ծրագիրը, ՈԱԱԿ փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունները, բարելավման պլանը: Կատարված աշխատանքները արտացոլված են ՈՆԱ պատասխանատուի տարեկան հաշվետվությունում, որտեղ երևում են նաև տարեկան պլանով սահմանված աշխատանքները: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որակի ապահովման պատասխանատուն ներկայացնում է կատարողական հաշվետվություն, որտեղ թեև սահմանվում է, թե ինչ գործողություն պիտի իրականացվի, սակայն չի նշվում ոչ նախատեսված, ոչ էլ իրականացված արդյունքը: ՈՆԱ պատասխանատուի 2024-2025 ուստարվա աշխատանքային պլանում կայքի

ստեղծումը նշված էր որպես թերի կատարված կետ և այն կրկնվում է 2025-2026 ուստարվա պլանում: Փորձագիտական ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզ դարձավ, որ ՈՆԱ աշխատանքային պլանում առկա որոշ գործողություններ չեն համընկում կամ դուրս են վերջինիս պաշտոնի անձնագրում առկա պարտականությունների շրջանակից, մասնավորապես, ներառում են կայքէջի ստեղծման, կառուցվածքային բոլոր մակարդակներում ՊԻԳԲ շրջափուլի ապահովման, օտար լեզվի իմացությանն ուղղված միջոցառումների/ դասընթացների կազմակերպման կետեր:

Առկա է 2025 թվականին հաստատված ՈՆԱ կառույցի գործունեության կանոնակարգը: Համաձայն ՈՆԱ կենտրոնի կանոնակարգի՝ Կենտրոնի գործունեության նպատակով պետք է ձևավորվի հանձնաժողով, որի կազմը հաստատում է տնօրենը: Հանձնաժողովի նախագահը ՈՆԱ պատասխանատուն է, որը հաշվետու է տնօրենին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ թեև ՄՈՒՀ-ում կենտրոն որպես այդպիսին չի գործում, ՄՈՒՀ-ը ձևավորել է Ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խումբ: Խմբի անդամներն են տնօրենը, փոխտնօրենները, ուսմասվարը, ամբիոնների վարիչները, դասախոսները, ուսանող, կարիերայի և որակի ներքին ապահովման պատասխանատուները: Խումբը գործում է մշտապես, գումարում նիստեր, քննարկում փորձագիտական գեկույցում նշված առաջարկություններ, հարցումների արդյունքներ, անում առաջարկություններ: Ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խմբի նիստերը արձանագրվում են: 2023-2025թթ. նիստերի արձանագրությունները փաստում են դասավանդողների՝ այդ աշխատանքներին ներգրավված լինելու մասին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հանձնաժողովը քննարկում և բարձացնում է մասնագիտական գրականության ձեռքբերման, լսարանների կահավորման և ՄԿԾ-ների վերանայման որոշումների կայացման մասին հարցեր:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հետևելով նախորդ հավատարմագրման ժամանակ արված փորձագիտական խորհրդատվություններին՝ ՄՈՒՀ-ը քայլեր է ձեռնարկել Որակի ապահովման արդյունավետ համակարգ ներդնելու ուղղությամբ և մշակել մեծ փաստաթղթային բազա: Առկա է 2022 թվականից գործող «Շահակիցների կարիքների գնահատման կարգը», մշակված են արտաքին և ներքին շահակիցների կարիքները գնահատող հարցաթերթիկներ: ՄՈՒՀ-ը ունի հարցումների անցկացման հստակ ժամանակացույց: Հարցումների արդյունքում վերհանված խնդիրների վերլուծությունները և համապատասխան առաջարկությունները արտացոլվում են ՈՆԱ պատասխանատուի հաշվետվության մեջ և ներկայացվում Ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստին:

ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է բազմաբնույթ հարցումներ, որոնք ներառում են՝

- Դիմորդների կարիքների վերհանում,
- Շրջանավարտների վերաբերյալ արտաքին շահակիցների/գործատուների

հարցումներ,

- Գործնական պարապմունքներից ուսանողների բավարարվածություն,
- Դուալ կրթական ծրագրերից ուսանողների բավարարվածություն,
- Քոլեջի ռեսուրսներից ուսանողների բավարարվածություն,
- Դասախանների աշխատանքային միջավայրից բավարարվածություն:

Հարցումները պատրաստվում են Google Forms ձևաչափով, որում հարցումների արդյունքները ամփոփվում են ՈՆԱ պատասխանատուի կողմից և ներկայացվում քննարկման: Օրինակ, ռեսուրսներից բավարարվածության վերաբերյալ հարցումների արդյունքները ներկայացվել են Հոգաբարձուների խորհրդին, արդյունքում ՄՈՒՀ-ի ռեսուրսների համալրումը դիտարկվել է որպես ՌԾ-ի նպատակ:

Անցկացվում է դասավանդողների գնահատում ուսանողների կողմից: Հարցման արդյունքները ուղարկվում են դասավանդողների էլ. հասցեներին, այնուհետև ցածր միավորներ ունեցող դասավանդողները հանդիպում են ունենում քոլեջի տնօրենի հետ, հանդիպմանը հաջորդում են դասալսումներ՝ գնահատման օրյեկտիվությունը հասկանալու նպատակով:

Քոլեջում իրականացվում են գործատուների հարցումներ՝ շրջանավարտների պատրաստվածության վերաբերյալ: Ստացված պատասխանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ գործատուները հիմնականում նշում են շրջանավարտների գործնական կարողությունների անբավարար մակարդակը: Միաժամանակ միջին մակարդակով են գնահատվել նրանց վերլուծական կարողությունները և մասնագիտական հաղորդակցման հմտությունները:

Գործատուների կողմից առաջարկվել է ուժեղացնել օտար լեզվի ուսուցումը, ապահովել ուսանողների մասնակցությունը մասնագիտական սեմինարներին, ինչպես նաև մեծացնել գործնական բաղադրիչի դերը՝ զարգացնելով լաբորատոր ենթակառուցվածքները և առավել ակտիվորեն ներգրավելով գործատուներին ուսումնական գործընթացում: Նշվել է նաև, որ նման համագործակցությունը կարող է խթանվել համապատասխան ֆինանսական մեխանիզմների միջոցով:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ գործատուների մասնակցությունը հարցումներին սահմանափակ է, ինչի հետևանքով ստացված տվյալները դեռևս չեն ապահովում աշխատաշուկայի պահանջների ամբողջական և համակարգային պատկերը:

Հարցման արդյունքների խորքային վերլուծություն գրեթե չի իրականացվում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դա պայմանավորված է ներքին և արտաքին շահակիցների մասնակցության ցածր ցուցանիշով, ինչպես նաև հարցաշարի կառուցվածքով և հարցման ձևաչափով, որը հնարավորություն չի տալիս իրականացնել արդյունավետ վերլուծություն:¹²

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ որակի ներքին ապահովման պատասխանատուն չի մասնակցել վերապատրաստման, սակայն իր աշխատանքի ընթացքում պատասխանատուն համագործակցում է ԵՊՀ ԻՄ-ի որակի պատասխանատուի հետ և ստանում անհրաժեշտ ուղղորդում:

Անդրադառնալով ինքնավերլուծության աշխատանքներին, նշենք որ այն իրականացել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խումբը, որում ներգրավված են եղել ուսանողներ և նախորդ հավատարմագրման գործընթացում ինքնավերլուծության աշխատանքներին մասնակցած տարբեր աշխատակիցներ: Ինքնավերլուծությունը ուղարկվել է ներքին շահակիցների և ՀԽ անդամների էլեկտրոնային հասցեներին: Այնուամենայնիվ, ԻՎ-ի մեջ առկա տեղեկատվությունը լիարժեքորեն հնարավորություն չի տվել փորձագիտական խմբին պատկերացում կազմել քոլեջի մասին:

Դատողություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ՄՈՒՀ-ում իրականացված քայլերը ներքին որակի ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ: Մասնավորապես, հաստատությունում սահմանված է որակի ապահովման քաղաքականություն, ձևավորվել է համապատասխան փաստաթղթային բազա, առանձնացված է ՈՆԱ պատասխանատուի հաստիք, մշակված են պաշտոնի նկարագիրը և հաշվետվողականության ձևաչափը:

Միևնույն ժամանակ արձանագրվել է, որ ՈՆԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանում ներառված են գործողություններ, որոնք ամբողջությամբ չեն համընկնում պաշտոնի նկարագրում սահմանված պարտականությունների հետ, ինչը կարող է հանգեցնել գործառույթների բաշխման անհստակության և պատասխանատուի ծանրաբեռնվածության: Բացի այդ, նրա տարեկան հաշվետվությունները հիմնականում ունեն կատարողական բնույթ և չեն ներառում իրականացված աշխատանքների արդյունքների վերլուծություն, ինչը սահմանափակում է գործունեության արդյունավետ գնահատման և բարելավման հնարավորությունները:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նաև ՄՈՒՀ-ում ներդրված շահակիցների կարիքների վերհանման և հետադարձ կապի որոշ մեխանիզմները: Որոշ դեպքերում

¹² Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Հոգաբարձուների խորհրդի որոշումները հիմնվել են հարցումների արդյունքների վրա, ինչը վկայում է տվյալների կիրառման փորձի մասին: Մակայն հարցաշարերը հիմնականում փակ հարցերից են կազմված, դրանց արդյունքների ամփոփումները հաճախ չունեն վերլուծական բնույթ, ինչի հետևանքով ՊԻԳԲ շրջափուլի ամբողջական կիրառումը բոլոր մակարդակներում չի ապահովվում:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ հարցումներին շահակիցների մասնակցությունը սահմանափակ է, ինչը նվազեցնում է ստացված տվյալների ներկայացուցչականությունն ու հավաստիությունը: Այս հանգամանքը կարող է սահմանափակել տվյալների հիման վրա իրականացվող վերլուծության խորությունը և որոշումների կայացման արդյունավետությունը:

Դրական է նաև այն, որ ՈՆԱ պատասխանատուն համագործակցում է ԵՊՀ ԻՄ-ի համապատասխան պատասխանատուի հետ, ինչը նպաստում է փորձի փոխանակմանը և մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Միաժամանակ նպատակահարմար է ապահովել նրա շարունակական մասնագիտական վերապատրաստումները՝ որակի ապահովման ոլորտում արդիական մոտեցումների և գործիքների կիրառման նպատակով:

Ընդհանուր առմամբ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ նախորդ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումից հետո ՄՈՒՀ-ում նկատվում է դրական առաջընթաց կրթության որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ: Մակայն համակարգի լիարժեք գործարկման և հաստատությունում կայուն որակի մշակույթի ձևավորման համար անհրաժեշտ է շարունակել իրականացվող քայլերը և ապահովել դրանց համակարգային կիրառումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը մշակել է ՈԱ համակարգի գործառնական փաստաթղթերը, հաստատել է որակի ապահովման քաղաքականություն, իրականացնում է ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների գնահատում հարցումների միջոցով և դիտարկում հարցումների արդյունքները տարբեր օղակներում, ինչպես նաև ձեռնարկել է քայլեր շահակիցների ներգրավվածության խթանման ուղղությամբ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Բավարարում է

Փորձագիտական խմբի ղեկավար
Գայանե Ավետիսյան

Ապրիլի 20, 2026թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. Գայանե Ավետիսյան՝ 1992թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Աշխարհագրության ֆակուլտետը: 2006թ. շնորհվել է աշխարհագրական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, 23 գիտական հոդվածների հեղինակ է: 2014թ ստացել է դոցենտի գիտական կոչում: 1991-2020թթ. աշխատել է Գյումրու թիվ 26, թիվ 9, թիվ 1 ավագ դպրոցներում՝ որպես աշխարհագրության ուսուցիչ (առաջին կարգի որակավորմամբ): 2011 – 2012թթ. ԵԿՏԱ-ի Գյումրու մասնաճյուղում աշխատել է որպես Զբոսաշրջության և սպասարկման նոր տեխնոլոգիաների ամբիոնի դասախոս: 1994թ. -ից մինչ օրս աշխատում է Շիրակի պետական համալսարանում՝ որպես Աշխարհագրության և սերվիսի ամբիոնի դոցենտ: 2019 - 2022թթ. աշխատել է Շիրակի պետական համալսարանի ռեկտորի օգնական, այնուհետև 2023թ. նույն համալսարանում՝ Աշխարհագրության և սերվիսի ամբիոնի վարիչ: 2023թ-ից մինչ օրս աշխատում է Շիրակի պետական համալսարանում՝ որպես Որակի ապահովման բաժնի պետ:

2. Բելլա Աբրահամյան 2010 թ. ավարտել է ԵՊՀ Ռումանագերմանական բանասիրության մագիստրատուրան՝ «Իսպաներեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ, ստացել է լեզվաբանության և մանկավարժության մագիստրոսի կոչում: Ներկայումս հանդիսանում է Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի «Լեզվաբանության և թարգմանության» ֆակուլտետի ասպիրանտ: Աշխատել է իսպաներենի դասախոս Եվրասիա համալսարանում, Տուրիզմի և սերվիսի ռուսական համալսարանի երևանյան մասնաճյուղում, աշխատել է որպես թարգմանիչ տարբեր միջոցառումների ժամանակ, 2019 թ-ից աշխատում է Միլիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի քոլեջում՝ որպես իսպաներենի, անգլերենի և զբոսաշրջության դասախոս, իսկ 2024 թ-ից՝ նաև Որակի ապահովման կենտրոնի մասնագետ: Ունի իսպաներենի միջազգային DELE դիպլոմ, Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի Ilingua գիտահետազոտական ինստիտուտի անդամ է:

3. Էլենա Մարտիրոսյան 2002 թվականին ավարտել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվ. պետական լեզվաբանական համալսարանի Ռուսաց լ. և գրակ., անգլ.լ. ֆակուլտետը: 2015-2017 թվականներին եղել է Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնում ռուսաց լեզվի դասավանդող: 2017 թվականից առ այսօր աշխատում է Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնում՝ որպես տնօրենի ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալ:

4. Տաթևիկ Հախնազարյան՝ 2024 թվականին ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը՝ ստանալով ընդհանուր մանկավարժի և սոցիալական մանկավարժի որակավորում: 2024 թվականից մինչ օրս նույն համալսարանում շարունակում է ուսումը՝ «Կրթության կազմակերպում» ՄկԾ-ում: 2020 թվականից հանդիսանում է COAF Alumni ծրագրի մասնակից: 2024–2025 ուսումնական տարում աշխատել է Լևոն Շանթի անվան N4 հիմնական դպրոցում՝ որպես երկարօրյա խմբակի ուսուցչուհի:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N.	02.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Ռեսուրսների դիտարկում			16:00	17:30	90 րոպե
N.	03.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
	Հանդիպում տնօրենի հետ			09:30	10:25	55 րոպե
	Դասավսումներ			10:35	11:30	55 րոպե
	Պրակտիկաների և բազաներում պրակտիկ դասերի դիտարկում			11:40	13:20	100 րոպե
	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ			13:30	14:30	60 րոպե
	Հանդիպում տնօրենի տեղակալների հետ			14:40	15:30	50 րոպե
	Հանդիպում շրջանավարտների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			15:40	16:30	50 րոպե
	Հանդիպում գործատուների հետ			16:40	17:30	50 րոպե
	Հանդիպում Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների հետ			17:40	18:30	50 րոպե
	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում			18:40	19:40	60 րոպե
N.	04.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ամբիոնի վարիչների հետ			09:30	10:20	50 րոպե
2.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			10:30	11:20	50 րոպե
3.	Հանդիպում ուսանողների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			11:30	12:20	50 րոպե
4.	Զուգահեռ հանդիպում «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	12:30	13:20	50 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ			13:30	14:30	60 րոպե
6.	Հանդիպում «Զբոսաշրջություն» և «Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի պատասխանատու/ների դուալի ղեկավարի հետ	Հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրի պատասխանատու/ների դուալի ղեկավարի հետ		14:40	15:30	50 րոպե
7.	Զուգահեռ հանդիպում	Զուգահեռ հանդիպում	Զուգահեռ հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի	15:40	16:30	50 րոպե

	«Զբոսաշրջություն» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ	«Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ	տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ			
8.	Հանդիպում ստորաբաժանումների /կենտրոնների (Ուսումնական մասի վարիչներ, Դուալ կրթական ծրագրի ղեկավար, Կարիերայի ուղղ. պատասխանատու, Պրակտիկայի վարիչ, Գրադարանավար, Հաշվապահ, Կադրերի տեսուչ, Մեթոդիստ, Լաբորանտներ) ղեկավարների հետ			16:40	17:50	70 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում			18:00	19:00	60 րոպե

N.	05.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ՈւՆ ներկայացուցիչների հետ	09:30	10:10	40 րոպե
2.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած խմբի անդամների հետ	10:20	11:00	40 րոպե
3.	Հանդիպում Կրթության որակի պատասխանատուի հետ	11:10	12:10	60 րոպե
4.	Բաց հանդիպում	12:20	13:00	40 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե
6.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	14:20	14:50	30 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	15:00	17:00	120 րոպե
8.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:10	17:30	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	Կարճաժամկետ պլաններ	1
2.	Միջնաժամկետ պլաններ	1
3.	Բոլոր խորհուրդների նիստերի արձանագրություններ	2
4.	Ամբիոնների նիստերի արձանագրություններ	2
5.	Արխիվավարի և դասախոսի պաշտոնների անձնագրեր	2
6.	2025 թ. ֆինանսական փաստաթղթեր /նախահաշիվ/	2
7.	2025-2026 ուստարվա աշխատանքային պլաններ	2
8.	Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստերի արձանագրություններ	2
9.	Ֆինանսական միջոցների /եկամուտների և ծախսերի/ բաշխումը արտահայտված տոկոսներով ըստ բյուջեի հոդվածների /վերջին 3 տարիների/	2
10.	Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդի կազմ և նիստերի արձանագրություններ	3
11.	Դասախոսների փաթեթներ /3 ՄԿԾ-ների/	3
12.	Պրակտիկայի լրացված օրինակներ /3 ՄԿԾ-ների/ վերջին 2-3 տարի	3
13.	Նախագծային աշխատանքների օրինակներ /3 ՄԿԾ-ներից/	3
14.	Ռեֆերատների, անհատական աշխատանքների օրինակներ /3 ՄԿԾ-ներից/	3
15.	Դիպլոմային աշխատանքների օրինակներ	3
16.	ՊԿԶ-ում կատարված փոփոխությունների հիմնավորում	3
17.	Խորհրդատվական պարապմունքների ժամանակացույց	4
18.	ՈւՆ նիստերի արձանագրություններ	4
19.	ՈւՆ կանոնակարգ	4
20.	ՈւՆ հաշվետվություններ	4
21.	ՈւՆ աշխատանքային պլան	4
22.	Կարիերայի պատասխանատուի հաշվետվություն /վերջին երեք տարիների/	4
23.	Կադրերի կենտրոնի հաշվետվություն	5
24.	Տրամադրել ցանկ, որտեղ կերևա դասախոսի որակավորումը/ները և դասավանդվող մոդուլները /նշելով նաև տվյալ մոդուլում դասավանդելու ստաժը/	5
25.	Դասալսման լրացված ձևաթղթեր և դրանց վերլուծությունները	5
26.	Դասալսումների և փոխադարձ դասալսումների ժամանակացույց	5
27.	Դասախոսների ռեզերվային բազա /առկայության դեպքում/	5
28.	Մասնագիտական վերապատրաստում անցած դասախոսների ցանկ և վերապատրաստման թեմաներ	5
29.	2024-2025, 2025-2026 հատուկ մասնագիտական մոդուլներից հետազոտական աշխատանքների օրինակներ	6
30.	«Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» ուղեցույց	6
31.	Դասախոսների կողմից մշակված ձեռնարկներ, մեթոդական ուղեցույցներ	6
32.	Դասախոսների կողմից տպագրված աշխատանքների /հոդվածների/ ցանկ վերջին 5 տարիներ	6
33.	Հաստիքացուցակ	7

34.	Ռեսուրսային բազայի տվյալների ցանկ /լաբորատորիաներում առկա սարքերի, պրոյեկտորների, լսարանների և այլն/	7
35.	Կարճաժամկետ դասընթացների ցանկ	8
36.	Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները և հաշվետվությունները	8
37.	Տնօրենի 2023թ. հաշվետվությունը	8
38.	Համագործակցությունների պայմանագրեր և հուշագրեր / ուսումնական բազաներ, պրակտիկա, շարունակական կրթություն, համագործակցություն և այլն/	9
39.	Իրականացված բոլոր հարցումների լրացված օրինակներ և դրանց վերլուծությունները	10
40.	Քոլեջի գործունեության ԳԱՑ-եր	10
41.	Դասախոսների ինքնագնահատում	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ
2. Մասնագիտական կաթինետներ
3. Լաբորատորիաներ
4. Արհեստանոցներ
5. Գրադարան

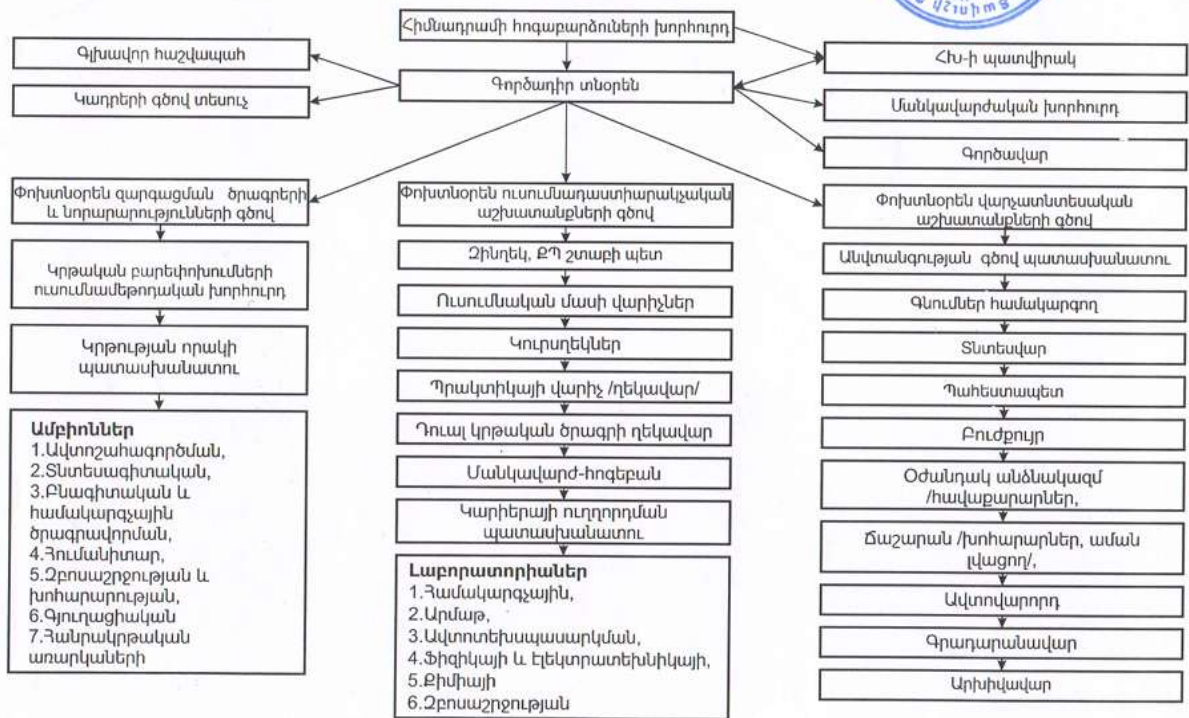
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1,3

"Հաստատում եմ"
"ՏՊՏՏՔ" իմ Հ նախագահի՝
Ա. Ավաջյան

"Հաստատում եմ"
"ՏՊՏՏՔ" իմ նախագահի՝
Գրծադիր տնօրեն
2019 թ. 09. 24

"ՏՊՏՏՔ" ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. ԳԱՑ-Գործունեության առանցքային ցուցանիշներ
2. ԶՀ- Զարգացման հայեցակարգ
3. ԿԳՄՄ -Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
4. ՀԽ- Հոգաբարձուների խորհուրդ
5. ՀՀ- Հայաստանի Հանրապետություն
6. ՄԿԾ- Մասնագիտական կրթական ծրագիր
7. ՄԿԾ- Մասնագիտական կրթական ծրագրեր
8. ՄԿՈՒ- Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում
9. ՄՈՒՀ -Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
10. ՄԿՈՒԶԱԿ- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն 57
11. ՊԿԶ -Պետական կրթական չափորոշիչ
12. ՊԻԳԲ -Պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում
13. ՊՈԱԿ - Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
14. ՌԾ- Ռազմավարական ծրագիր
15. ՈԱԱԿ -Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
16. ՈԱ- Որակի ապահովում
17. ՈԱՇ-Որակավորումների ազգային շրջանակ
18. ՈՆԱ-Որակի ներքին ապահովում
19. ՈԻԽ- Ուսանողական խորհուրդ
20. ՖՀՀ-Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամ

**ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ՏԱՎՈՒՇԻ ՊԱՏՐԻԿ ՏԷՎԷՃԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՔՈԼԵԶ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2026

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ» ՊՈԱԿ–ի (ՄՈՒՀ կամ քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ

շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Ձեկույցը պարունակում է քուէջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ.....	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ 6	
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	12
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ.....	12
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ	12
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	15
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	15
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	17
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	23
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.....	28
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....	32
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ	36
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	39
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ	43

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ.....	45
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ.....	49
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	52
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ.....	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ.....	55
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	61

ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը.

ՄՈՒՀ-ը հիմնադրվել է 1967թ.՝ որպես Երևանի թեթև արդյունաբերության տեխնիկումի մասնաճյուղ: Ուսումնական հաստատությունը այս տարիների ընթացքում մի քանի անգամ անվանափոխվել է: 1968թ.-ին հիմնադրվել է Իջևանի տեխնիկումը, որը գործել է մինչև 1972թ.: 1972թ.-ին տեխնիկումը վերանվանվել է Իջևանի ինդուստրիալ-տեխնոլոգիական տեխնիկում: 1996թ. Իջևանի քաղաքային և շրջանային խորհուրդների որոշումներով ուսումնական հաստատությունը անվանակոչվել է ակադեմիկոս Զ.Գ.Ղազումյանի անվամբ: 1999թ. տեխնիկումը վերանվանվել է «Իջևանի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ: Քոլեջը 2001թ.-ին միացել է Իջևանի թիվ 69 արհեստագործական տեխնիկական ուսումնարանին, և միացել է նաև Երևանի հիդրոմելիորատիվ հենակետային պետական քոլեջի Իջևանի մասնաճյուղը: «Իջևանի պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը 15.04.2011թ. վերանվանվել է «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ: 2022թ. հուլիսի 14-ի ՀՀ կառավարության N 1086-Ա որոշմամբ, «Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը վերակազմավորվել է «Տավուշի Պատրիկ Տելեճյան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի: «Տավուշի Պատրիկ Տելեճյան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամը հանդիսանում է «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի իրավահաջորդը:

Քոլեջի գրանցման հասցեն ՀՀ Տավուշի մարզ, ք. Իջևան, Նալբանդյան 5:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

Համաձայն «ՀՀ Տավուշի մարզի 2017-2025թթ. զարգացման ռազմավարության»՝ տարածքային զարգացումը կկենտրոնանա երեք կարևոր գերակայությունների վրա, դրանք

են՝ արդյունաբերության զարգացում՝ հիմնվելով բնական պաշարների և գյուղմթերքների վերամշակման վրա, կայուն զբոսաշրջության զարգացում և ժամանակակից գյուղատնտեսության զարգացում և գյուղական տարածքների բարելավում: 2017-2025 թվականների համար ՀՀ Տավուշի մարզի տեսլականն է՝ լինել մրցունակ արդյունաբերությամբ և գյուղատնտեսությամբ, ունենալ զարգացած զբոսաշրջային ենթակառուցվածքներ, և բոլոր տարածքներում ապահովել համաչափություն և կայունություն:

ՄՈՒՀ-ում միջին և նախնական մասնագիտական կրթություն է իրականացվում հետևյալ մասնագիտություններով.

Նախնական մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

11. «Խոհարարական գործ»

12. «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորում և նորոգում»

13. «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»

14. «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»

15. «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»

Միջին մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

16. «Զբոսաշրջություն»

17. «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում»

18. «Ֆինանսներ»

19. «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում»

20. «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում»:

Քոլեջն ունի 45 հիմնական և 3 համատեղությամբ աշխատող դասախոսներով, որոնցից 2-ը ներքին համատեղությամբ: Դասախոսական կազմի շարքում ընդգրկված են 5 գործատու դասախոսներ և 2 քոլեջի շրջանավարտ դասախոսներ: 2025-2026 ուսումնական տարում քոլեջում սովորում են 354 ուսանող: Շրջանավարտների հետագծի վերաբերյալ ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ըստ 2024-2025 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը շարունակել է 23 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 14 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատել է 5 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 47 շրջանավարտ:

**ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐԴՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԱՄՓՈՓՈՒՄ**

«Տավուշի Պատրիկ Տէվէճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացվել է անկախ փորձագետների խմբի կողմից՝ համաձայն «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի պահանջների: Գնահատումն իրականացվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշների հիման վրա: Փորձագիտական խումբը գնահատման ընթացքում հաշվի է առել, որ քոլեջը երկրորդ անգամ է անցնում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում:

Քոլեջի առաքելությունն ուղղված է տարածաշրջանի կրթության, մշակույթի, զբոսաշրջության, իրավական և սպասարկման ոլորտների կարիքներին համահունչ կրթական և հետազոտական ծրագրերի իրականացմանը՝ ապահովելով աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստում: Միաժամանակ, այն նպատակ ունի ձևավորելու համագործակցության և հաշվետվողականության մշակույթ, զարգացնելու միջազգային կապերը և ապահովելու կրթության որակի նկատմամբ սահմանված պահանջների իրականացումը՝ բարեփոխումների և նորամուծությունների միջոցով:

Քոլեջը 2022 թվականին վերակազմավորվել է և ստացել հիմնադրամի կարգավիճակ, ինչից հետո մշակվել և գործարկվել է 2023–2026 թթ. ռազմավարական ծրագիրը՝ հստակ ձևակերպված նպատակներով: Վերջին տարիներին իրականացված նախաձեռնությունները, ներառյալ նոր մասնագիտությունների ներդրումը և գործնական ուսուցման ընդլայնումը,

ուղղված են կիրառական կրթության զարգացմանը՝ համապատասխանեցնելով այն տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջներին: Միևնույն ժամանակ, ռազմավարական նպատակների ազդեցության չափելի գնահատման մեխանիզմները դեռևս լիարժեք ձևավորված չեն, ինչը սահմանափակում է դրանց արդյունավետության ամբողջական գնահատումը:

Քոլեջը գործում է հիմնադրամի կառավարման մոդելով, որտեղ ռազմավարական կառավարման հիմնական դերակատարն է Հոգաբարձուների խորհուրդը, իսկ գործադիր տնօրենը ղեկավարում է ընթացիկ գործունեությունը: Կառավարման համակարգում արտաքին կառավարման մարմնի ազդեցությունը գերակշռող է, ինչի հետևանքով սահմանափակվում են ներքին ինքնավարությունն ու նախաձեռնողականությունը, իսկ որոշումների կայացումը հիմնականում պայմանավորված է խորհրդի դիրքորոշումներով: Կառուցվածքային և գործառնության մակարդակներում առկա են ենթակայության և պատասխանատվության բաշխման անհստակություններ, ինչպես նաև հորիզոնական համագործակցության թույլ մեխանիզմներ: Միաժամանակ, ՊԻԳԲ շրջափուլի ոչ լիարժեք կիրառումը, ռազմավարական նպատակներից չբխող կարճաժամկետ պլանավորումը և ֆինանսական քաղաքականության թափանցիկության խնդիրները սահմանափակում են կառավարման արդյունավետությունը:

Քոլեջում ձևավորված է որակի ներքին ապահովման քաղաքականություն և համապատասխան փաստաթղթային դաշտ, իրականացվում են շահակիցների շրջանում հարցումներ, և որոշ դեպքերում դրանց արդյունքները օգտագործվում են կառավարչական որոշումների կայացման համար: Սակայն համակարգը դեռևս չի ապահովում արդյունքների ամբողջական վերլուծություն և տվյալահեն որոշումների կայացում, իսկ որակի մշակույթը լիարժեք ինստիտուցիոնալացված չէ:

Քոլեջի ՄԿԾ-ները ընդհանուր առմամբ համահունչ են հաստատության առաքելությանը և ուղղված են տարածաշրջանի առաջնահերթ ոլորտների համար մասնագետների պատրաստմանը: Կրթական ծրագրերում շեշտադրված է գործնական բաղադրիչը, կիրառվում են դուալին մոտեցող ձևաչափեր, ինչը նպաստում է ուսանողների աշխատաշուկային պատրաստվածությանը: Միևնույն ժամանակ, ծրագրերի կայուն զարգացման վրա բացասաբար են ազդում ընդունելության խնդիրները և գործատուների սահմանափակ ներգրավվածությունը, հատկապես պրակտիկայի գնահատման մասով: Ծրագրերի մոնիթորինգի մեխանիզմները առկա են, սակայն համեմատական վերլուծության և արդյունքահեն գնահատման գործիքները կիրառվում են սահմանափակ չափով:

Քոլեջը հիմնականում ապահովված է համապատասխան որակավորում և ոլորտային փորձ ունեցող դասախոսական կազմով, ներառյալ գործատու դասախոսներ: Դասախոսների ընտրությունն իրականացվում է մրցութային կարգով՝ հաշվի առնելով մասնագիտական և փոխանցելի հմտությունները: Գործում են դասալսումների, ուսանողական հարցումների և մենթորության մեխանիզմներ, իրականացվում են վերապատրաստումներ: Միևնույն ժամանակ, առկա են դասախոսների բարձր ծանրաբեռնվածության, ծրագրահեն հստակ պահանջների բացակայության և ժամանակակից ուսուցման մեթոդների սահմանափակ կիրառման խնդիրներ, իսկ խրախուսման համակարգը փաստացի չի գործում:

Քոլեջը ընդհանուր առմամբ ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնական տարածքներով և նյութատեխնիկական ռեսուրսներով, իսկ արտաքին գործընկերների աջակցությամբ վերջին տարիներին արձանագրվել է ենթակառուցվածքների բարելավում: Միևնույն ժամանակ, առկա են ռեսուրսների ոչ լիարժեք օգտագործման, գրադարանի և թվային միջավայրի

սահմանափակումների, ինչպես նաև ռեսուրսների պահպանման և թարմացման երկարաժամկետ պլանավորման բացակայության խնդիրներ:

Քոլեջը ուսանողներին տրամադրում է մի շարք աջակցող ծառայություններ՝ մասնագիտական կողմնորոշումից մինչև կարիերայի աջակցություն: Միաժամանակ, ծառայությունների արդյունավետության գնահատման, տվյալների համակարգված վերլուծության, շրջանավարտների հետագծի ինստիտուցիոնալացման և ուսանողական կառույցների դերակատարության հստակեցման ուղղություններով առկա են բացեր, որոնք սահմանափակում են համակարգի ազդեցությունը:

Քոլեջում վերջին տարիներին արձանագրվել է որոշակի առաջընթաց հետազոտական և նախագծային բաղադրիչի ներդրման ուղղությամբ: Սակայն հետազոտական գործունեությունը դեռևս չի կրում համակարգված բնույթ, և այն բավարար չափով ինտեգրված չէ ուսումնական գործընթացին: Արդյունքում, հետազոտության և ուսումնառության միջև կապը սահմանափակ է, և չափանիշի պահանջների իրականացումը լիարժեք չի ապահովվում:

Քոլեջում ներդրված են հաշվետվողականության մեխանիզմներ և հաշվետվությունների միասնական ձևաչափեր, ապահովվում է տեղեկատվության տարածում տարբեր հարթակներով: Սակայն հաշվետվությունները հիմնականում կրում են նկարագրական բնույթ, վերլուծական բաղադրիչը սահմանափակ է, իսկ հաղորդակցման և երկխոսության մեխանիզմները պահանջում են զարգացում:

Քոլեջը ակտիվորեն զարգացնում է արտաքին և միջազգային կապերը՝ համագործակցելով կրթական հաստատությունների և գործատուների հետ և մասնակցելով միջազգային ծրագրերի: Ստեղծված են համապատասխան կառավարման մեխանիզմներ, որոնք նպաստում են գործընկերային ցանցի ընդլայնմանը: Մինևույն ժամանակ, արտաքին կապերի նպատակները չունեն հստակ չափելի ցուցանիշներ, իսկ օտար լեզուների զարգացման ուղղությամբ համակարգված քաղաքականությունը բավարար զարգացած չէ, ինչը սահմանափակում է միջազգային համագործակցության ազդեցության գնահատումը:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

- 9) Առաքելության և ռազմավարական նպատակների հստակ կապը տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների հետ:
- 10) Հիմնադրամի կառավարման մոդելի շրջանակում ձևավորված Հոգաբարձուների խորհրդի ակտիվ ներգրավվածությունը ռազմավարական և ֆինանսական որոշումների կայացման գործընթացում:
- 11) Որակի ապահովման քաղաքականության և փաստաթղթային հենքի ձևավորվածություն՝ ներառյալ շահակիցների կարիքների վերհանման բազմաբնույթ մեխանիզմները:
- 12) Գործնական բաղադրիչի բարձր տեսակարար կշիռը և դուալին մոտ կրթական ձևաչափերի կիրառումը:
- 13) Համապատասխան մասնագիտական որակավորում և ոլորտային փորձ ունեցող դասախոսական կազմի առկայությունը, ներառյալ գործատու դասախոսների ներգրավվածությունը:
- 14) Արտաքին գործընկերների աջակցությամբ ձևավորված և շարունակաբար համալրվող նյութատեխնիկական բազան:
- 15) ՄԿԾ-ներում ներդրվել են նախագծային աշխատանքներ և մշակվել է հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող մեթոդական ուղեցույց:

- 16) Քուլեջի ակտիվ և բազմաշերտ համագործակցությունները տեղական ու միջազգային գործընկերների հետ և ներգրավվածությունը տարբեր միջազգային ծրագրերում:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

- 10) Ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների չափելի գնահատման համակարգի ոչ լիարժեք կիրառումը:
- 11) Ներքին ինքնավարության սահմանափակ մակարդակը և կառավարման գործընթացներում ՊԻԳԲ սկզբունքի ոչ լիարժեք կիրառումը:
- 12) Պրակտիկայի և ուսումնառության վերջնարդյունքների գնահատման համակարգված ու ստանդարտացված մեխանիզմների բացակայությունը:
- 13) Դասախոսների մասնագիտական զարգացման և խրախուսման համակարգված, ֆինանսապես ապահովված մեխանիզմների բացակայությունը:
- 14) Ուսանողական աջակցության գործընթացների ոչ լիարժեք ինստիտուցիոնալացված լինելը. հետադարձ կապի և ծառայությունների արդյունավետության գնահատման համակարգված և տվյալահեն բնույթ չունենալը:
- 15) Ուսանողական աջակցության գործընթացների լիարժեք ինստիտուցիոնալացված չլինելը, ինչպես նաև հետադարձ կապի արդյունավետության գնահատման համակարգված, տվյալահեն մոտեցման բացակայությունը:
- 16) Հետազոտական գործունեության համակարգված գնահատման, խրախուսման և շարունակականության ապահովման մեխանիզմները բացակայությունը և մասնագիտական մոդուլներում հետազոտական բաղադրիչի արտահայտվածությունը սահմանափակ լինելը:
- 17) Հաշվետվություններում բավարար վերլուծական տվյալների և արդյունավետության գնահատման հստակ ցուցանիշների բացակայությունը:
- 18) Արտաքին կապերի ռազմավարական նպատակների հստակ չափելի արդյունքներ չունենալը:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահեն կառավարում

- 34) Հստակեցնել ռազմավարական ծրագրում նշված առաքելության և նպատակների չափելի ցուցանիշները՝ ապահովելու դրանց հետևողական իրականացմանը, ազդեցության չափման և արդյունավետության գնահատման տեսանկյունից:
- 35) Ներդնել ֆինանսական պլանավորման մեխանիզմներ՝ ռազմավարական առաջնահերթություններին համապատասխան, ներառելով երկարաժամկետ ներդրումներ դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացման, հետազոտությունների խթանման և ենթակառուցվածքների արդիականացման համար:
- 36) Վերլուծել տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջները՝ նոր մասնագիտությունների ներդրման և կրթական ծրագրերի արդիականացման նպատակով:
- 37) Բարելավել քուլեջի ներքին ինքնավարությունը՝ խթանելով ստորաբաժանումների նախաձեռնողականությունը և ակտիվ մասնակցությունը որոշումների կայացման գործընթացին:
- 38) Վերանայել աշխատանքային պլանները՝ ներառելով ռազմավարական նպատակներին համապատասխան գործողություններ, պատասխանատուներ, չափելի ցուցանիշներ և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

- 39) Կիրառել ՊԻԳԲ շրջափուլի մեթոդը բոլոր գործընթացներում՝ ներառելով նաև փաստաթղթերի վերանայման և մշտադիտարկման համակարգ, որակի շարունակական բարելավման ապահովման համար:
- 40) Հստակեցնել ՈԱ պատասխանատուի գործառույթները՝ դիտարկելով նմանատիպ ուսումնական հաստատությունների լավագույն փորձը:
- 41) Վերանայել կարիքների վերհանման հարցաշարերը՝ ավելացնելով բաց հարցերի շրջանակը, հնարավորություն ստեղծելով առավել բազմակողմանի և մանրամասն վերլուծել շահակիցների կարծիքներն ու առաջարկությունները:
- 42) Տարածել որակի մշակույթը քոլեջում՝ խթանելով բոլոր աշխատակիցների ներգրավվածությունը ՈԱ համակարգի բարելավման և զարգացման գործընթացներում:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

- 43) Ներդնել դասավանդման և ուսումնառության նորագույն մեթոդներ, որոնք համակարգված կերպով կիրառվելով կբարձրացնեն ուսանողների մասնակցությունը և ներգրավվածությունը:
- 44) Ներդնել պրակտիկայի կազմակերպման և վերահսկողության միասնական մոտեցում, ինչը կօգնի պրակտիկայի իրականացման գործընթացի հետևողականությունը և կապահովի նրա արդյունավետ գնահատումը:
- 45) Կիրառել ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման համակարգ՝ պարբերաբար վերլուծելով ծրագրերի կատարողականը, ինչը թույլ կտա կատարել արդյունավետ հետադարձ կապի մեխանիզմների ստեղծում և ծրագրերի շարունակական բարելավում:
- 46) Իրականացնել կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծություն՝ կենտրոնանալով գործնական կիրառման վրա, ինչը թույլ կտա բարձրացնել ծրագրերի համապատասխանությունը տեղական և միջազգային կրթական չափանիշներին:
- 47) Իրականացնել փորձի փոխանակմանն ուղղված փոխադարձ դասալսումներ՝ ըստ տարեկան բաշխվածության՝ ապահովելով լավագույն փորձի տարածումը և դասավանդման մեթոդների բարելավումը:
- 48) Ներդնել դասախոսների խրախուսման մեխանիզմներ՝ հաշվի առնելով դասախոսների գնահատման տարբեր մեխանիզմների արդյունքները:
- 49) Իրականացնել դասալսումների արդյունքների համապարփակ վերլուծություն՝ տարիների կտրվածքով փոփոխություններին հետևելու, խնդիրների կրկնելիությունը բացահայտելու և լուծումների արդյունավետությունը գնահատելու համար, որպեսզի բարելավվեն դասավանդման գործընթացները:
- 50) Կարիքների վերհանման արդյունքների հիման վրա իրականացնել մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ ապահովելով դասախոսների համար անհրաժեշտ հմտությունների զարգացմանը, որոնք կնպաստեն կրթական գործընթացի կատարելագործմանը:
- 51) Մշակել և ներդնել քոլեջի ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների պահպանման և թարմացման երկարաժամկետ պլան, որը պետք է կապված լինի քոլեջի ռազմավարական նպատակների և կրթական ծրագրերի կարիքների հետ՝ ապահովելով դրանց շարունակականությունն ու արդյունավետ օգտագործումը:

- 52) Ապահովել գրադարանի նպատակային ֆինանսավորում՝ մասնավորապես՝ պարբերաբար համալրելով գրականությունը, ձեռք բերելով նոր մասնագիտական և օտարալեզու աղբյուրներ, ինչպես նաև ստեղծելով արդի գրականության թվային բազա:
- 53) Ակտիվացնել լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավման գործընթացները՝ նյութատեխնիկական բազայի համալրման և կրթական ծրագրերի արդիականացման շարունակականությունը ապահովելու նպատակով:
- 54) Մշակել և ներդնել այլընտրանքային ֆինանսավորման աղբյուրների ներգրավման ռազմավարություն՝ ընդլայնելով համագործակցությունը հիմնադրամների, գործատուների և միջազգային ծրագրերի հետ, ինչպես նաև աջակցել ձեռնարկատիրական գործունեության ակտիվացմանը:
- 55) Իրականացնել առկա ռեսուրսների ամբողջական գույքագրում՝ ապահովելով չօգտագործվող կամ թերի օգտագործվող ռեսուրսների նպատակային և արդյունավետ ներգրավումը ուսումնական գործընթացում՝ բարելավելով ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունը:

Երկարաժամկետ զարգացում

- 56) Իրականացնել շրջանավարտների հետագծի վերլուծություն ըստ մասնագիտությունների՝ գնահատելով նրանց զբաղվածությունը, շարունակական կրթությունը և աշխատաշուկայի համապատասխանությունը:
- 57) Ակտիվացնել ուսանողների մասնակցությունը ՈւԽ աշխատանքներում՝ կազմակերպելով տեղեկատվական հանդիպումներ և քննարկումներ:
- 58) Ներդնել համալիր խրախուսման մեխանիզմներ՝ ներառելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական խրախուսումներ դասախոսների և ուսանողների հետազոտական աշխատանքի համար:
- 59) Համակարգել հետազոտական աշխատանքների ընդգրկումը բոլոր կրթական ծրագրերում, ինչպես նաև մշակել հետազոտական աշխատանքի գնահատման հստակ չափորոշիչներ՝ ապահովելով գնահատման համաչափությունն ու թափանցիկությունը:
- 60) Հետազոտական բաղադրիչ ներառել մասնագիտական մոդուլներում՝ խթանելու ուսանողների վերլուծական և հետազոտական կարողությունները:
- 61) Ստեղծել ուսանողական հետազոտական ակումբներ՝ աջակցելու ուսանողների հետազոտական գործունեությանը:
- 62) Ստեղծել և պարբերաբար թարմացնել քոլեջի պաշտոնական կայքէջը, որը կծառայի որպես տեղեկատվության թափանցիկության և հանրային հաշվետվողականության հիմնական հարթակ:
- 63) Վերանայել քոլեջի հաշվետվությունները՝ դրանք դարձնելով վերլուծական, որոնք կծառայեն որպես պլանների վերահսկման և որոշումների կայացման գործիք:
- 64) Վերականգնել և զարգացնել կարճաժամկետ դասընթացների իրականացումը՝ դրանք պլանավորելով տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պահանջների և աշխատաշուկայի կարիքների հիման վրա:
- 65) Բարելավել ինչպես ուսանողների, այնպես էլ դասախոսական և վարչական կազմի օտար լեզուների իմացության մակարդակը՝ նպաստելով միջազգային նախագծերում մասնակցության արդյունավետությանը:
- 66) Ընդլայնել համագործակցային հարթակները՝ ստեղծելով և ամրապնդելով տեղական կամ միջազգային կապեր բոլոր մասնագիտությունների ուղղությամբ:

**Փորձագիտական խմբի ղեկավար
Գայանե Ավետիսյան**

Ապրիլի 20, 2026թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի¹³ կողմից.

5. Գայանե Ավետիսյան-Աշխարհագրական գիտությունների թեկնածու, Շիրակի պետական համալսարանի Որակի ապահովման բաժնի պետ, փորձագիտական խմբի անդամ,

6. Բելլա Աբրահամյան-Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի դասախոս, ինչպես նաև որակի ապահովման մասնագետ, փորձագիտական խմբի անդամ:

7. Ելենա Մարտիրոսյան-Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ, փորձագիտական խմբի անդամ:

8. Տաթևիկ Հախնազարյան- Երևանի պետական համալսարանի ուսանող, ուսանող-փորձագետ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

¹³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ, Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Լիանա Ալավերդյանը**:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար քոլեջը ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը փետրվար ամսին 4-օրյա առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել (նշված է 2024թ. համար): Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈՒ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է ՈԱԱԿ: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական

փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈՒՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց¹⁴:

Նախնական այց

Սույն թվականի նոյեմբերի 16-ին հանդիպում է տեղի ունեցել Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի

¹⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 03.12.2025-05.12.2025 ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասախոսներ, ռեսուրսների դիտարկում¹⁵, փաստաթղթերի¹⁶ դիտարկում և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քոլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ: Նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին **2026 թվականի մարտի 25-ին**:

Զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ ԲՊՀ-ն իր արձագանքն ուղարկել է ՈԱԱԿ: ՈԱԱԿ-ը հաստատության դիտարկումները տրամադրել է փորձագետներին: 20.04.2026թ.-ին ՈԱԱԿ-ը կազմակերպել է հաստատության և փորձագիտական խմբի հանդիպում, որի ժամանակ քննարկվել են ներկայացված դիտարկումները փորձագիտական նախնական զեկույցի վերաբերյալ: Հաշվի առնելով հաստատության դիտարկումները՝ փորձագիտական խումբը կազմել է փորձագիտական զեկույցի վերջնական տարբերակը:

**Համակարգող
Լիանա Ալավերդյան**

Ապրիլի 20, 2026թ.

¹⁵ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

¹⁶ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջը 2022 թ.-ին վերակազմավորվել է և ստացել հիմնադրամի կարգավիճակ: Քոլեջի կառավարման և զարգացման գործընթացներում ներգրավված է Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամը, որը քոլեջին տրամադրում է ֆինանսական աջակցություն և մասնակցում է կառավարման ու զարգացման գործընթացներին:

2023 թ.-ից Քոլեջում գործում է 2023–2026 թթ. Ռազմավարական ծրագիրը (այսուհետ՝ ՌԾ), որտեղ ամրագրված են Քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները: Քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները ներառված են նաև Հիմնադրամի կանոնադրության մեջ:

2023–2026 թթ. ռազմավարական ծրագրում Քոլեջի առաքելությունը համալրվել է մի շարք նոր շեշտադրումներով: Մասնավորապես այն ուղղված է տարածաշրջանի կրթության, մշակույթի, զբոսաշրջության, իրավական դաշտի և սպասարկման ոլորտների զարգացման

կարիքներին համահունչ կրթական և հետազոտական ծրագրերի ու ծառայությունների իրականացմանը՝ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան:

Առաքելությունը նաև ընդգծում է արտաքին և ներքին շահակիցների հետ համագործակցության և հաշվետվողականության մշակույթի ձևավորումը, կրթության ոլորտում առաջավոր փորձի փոխանակման և միջազգային համագործակցության զարգացումը, ինչպես նաև կրթական բովանդակության և որակի նկատմամբ սահմանված պահանջների ապահովումը՝ բարեփոխումների և նորամուծությունների ներդրման միջոցով:

Ռազմավարական ծրագրում սահմանված նպատակները ուղղված են կիրառական կրթության զարգացմանը, աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացմանը, գործատուների ներգրավմանը ուսումնական գործընթացում, նորարարական մոտեցումների կիրառմանը և կրթական գործընթացի բարելավմանը: ՌԾ-ում անդրադարձ կա նաև հետազոտական գործունեությանը՝ այդ գործունեությունը ուղղված է տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական, զբոսաշրջային և սպասարկման ոլորտների զարգացմանը՝ խթանելու կրթության և աշխատաշուկայի համահունչ զարգացում:

Ռազմավարական ծրագրի շրջանակում վերջին տարիներին քոլեջում իրականացվել են մի շարք նախաձեռնություններ: Մասնավորապես՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ ներդրվել են տարածաշրջանի աշխատաշուկայում պահանջարկ ունեցող և գերակա համարվող երկու նոր մասնագիտություններ՝ «Գյուղացիական /ֆերմերային/ տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»: Նշված մասնագիտությունների ներդրումը ուղեկցվել է գործնական ուսուցման բաղադրիչի ընդլայնմամբ, որի արդյունքում, ընթացիկ տվյալների նախնական գնահատմամբ, գործնական պարապմունքների մասնաբաժինը ուսումնական ծրագրերում զգալիորեն աճել է՝ հատկապես նոր ներդրված մասնագիտությունների շրջանակում: Քոլեջում իրականացվում են նաև տարածաշրջանում պահանջարկ ունեցող այլ կրթական ծրագրեր, այդ թվում՝ «Զբոսաշրջություն», «Խոհարարական գործ», «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» և «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»:

Տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով Քոլեջը համագործակցում է Տավուշի մարզպետարանի զբաղվածության կենտրոնի հետ: Այդ համագործակցության շրջանակում հավաքագրված տեղեկատվությունը կիրառվել է կրթական ծրագրերի ընտրության և զարգացման գործընթացներում՝ հատկապես գյուղատնտեսության, զբոսաշրջության, սպասարկման և տեխնիկական ոլորտների պահանջարկի հաշվառման ուղղությամբ: Նշված նախաձեռնությունները նպատակ ունեն ապահովել Քոլեջի առաքելության այն դրույթի իրականացումը, որը վերաբերում է աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կիրառական կրթության զարգացմանը:

Միջազգային համագործակցության շրջանակում Քոլեջը համագործակցում է Ֆրանսիայի Լե Վազե և Շատորու Նատուրապոլիս ուսումնական հաստատությունների հետ՝ կրթական փորձի փոխանակման նպատակով: Այդ համագործակցության արդյունքում Քոլեջում ներդրվել է ֆրանսիական ուսուցման մոդելը: Մոդելի կիրառման արդյունքում ուսումնական գործընթացում ավելացել է գործնական ուսուցման ծավալը, ստեղծվել են ուսանողների գործնական հմտությունների ձևավորման նոր հնարավորություններ, ինչպես նաև կազմակերպվել են վարպետաց դասեր դասախոսական կազմի համար: Ներդրված մոդելի արդյունավետության համապարփակ գնահատումը ներկայումս գտնվում է ընթացիկ փուլում:

Ռազմավարական ծրագրում առաքելության ընդլայնված շեշտադրումները արտացոլված են Քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերում: Մասնավորապես՝ զբոսաշրջության և խոհարարական գործի ծրագրերը կապվում են տարածաշրջանի զբոսաշրջային և սպասարկման ոլորտների զարգացման նպատակների հետ, իսկ գյուղատնտեսական ուղղվածության ծրագրերը՝ տարածաշրջանի գյուղատնտեսական ներուժի զարգացման հետ:

Նախորդ հավատարմագրման շրջանակում Քոլեջին առաջարկվել է մշակել և ներդնել ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման մեխանիզմներ: Ներկայումս արձանագրվում են դեպքեր, երբ շահակիցների կողմից բարձրացված խնդիրների հիման վրա վերանայվել են ուսումնական գործընթացի տեխնիկական համալրվածությանը վերաբերող առաջնահերթությունները, որի արդյունքում ռազմավարական ծրագրում ներառվել են կոնկրետ միջոցառումներ՝ ուսումնական լաբորատորիաների և գործնական ուսուցման միջավայրի բարելավման ուղղությամբ:

Նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո կազմվել է նաև Թերությունների վերացման ծրագիր, որի շրջանակում քոլեջը իրականացրել է մի շարք քայլեր՝ դուալ կրթական ծրագրերի ու գործատու-դասավանդողների ներգրավման, դասախոսների վերապատրաստումների կազմակերպման, հաստիքային նորմերի ապահովման և այլ գործընթացների ուղղությամբ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ՌԾ-ով նախատեսված մի շարք կարևոր գործընթացների ուղղությամբ հստակ քայլեր դեռևս չեն իրականացվել: Դրանք ներառում են հետազոտության ոլորտում լավագույն փորձի տարածման մեխանիզմների ներդրումը, կարճաժամկետ մոդուլային ուսուցման ծրագրերի իրականացման մեխանիզմների ներդրումը, օտար լեզուների իմացության մակարդակների բարձրացմանն ուղղված դասընթացների կազմակերպումը և այլ միջոցառումներ:

Քոլեջում գործում է «Որակի ապահովման և կառավարման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության և հաշվետվողականության ապահովման կարգը», ըստ որի ներքին շահակիցներ են սահմանվում ուսանողները, պրոֆեսորադասախոսական, վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմը, իսկ արտաքին շահակիցներ՝ շրջանավարտները, գործատուները և ծնողները: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ է դարձել, որ ներքին և արտաքին շահակիցները ընդհանուր առմամբ տեղեկացված են Քոլեջի առաքելության և ռազմավարական նպատակների մասին և կիսում են դրանք:

2023–2026 թթ. Ռազմավարական ծրագիրը մշակվել է աշխատանքային խմբի կողմից, որի կազմում ընդգրկված են եղել Քոլեջի տնօրենը, փոխտնօրենները, որակի պատասխանատուն և ամբիոնների վարիչները: Ռազմավարական ծրագիրը հաստատվում է Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից, որի կազմում ընդգրկված են նաև գործատուներ և պետական կառավարման ներկայացուցիչներ: Ներկայումս Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից մշակման փուլում է գտնվում հաջորդ ռազմավարական ծրագիրը:

Ռազմավարական ծրագրի իրականացման և մշտադիտարկման նպատակով Քոլեջը մշակել է ռազմավարական պլան-ժամանակացույց և հավատարմագրման արդյունքների հիման վրա թերությունների վերացման ծրագիր: Նշված փաստաթղթերը կիրառվում են ՌԾ-ի իրականացման ընթացքը համակարգելու համար. ռազմավարական ծրագրի որոշ ուղղություններ գտնվում են ակտիվ իրականացման փուլում, իսկ որոշ նախաձեռնություններ՝ մշակման և նախնական ներդրման փուլում:

Դատողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները ձևակերպված են հստակ և ուղղված են տարածաշրջանի զարգացման կարիքներին համահունչ կիրառական կրթության զարգացմանը: Ռազմավարական ծրագիրը ստեղծում է անհրաժեշտ շրջանակ հաստատության գործունեության առաջնահերթությունների ձևավորման և զարգացման ուղղությունների սահմանման համար:

Քոլեջի ձեռնարկած նախաձեռնությունները արդյունավետորեն նպաստում են առաքելության և ռազմավարական նպատակների իրականացմանը, ինչը թույլ է տալիս ձևավորել Քոլեջի զարգացման ընդհանուր ուղղությունը: Այս գործընթացը ստեղծում է կայուն հիմքեր, բայց դեռ պահանջում է շարունակական բարելավումներ և խորացում՝ արդյունավետության բարձրացման համար:

Իրականացված քայլերը առանձին ուղղություններով նպաստել են կրթական առաջարկի կիրառական ուղղվածության ուժեղացմանը, ինչի արդյունքում ձևավորվում է Քոլեջի ծրագրերի և տարածաշրջանի կարիքների միջև ավելի սերտ, սակայն դեռևս զարգացող կապ:

Կիրառված նորարարական մոտեցումը՝ ֆրանսիական ուսուցման մոդելը, նախնական մակարդակում ընդլայնում է ուսանողների մասնագիտական հմտությունների ձևավորման հնարավորությունները, որոնց համակարգված ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա գտնվում է գնահատման փուլում:

Շահակիցների ներգրավման արդյունքում արձանագրված փոփոխությունները ներկայումս հիմք են ստեղծում մասնակցային մշակույթի ձևավորման համար, որը դեռևս գտնվում է կայացման փուլում:

Իրականացվող նախաձեռնությունների արդյունքների շարունակական դիտարկումն ու գնահատումը հատկապես կարևոր է ընթացիկ փուլում, քանի որ առաքելության և ռազմավարական նպատակների իրագործման արդյունքները դեռևս ամբողջապես չեն ամրագրվել:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Քոլեջը ունի հստակ ձևակերպված առաքելություն և ռազմավարական նպատակներ, որոնք ամրագրված են ռազմավարական ծրագրում և կանոնադրությունում, ինչպես նաև իրականացվում են քայլեր՝ տարածաշրջանի պահանջներին համահունչ կրթական ծրագրերի և նորարարական ուսուցման մոտեցումների ներդրման ուղղությամբ, քոլեջի ներքին և արտաքին շահակիցները կիսում են մուհ-ի որդեգրած առաքելությունն ու նպատակները, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Քոլեջը համապատասխանում է Չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի կառավարումը իրականացվում է Հոգաբարձուների խորհրդի (այսուհետ՝ ՀԽ) և գործադիր տնօրենի կողմից: ՀԽ կազմում ընդգրկված են 15 անդամներ՝ ՀՀ կառավարության և Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՖՀՀ) կողմից առաջադրված կրթության և հարակից ոլորտների ներկայացուցիչներ, ինչպես նաև գործատուներ: Այս խորհրդի անդամներից 7-ը նշանակվել են ՀՀ կառավարության կողմից, իսկ 8-ը՝ ՖՀՀ-ի կողմից:

ՀԽ կատարում է օրենքով սահմանված իր հիմնական գործառնությունները և մասնակցում է կառավարման ռազմավարական որոշումների ընդունման գործընթացներին: Խորհուրդը ներգրավված է ռազմավարական ծրագրերի հաստատմանը, ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակների որոշմանը, հիմնադրամի բյուջեի հաստատմանը, վարչական կառուցվածքի ձևավորմանը, աշխատանքային կանոնակարգերի հաստատմանը և այլ գործընթացների իրականացմանը: Միաժամանակ, խորհրդի կողմից իրականացվող քննարկումները և որոշումները ներառում են ուսումնական ծրագրերի փոփոխությունները, որոնք նաև ներկայացվում և քննարկվում են ԿԳՄՄ նախարարության ներկայացուցիչների հետ:

ՀԽ-ի անդամներից մեկը, որպես պատվիրակ, մշտապես աշխատում է քոլեջում՝ նպատակ ունենալով հետևել ընթացիկ աշխատանքների առաջընթացին: ՀԽ պատվիրակի մասնակցությամբ յուրաքանչյուր շաբաթ կազմակերպվում են տնօրինական նիստեր, որտեղ քննարկվում են իրականացված աշխատանքներն ու ապագա ծրագրերը: ՀԽ-ի ֆրանսիացի

անդամները պարբերաբար այցելում են քոլեջ՝ տեղում ծանոթանալու աշխատանքների ընթացքին:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ դասախոսներն ու ուսանողները չեն ներգրավվում Հոգաբարձուների խորհրդի աշխատանքներում: Թեև հիմնադրամի իրավական կարգավիճակը թույլ է տալիս շահակիցների մասնակցությունը խորհրդի նիստերին առանց ձայնի իրավունքի, այս հնարավորությունը կարող է կիրառվել միայն այն դեպքում, եթե այն հստակ սահմանվի կանոնադրության մեջ:

Հիմնադրամի գործադիր տնօրենը ապահովում է քոլեջի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը: Հիւ առաջարկությամբ և քոլեջի տնօրենի հաստատմամբ 2023 թվականից քոլեջում ստեղծվել է Զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենի պաշտոնը, որի գործառույթները ներառում են քոլեջի զարգացման ռազմավարության մշակումը և նորարարական (նորարարական մեթոդներով ուսումնական գործընթացի կազմակերպում, նորարարական նախագծերի ֆինանսավորման աղբյուրների որոնում, նորարարական տեխնոլոգիաների, ուսուցման և գնահատման ժամանակակից մեթոդների ներդրում, նորարարական կարողությունների զարգացում) կրթական միջավայրի ձևավորումը, ՖՀՀ-ի հետ հաղորդակցության ապահովումը, Հիւ նիստերի կազմակերպչական աջակցությունը, ինչպես նաև ֆրանսիացի փորձագետների այցերի համակարգումը: Նշված պաշտոնը ֆինանսավորվում է Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի կողմից:

Քոլեջում գործում են մի քանի մասնագիտական խորհուրդներ, այդ թվում՝ Մանկավարժական, Տնօրինական և Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդները: Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդը ձևավորվել է 2023 թվականին, իսկ 2025-ին նրա կազմը փոփոխության է ենթարկվել: Խորհուրդի անդամներն են՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի ներկայացուցիչներից երկուսը, Հիւ պատվիրակը, քոլեջի երեք փոխտնօրենները, կրթության որակի ապահովման պատասխանատուն, դուալ կրթական ծրագրի ղեկավարը, ինչպես նաև ուսումնական մասի և պրակտիկայի վարիչները: Խորհրդի նիստերի ընթացքում քննարկվում են ուսումնական գործընթացի հետ կապված հարցեր, որոնք ըստ անհրաժեշտության ներկայացվում են Հոգաբարձուների խորհրդին՝ վերջնական որոշումներ ընդունելու համար: Մասնավորապես, քննարկվել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտական կրթական ծրագրում ագրոտուրիզմ մոդուլի ներդրման հնարավորությունները, շենքային պայմանների բարելավման հարցերը և դուալ կրթության մոդելի իրականացումը: Այսպիսի քննարկումների շրջանակում, ըստ անհրաժեշտության, հրավիրվում են նաև այլ անդամներ, այդ թվում՝ ամբիոնների վարիչներն ու դասախոսները, որոնք ունեն համապատասխան մասնագիտական դիտարկումներ և կարող են ակտիվորեն մասնակցել որոշումների կայացմանը:

2023 թվականին Քոլեջի կազմակերպական կառուցվածքը վերանայվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության որոշումը՝ «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը հիմնադրամի վերակազմակերպման մասին: Քոլեջի նոր կառուցվածքում ներդրվել են նոր հաստիքներ՝ օրինակ՝ զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրեն, վարչատնտեսական աշխատանքների գծով փոխտնօրեն, ուսումնական մասի վարիչներ, մանկավարժ-հոգեբան, ինչպես նաև ստեղծվել են զբոսաշրջության և խոհարարության, գյուղացիական ամբիոններ:

Նախկին 5 ցիկլային հանձնաժողովների փոխարեն այժմ գործում է 7 ամբիոն, որոնցից որոշները սպասարկող են և կատարում են օժանդակ գործառույթներ՝ ապահովելով այլ ամբիոնների ուսումնական բաղադրիչների իրականացումը:¹⁷ Այդպիսով, կառավարման համակարգում առկա են որոշակի անհամապատասխանություններ: Կազմակերպական կառուցվածքում նշված են ստորաբաժանումների միջև ենթակայությունները, սակայն դրանց տրամաբանությունը լիարժեք հստակ չէ: Մասնավորապես, կրթության որակի ապահովման

¹⁷ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

պատասխանատուն ենթակա է զարգացման ծրագրերի փոխտնօրենին, մինչդեռ ամբիոնները ենթարկվում են նրան, ինչի արդյունքում կառավարման շղթայում առաջանում է գործառույթների և պատասխանատվությունների բաշխման որոշակի անհստակություն:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջը գիտակցում է կազմակերպական կառուցվածքում առկա խնդիրը: Այս պահին նոր կառուցվածքը գտնվում է նախագծման փուլում, որի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ նոր կառուցվածքում ուղղահայաց կապերն ու ենթակայությունները դարձել են հստակ և համակարգված, սակայն հորիզոնական կապերի և ստորաբաժանումների միջև համագործակցության մեխանիզմները դեռևս բավարար չափով չեն արտացոլվում:

Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ Քոլեջի ստորաբաժանումների աշխատանքային պլաններում չեն արտացոլվում հորիզոնական կապերի և միջստորաբաժանային համագործակցության հստակ մեխանիզմներ: Սա վկայում է, որ ստորաբաժանումների համագործակցությունը դեռևս չունի համակարգված բնույթ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ համագործակցությունը հիմնականում իրականացվում է առանձին նախաձեռնությունների մակարդակում: Այդպիսի օրինակներից մեկն է «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» կրթական ծրագրերի ուսանողների համատեղ բաց դասը՝ «Դրոնները գյուղատնտեսությունում» թեմայով:¹⁸ Նշված նախաձեռնությունը ցույց է տալիս միջամբիոնային համագործակցության հնարավորությունները, որոնք ներկայումս ունեն զարգացման ներուժ:

Քոլեջի տնօրենը կառավարման գործընթացում ակտիվորեն հաշվի է առնում Հոգաբարձուների խորհրդի առաջարկությունները, որոնք կարևոր դեր ունեն հաստատության զարգացման ուղղությունների ձևավորման մեջ: Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ներկայացված առաջարկությունների զգալի մասը ընդունվում և իրականացվում է քոլեջի կողմից: Միաժամանակ դիտարկվել է, որ նախաձեռնությունների հիմնական մասը ձևավորվում է հենց Հոգաբարձուների խորհրդի մակարդակում, մինչդեռ քոլեջի ներքին կառավարման օղակների կողմից առաջարկվող զարգացման նախաձեռնությունները սահմանափակ են:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կրթության որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից իրականացվող հարցումների արդյունքները ներկայացվում են քոլեջի ղեկավարությանը, սակայն դրանք ոչ միշտ են կիրառվում համակարգված և արդյունավետ կերպով որոշումների կայացման գործընթացում:

Քոլեջի աշխատակիցների գործառույթները սահմանված են պաշտոնների նկարագրերում, որոնք, սակայն, ունեն մի շարք խնդիրներ: Նախորդ հավատարմագրման գործընթացի ընթացքում տրվել էր խորհուրդ՝ մշակելու և ներդնելու միասնական ձևաչափով պաշտոնների նկարագրեր՝ ապահովելով գործառույթների հստակ սահմանումը: Այնուամենայնիվ, պաշտոնների նկարագրերը հաստատվել են տարբեր տարիների ընթացքում և չունեն միասնական կառուցվածք ու բովանդակություն:

Մի շարք դեպքերում պաշտոնների նկարագրերում նշված են միայն ենթակայությունը կամ պահանջվող գիտելիքները, մինչդեռ այլ դեպքերում այդ բաղադրիչները բացակայում են:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի ղեկավարությունը ներկայումս լրացուցիչ հաստիքների համալրման անհրաժեշտություն չի տեսնում: Մինչդեռ ժամանակ, առկա կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատում դեռևս չի իրականացվել:

Ինչ վերաբերում է կրթական ծրագրերի կառավարման գործառույթներին, ապա հիմնադրամը կրթական ծրագրերի ուղղությունների հիման վրա ձևավորել է ամբիոններ և նշանակել ամբիոնների վարիչներ: Սակայն կրթական ծրագրերի պատասխանատվությունը,

¹⁸ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

մասնավորապես՝ դրանց մշակման և վերանայման գործընթացները, դեռևս չեն ամրագրվել ամբիոնների վարիչների գործառույթներում:

2024 թվականի դրությամբ քոլեջում աշխատում է 82 աշխատակից, որոնցից 45-ը դասախոսներ (այդ թվում նաև վարպետներ) են:

Քոլեջի ֆինանսական ռեսուրսները ձևավորվում են հիմնականում պետական բյուջեից, որի մասնաբաժինը 2024 թվականի դրությամբ կազմում է 79,60%, իսկ ուսման վարձավճարները կազմում են ընդամենը 3,80%: Վերջին տարիներին ֆինանսական ռեսուրսներ սկսել են մուտք գործել նաև այլ հիմնադրամներից՝ մասնավորապես Ֆրանսիայի Հայկական հիմնադրամից և «ՀիմնաՏավուշ Ջարգացման հիմնադրամից», որը կազմում է 17,20%:

Քոլեջի ծախսերի բաժանումը ցույց է տալիս, որ աշխատավարձերի բաժինը 2022 թվականին կազմել է 84,20%, իսկ 2024 թվականին նվազել է մինչև 65,90%: Դիվերսիֆիկացիան տեղի է ունեցել արտաբյուջետային մուտքերի աճի շնորհիվ, որոնք նվազեցրել են աշխատավարձերի բեռը: Ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման ծախսերը 2022 թվականին եղել են 0,70%, իսկ 2024 թվականին նվազել են մինչև 0,10%: Միևնույն ժամանակ, կրթաթոշակների ծախսերը 2022 թվականին կազմել են 9,10%, իսկ 2024 թվականին դրանք աճել են՝ հասնելով 17,50%-ի: Տնտեսական ծախսերը 2022 թվականին կազմել են 5%, իսկ 2024 թվականին աճել են մինչև 14,64%:

Քոլեջում աշխատակիցների աշխատավարձերը տարբերվում են, հատկապես «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Խոհարարական գործ», «Էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում» և «Վերականգնվող էներգետիկ կայանների սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» կրթական ծրագրերում աշխատող դասախոսների և վարպետների համար, որոնք ստանում են լրացուցիչ ֆինանսավորում Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամից:¹⁹ Այս համակարգը հանգեցնում է աշխատավարձերի անհավասարության, քանի որ դասախոսների որոշ խմբեր ստանում են ավելի բարձր վարձատրություն՝ լրացուցիչ ֆինանսավորմամբ, իսկ մյուսների աշխատավարձերը սահմանված են պետական կարգով: Սա պայմանավորված է նրանով, որ հիմնադրամը որպես զարգացման առաջնահերթություն ընտրել է գյուղատնտեսությունը, ուստի այդ ոլորտի դասախոսներին տրամադրվում է լրացուցիչ ֆինանսական աջակցություն:

Հարկ է փաստել նաև, որ քոլեջը դեռ չի իրականացնում ֆինանսների բաշխումը ռազմավարական զարգացման նպատակների հիման վրա և մեծամասամբ չի հատկացրել երկարաժամկետ զարգացման գործընթացներին, ինչպիսիք են դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացումը, հետազոտությունների խթանումը և ենթակառուցվածքների

Քոլեջի գործունեությունը կազմակերպվում է ռազմավարական՝ երկարաժամկետ, և ընթացիկ՝ տարեկան կարճաժամկետ պլանավորումներով: Քոլեջը առաջնորդվում է 2023–2026 թվականների համար մշակված երկարաժամկետ ռազմավարական ծրագրով:

Անդրադառնալով ռազմավարական ծրագրին կից պլան-ժամանակացույցում սահմանված ակնկալվող արդյունքների ցուցիչներին՝ պետք է նշել, որ պլանում նպատակ-խնդիր-իրականացվող քայլ-ակնկալվող արդյունք շղթայում հաճախ կտրվում է կապը, և շատ դեպքերում արդյունքները ընդհանրական են կամ ակնկալվող արդյունքի ցուցիչը ներկայացված է որպես իրականացվող քայլ: Օրինակ, «Իրականացնել կառուցվածքային ստորաբաժանումների հաշվետվությունների վերլուծություն և գնահատում» քայլի համար ակնկալվող արդյունք է սահմանված պարզապես «Եզրակացությունը»: Պլաններում պատասխանատվությունների բաշխումը մեծամասամբ ներկայացված է ոչ հստակ: Օրինակ, «Ստեղծել վերապատրաստումների տվյալների բազա և պարբերաբար թարմացնել այն» և «Լրամշակել քոլեջի կանոնակարգերը» քայլերի համար պատասխանատու սահմանված է միայն ՈԱ պատասխանատուն: Բացի այդ,

¹⁹ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների բննարկումների արդյունքում:

պլանների կատարման արդյունավետության գնահատման համար սահմանված չեն գործունեության արդյունավետության ցուցիչներ (ԳԱՑ-եր):

Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրված խորհրդատվությունը նշում էր «Ապահովել Զարգացման հայեցակարգից (ԶՀ) բխող միջնաժամկետ և կարճաժամկետ նպատակների պլանավորումը և իրականացումը», սակայն ներկայումս ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները հիմնականում կազմվում են միայն կարճաժամկետ պլանավորման հիման վրա: Վերջին երեք տարիների պլանների դիտարկումը ցույց է տվել, որ դրանք հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների: Պլաններում ներկայացված գործողությունները հաճախ հիմնված են պատասխանատուների գործառույթներից:

Քոլեջը վերահսկում է ստորաբաժանումների աշխատանքները հիմնականում հաշվետվությունների դիտարկման միջոցով, որի շրջանակում 2024 թվականին ներդրվել է «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականությունը», որտեղ սահմանվել են թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին շահակիցները և հաշվետվողականության մեխանիզմները: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դրձավ, որ վերջին երեք տարիների ընթացքում հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են, և դրանք հաճախ պարունակում են տեղեկություններ ուսանողների շարժի, աշխատակազմի, վերապատրաստումների և ֆինանսական հաշվետվության վերաբերյալ առանց վերլուծության և բարելավման քայլերի: Քոլեջը իրականացրել է SWOT վերլուծություն, որի նպատակն է եղել պարզել կառավարման համակարգի ուժեղ և թույլ կողմերը: Սակայն, չնայած վերլուծության արդյունքները բացահայտել են բարելավման հնարավոր ոլորտները, դրանք չեն օգտագործվել գործնականում՝ կոնկրետ բարելավման գործողություններ մշակելու կամ դրանք իրականացնելու համար:

2022 թվականին քոլեջը մշակել և ներդրել է «Ներքին և արտաքին շահակիցների հետադարձ կապի քաղաքականություն» փաստաթուղթը, որտեղ ներկայացված են շահակիցների հետ հարցազրույցների ուղեցույցներ: Այնուամենայնիվ, հաստատությունում չի իրականացվում ներքին և արտաքին գործոնների վերաբերյալ տվյալների համակարգված և պարբերական հավաքագրում ու վերլուծություն:

Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրվել էր խորհրդատվություն՝ ապահովել գործունեության վրա ազդող ներքին և արտաքին գործոնների վերաբերյալ հավաստի տվյալների վերլուծություն՝ որպես որոշումների կայացման հիմք: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջը դեռևս համակարգային մոտեցմամբ չի իրականացնում նման տվյալների պարբերական հավաքագրում և վերլուծություն:

Միևնույն ժամանակ, որոշ ազդակներ հաստատությունը ստանում է ներքին և արտաքին շահակիցներից՝ ուսանողներից, գործատուներից և դասախոսներից, որոնց միջոցով կազմակերպվում են քննարկումներ և հարցումներ: Սակայն ներքին շահակիցների նախաձեռնողականությունը դեռևս սահմանափակ է, և նրանց կողմից զարգացմանն ուղղված առաջարկությունները հազվադեպ են:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջի վարչարարական գործընթացները գտնվում են հիմնականում պլանավորման և իրականացման փուլերում, սակայն դրանց արդյունավետության գնահատման մեխանիզմները դեռևս չեն մշակվել:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվել է, որ քոլեջը չունի քաղաքականությունների կամ ընթացակարգերի պարբերական վերանայման ժամանակացույց, և վերանայումները չեն իրականացվում համակարգված կերպով: Քոլեջը, չնայած փաստաթղթային հենքի ստեղծմանը, այն դեռևս չի կիրառվում լիարժեք:

Դատողություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջի կառավարման մոդելում տեղի են ունեցել փոփոխություններ՝ պայմանավորված կազմակերպության հիմնադրամի կարգավիճակով գործելու հանգամանքով: Նոր կառուցվածքի շրջանակում կառավարման առանձին գործընթացներում ներգրավված է Հոգաբարձուների

խորհուրդը, ինչը նպաստում է ռազմավարական որոշումների ձևավորմանը և կրթական միջավայրի զարգացմանը:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ քոլեջի կառավարման մոդելը դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում: Ռազմավարական և զարգացման մի շարք որոշումներ հիմնականում պայմանավորված են Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ներկայացվող առաջարկներով, ինչի հետևանքով քոլեջի ներքին կառավարման օղակների նախաձեռնողականությունը սահմանափակ է: Արդյունքում ռազմավարական փոփոխությունների ուղղորդման գործում հիմնական դերակատարումը շարունակում է ունենալ Հոգաբարձուների խորհուրդը, մինչդեռ հաստատության ներքին կառավարման մեխանիզմները դեռևս լիարժեք չեն դրսևորում ինքնուրույն նախաձեռնողականություն:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է քոլեջի ներքին ինքնավարության աստիճանական ուժեղացումը, ինչը կնպաստի ոչ միայն կառավարման մոդելի կայացմանը, այլ նաև կառավարման գործընթացներում ներքին դերակատարների ակտիվ մասնակցությանը: Քոլեջը պետք է զարգացնի սեփական նախաձեռնողականությունը՝ մասնակցելով ոչ միայն ընթացիկ խնդիրների լուծմանը, այլև ռազմավարական նախագծերի և զարգացման նոր ուղղությունների ձևավորմանը:

Ինչ վերաբերում է կազմակերպական կառուցվածքին, փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ այն դեռևս ունի որոշ անհամապատասխանություններ, որոնք վերաբերում են ենթակայության և պատասխանատվությունների բաշխմանը: Այս համատեքստում անհրաժեշտ է վերանայել կառավարման մոդելը՝ պարզեցնելով ենթակայությունները և հստակեցնելով պատասխանատվության շրջանակները:

Դրական է գնահատվում նաև քոլեջի կողմից ֆինանսական աղբյուրների բազմազանեցման ուղղությամբ իրականացվող քայլերը, որոնք նպաստում են պետական ֆինանսավորումից կախվածության նվազեցմանը: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը պետք է զարգացնի ֆինանսական ինքնուրույնությունը՝ ընդլայնելով եկամուտների աղբյուրները և ֆինանսական միջոցներն ավելի հստակ ուղղորդելով ռազմավարական զարգացման առաջնահերթություններին:

Փորձագիտական խումբը նաև արձանագրում է, որ աշխատավարձերի համակարգում առկա անհամաչափությունները կարող են առաջացնել ներքին լարվածություններ: Այս առումով անհրաժեշտ է մշակել ավելի միատեսակ և թափանցիկ աշխատավարձի ձևավորման մեխանիզմներ, որոնք հաշվի կառնեն ոլորտային առանձնահատկությունները և կապահովեն արդարության սկզբունքի պահպանումը:

Աշխատանքային պլանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ դրանց կապը քոլեջի ռազմավարական նպատակների հետ դեռևս լիարժեք ապահովված չէ: Արդյունավետությունը կարող է բարձրացվել, եթե պլաններում ներառվեն հստակ ժամանակացույցեր, կատարողականության գնահատման մեխանիզմներ և չափելի արդյունքների ցուցանիշներ:

Վերջապես փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՊԻԳԲ սկզբունքի լիարժեք կիրառումը կարող է էապես բարելավել քոլեջի կառավարման համակարգը: Կարևոր է, որ քոլեջը համակարգված կերպով կիրառի այս սկզբունքը բոլոր գործընթացներում՝ սկսած ռազմավարական պլանավորումից մինչև իրականացման և գնահատման փուլերը՝ ապահովելով գնահատված արդյունքների հիման վրա հետագա բարելավումների իրականացումը:

Եզրահանում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի կառավարման մոդելը դեռ գտնվում է զարգացման փուլում, իսկ ռազմավարական որոշումների ձևավորման գործընթացում զգալի դերակատարում ունի Հոգաբարձուների խորհուրդը, ինչի պայմաններում հաստատության ներքին կառավարման օղակների նախաձեռնողականությունը դեռևս սահմանափակ է, աշխատանքային պլանները մեծամասամբ կարճաժամկետ են և չեն ներառում գնահատման մեխանիզմներ, ինչպես նաև ֆինանսական պլանավորումն ու աշխատավարձերի համակարգը չի ապահովում բավարար թափանցիկություն և արդարություն, իսկ ՊԻԳԲ սկզբունքը չի կիրառում

լիարժեք, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի համապատասխանում չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տելեձեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի կրթական ծրագրերը համահունչ են իր առաքելությանը՝ նպաստելով տարածաշրջանում կրթության, զբոսաշրջության և սպասարկման ոլորտի զարգացմանը, ինչպես նաև աշխատաշուկայի պահանջներին: Քոլեջում իրականացվող մասնագիտական կրթության հիմնական ուղղությունները համընկնում են Տավուշի մարզի 2018–2025 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով սահմանված գերակա ոլորտներին՝ գյուղատնտեսությանը և զբոսաշրջությանը: Մա հնարավորություն է տալիս քոլեջին պատասխանատվություն ստանձնել այս ոլորտների մասնագետների պատրաստման գործում, միաժամանակ նպաստելով մարզի տնտեսական զարգացմանը:

Քոլեջը իրականացնում է 5 նախնական և 5 միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր, որոնք համապատասխանում են ՈԱՇ-ի 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին:

Նախնական մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

6. «Խոհարարական գործ»
7. «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորինգ և նորոգում»
8. «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»
9. «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»
10. «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում»

Միջին մասնագիտական կրթության ծրագրերն են՝

6. «Զբոսաշրջություն»
7. «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում»
8. «Ֆինանսներ»
9. «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում»
10. «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում»

Քոլեջում առկա մասնագիտություններից «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում», «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտորինգ և նորոգում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» համարվում են ՀՀ առաջնահերթ և կարևոր ոլորտների մասնագիտություններ (գերակա ոլորտ):

Քորձագիտական այցի ընթացքում պարզվել է, որ քոլեջում մի շարք մասնագիտություններով՝ «Գինեգործություն և հյուրերի արտադրություն», «Նախադպրոցական կրթություն» և «Իրավագիտություն», ուսանողների ընդունելություն չի իրականացվում: Մա պայմանավորված է դասավանդող մասնագետների բացակայությամբ կամ դիմորդների ցածր թվով: Օրինակ, «Գինեգործություն և հյուրերի արտադրություն» մասնագիտության համար ժամանակակից լաբորատորիան ստեղծվել է 2019 թվականին, սակայն համապատասխան դասավանդող մասնագետի բացակայության պատճառով այդ մասնագիտությամբ

ընդունելություն չի հայտարարվում, իսկ «Նախադպրոցական կրթություն» և «Իրավագիտություն» մասնագիտությունների ընդունելությունը դադարեցվել է դիմորդների ցածր թվի պատճառով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ 2024 թվականից «Զբոսաշրջություն» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտությունները իրականացվում են դուալ կրթության ձևաչափով: Հաշվի առնելով նախորդ փորձագիտական խորհրդատվությունները՝ քոլեջը նախատեսում է ընդլայնել դուալ կրթությունը ևս 3 մասնագիտություններով, սակայն գործընթացը դանդաղում է բավարար թվով գործատուների բացակայության պատճառով:

Փորձագիտական խորհրդատվությունների հիման վրա, քոլեջը սկսել է փորձարարական եղանակով կիրառել ֆրանսիական կրթական ձևաչափը, որը մոտ է դուալ կրթությանը: Այս ձևաչափը ներառում է տեսական և գործնական դասերի հերթափոխություն՝ մեկ շաբաթ տեսական, մեկ շաբաթ՝ գործնական դասեր (պրակտիկա): Վերոնշյալ ձևաչափը կիրառվել է 2024 թվականին «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» ՄԿԾ-ներում՝ հիմք ընդունելով Ֆրանսիայի Լիմոժ Լե Վազե և Շաթոռույ Նատուրապոլիս կրթական հաստատությունների փորձը: Այս փորձարարական ներդրումը քննարկվել է ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում: Արդյունքում որոշվել է 2025 թվականից նույն ձևաչափը կիրառել բոլոր մասնագիտություններում: Ֆրանսիական ձևաչափի ներդրումը հնարավոր է դարձել առկա լաբորատորիաների նյութատեխնիկական հագեցվածության շնորհիվ: Ձևաչափի մշտադիտարկումը նախատեսվում է 2025-2026 ուսումնական տարվա ընթացքում, ինչը թույլ կտա ամփոփել արդյունքները: Այնուամենայնիվ, ըստ շահակիցների, հանրակրթական առարկաների և օտար լեզուների դասավանդումը այս ձևաչափով արդյունավետ չէ: Հանրակրթական առարկաների, հատկապես օտար լեզվի ուսուցման ժամանակ, դասավանդողները մեկ շաբաթվա ընդհատման պատճառով ստիպված են լինում լրացուցիչ ժամանակ հատկացնել նյութի կրկնությանը:

ՄԿԾ-ների ուսումնական պլանները կազմված են միասնական կառուցվածքային սկզբունքով, որի շրջանակում տեսական և գործնական (պրակտիկայի) բաղադրիչները կազմակերպվում են հերթականությամբ շաբաթական ռեժիմով: Մոդուլները դասավանդվում են հաջորդականությամբ՝ ապահովելով բովանդակային շարունակականություն:

Ժամերի բաշխվածությունը տարբեր մասնագիտությունների համար համեմատաբար միատեսակ է՝ տեսական մասը կազմում է 30–40%, իսկ գործնական/պրակտիկայի բաղադրիչը՝ 60–70%:

Հետևելով 2022թ. քոլեջի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման արդյունքներին և փորձագետների կողմից տրված խորհրդատվություններին, մասնավորապես՝ ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման մեխանիզմների ներդրմանը, 2024թ. քոլեջը մշակել է «Կրթական ծրագրերի մոնիթորինգի և վերանայման» կարգը: Փաստաթղթի համաձայն, մշտադիտարկումը պետք է իրականացվի տարեկան պարբերականությամբ, և դրա արդյունքները պետք է հիմք ծառայեն ծրագիրը շարունակելու, վերանայելու կամ դադարեցնելու համար: Կարգը նաև սահմանում է, որ ծրագրերը պետք է վերանայվեն 3-4 տարին մեկ անգամ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կարգը դեռևս չի գործում:

ՄՈՒՀ-ը, ՄԿԾ-ների վերանայման արդյունքում, նրանցում ներառել են ընտրովի և նախասիրական մոդուլներ/առարկաներ: Այսպես, «Խոհարարական գործ» մասնագիտության ուսումնական պլանով նշված են «Սեղանի ձևավորում», «Ֆաստֆուդ /արագ պատրաստվող սնունդ», «Հայկական խոհանոց» ընտրովի առարկաները: «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության ուսումնական պլանում որպես ընտրովի առարկաներ նշված են «Զբոսաշրջային երկրագրություն»-ը և «Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն»-ը, նախասիրական առարկաներից ներառված են «Մշակութաբանություն»-ը, «Տարիքային հոգեբանություն»-ը, «Ընտանեկան կյանքի նախապատրաստում»-ը: «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության ուսումնական պլանում առկա է «Եռակցում»

ընտրովի մոդուլը: Վերոնշյալ առարկաները/մոդուլները ներդրվել են 2022 թ. ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստերի ընթացքում անցկացված քննարկումների արդյունքում:

Համագործակցելով գործատուների, ՄԿՈՒԶԱԿ-ի և Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների հետ, մշակվել է «Ագրոտուրիզմ» մոդուլը, որը համալրել է «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» ՄԿԾ-ն: Մոդուլը ներառում է գյուղատնտեսության համար նոր, կարևոր թեմաներ, այդ թվում՝ օրգանական և ինտենսիվ գյուղատնտեսությունը: Քոլեջի նախաձեռնությամբ ստեղծվել է համատեղ աշխատանքային հարթակ հայաստանյան գյուղատնտեսական քոլեջների մասնագետների համար, որը կհանգեցնի ռեսուրսների համատեղ օգտագործմանը, փորձի փոխանակմանը և մասնագիտական վերապատրաստումների կազմակերպմանը: Այս նախաձեռնության շրջանակում արդեն կայացել է մեկնարկային հանդիպում Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանում:

«Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնտաժում և նորոգում» մասնագիտության հետ զուգահեռ 2025թ. Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում որոշվել է ներդնել նաև «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտությունը: Այն մշակվել է՝ հաշվի առնելով ժամանակակից տեղեկությունները, ներկայացվել լիցենզավորման համար և հաստատվել, իսկ ներդրումը նախատեսվել է 2025-2026 ուսումնական տարում: Վերագրյալ երկու մասնագիտությունների համար բարեկարգվել է առկա լաբորատորիան, ինչպես նաև ստեղծվել է նոր լաբորատորիա: Քոլեջը պլանավորել է համալրել «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտությունը «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնտաժում և նորոգում» մասնագիտական մոդուլներով, ինչը կբարձրացնի ապագա մասնագետների մրցունակությունը աշխատաշուկայում: Փոփոխությունների կարիքը պարզ է դարձել գործնական պարապմունքների ընթացքում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ վերոնշված առաջարկը քննարկվել է դասավանդող անձնակազմի հետ, և Հոգաբարձուների խորհրդի նիստին որոշվել է կատարել անհրաժեշտ փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները տեղի են ունեցել ՄԿՈՒԶԱԿ-ի հետ համագործակցությամբ, ծրագրերը մշակվել են հայաստանյան և ֆրանսիացի մասնագետների հետ:

2024-2025 ուսումնական տարվանից Հայաստանում հետազոտական բաղադրիչը ներառվել է ուսումնական գործընթացում որպես հանրակրթության պարտադիր մաս: Սակայն ՄՈՒՀ-ում միայն «Զբոսաշրջություն» և «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտությունների համար ամբիոնների աշխատանքային պլաններում ներառված են հաստատված նախագծային աշխատանքների թեմաներ և նշված են դրանց պատասխանատու ղեկավարները:

ՄՈՒՀ-ը նախատեսում է ներդնել նոր մասնագիտություններ՝ «Ջերմոցային տնտեսությունը», «Մանտեխնիկայի տեղադրումը» և «Ծինարարական հարդարումը», հարցը քննարկվել է Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստում: Միաժամանակ, քոլեջը նախատեսում է միավորել «Խոհարարական գործ» և «Զբոսաշրջություն» ՄԿԾ-ները՝ ձևավորելով մեկ կրթական ծրագիր՝ ֆրանսիական կրթական ձևաչափի օրինակով: Այս կապակցությամբ 2026թ. նախատեսվում է ֆրանսիացի մասնագետների այց Հայաստան: Այս քննարկումները շարունակվում են ԿԳՄՍ նախարարության հետ:

Հարկ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ը չի կատարել ՄԿԾ-երի համեմատական վերլուծություններ (բենչմարքինգ) այլ տեղական կամ արտասահմանյան ուսումնական հաստատությունների հետ:

Նոր մասնագիտությունների ներդրման նպատակով ՄՈՒՀ-ը ուսումնասիրում է աշխատաշուկայի պահանջարկը՝ հիմնվելով Տավուշի մարզպետարանի և Միասնական սոցիալական ծառայության (ՄՄԾ) տվյալների վրա, սակայն առանձին ուսումնասիրություն չի իրականացնում:

ՄՈՒՀ-ն ունի 5 գործատու դասավանդող, ովքեր ակտիվորեն ներգրավված են ուսումնական գործընթացում, այդ թվում՝ որպես պրակտիկայի ղեկավարներ: Այս գործատուներից երկուսը մասնակցել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության կրթական ծրագրի մշակման աշխատանքներին:

Քոլեջի բոլոր մասնագիտությունների գործնական պարապմունքները իրականացվում են հաստատության լաբորատորիաներում, որոնք ապահովված են համապատասխան նյութատեխնիկական բազայով: Լաբորատոր միջավայրի առկայությունը հնարավորություն է

տալիս ուսանողներին ձևավորել մասնագիտական հմտություններ՝ մինչև արտադրական պրակտիկայի փուլ անցնելը: Արտադրական պրակտիկաները կազմակերպվում են գործատուների մոտ՝ ապահովելով ուսուցման արդյունքների տեղափոխումը իրական աշխատանքային միջավայր: Մասնավորապես՝ «Զբոսաշրջություն» ծրագրի ուսանողները պրակտիկան անցկացնում են տարբեր գործատուների մոտ՝ խմբային բաշխման միջոցով, «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» ծրագրերի պրակտիկան իրականացվում է Լուսաձորի ագարակում և ավտոպարկում, որոնք ձեռք են բերվել Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ:

Նշված միջավայրերում ուսանողները հնարավորություն են ստանում կիրառել տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակներում, ինչը նպաստում է մասնագիտական կարողությունների ձևավորմանը: Թեև պրակտիկաների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ առկա են, այնուամենայնիվ գործատուի կողմից ուսանողի հմտությունների որակական գնահատում չի իրականացվում (հմտությունների գնահատումն այժմ միայն միավորային է):²⁰

Ուսանողները արտադրական պրակտիկա անցկացնում են տարբեր գործատուների մոտ: Մասնավորապես՝ «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագրի ուսանողները գնում են տարբեր հյուրանոցներ, որտեղ զբաղվում են ուղեցույցի, սպասարկման և հյուրերի ընդունելության աշխատանքներով: «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» և «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտությունների ուսանողները պրակտիկա են անցնում տարբեր ագարակներում և բուսաբանական այգիներում, որտեղ կատարում են գյուղատնտեսական աշխատանքներ՝ հողագործությունից մինչև ցորենի աճեցում: «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները պրակտիկա անցկացնում են ավտոմոբիլային սպասարկման կենտրոններում՝ մասնակցելով ավտոմեքենաների նորոգման և սպասարկման աշխատանքներին:

Պրակտիկայի գնահատման համար հաշվի է առնվում գործատուի կարծիքը, պրակտիկայի ընթացքում կատարված առաջադրանքները գնահատվում են ուսումնական հաստատության կողմից, իսկ գործատուի կարծիքը լրացուցիչ ազդանշան է ուսանողների հմտությունների ու առաջընթացի գնահատման համար: Որոշ դեպքերում նաև ուսնաողները ներկայացնում են հաշվետվություններ ուսումնական հաստատությանը՝ իրենց կատարած աշխատանքների և ձեռքբերումների մասին: Սակայն պրակտիկայի արդյունավետության համակարգված գնահատման միասնական մեխանիզմ չի արձանագրվել: Բացակայում են գործատուների կողմից ուսանողների հմտությունների գնահատման ստանդարտացված ձևաթղթեր կամ համապարփակ վերլուծություններ, որոնք թույլ կտան գնահատել ուսուցման արդյունքները:

Դասավանդման գործընթացի դիտարկումները ցույց են տվել, որ տեսական դասերի ընթացքում դասախոսների կողմից հիմնականում կիրառվում են ավանդական մեթոդներ: Առկա են առանձին դեպքեր, երբ կիրառվում են ակտիվ ուսուցման մեթոդներ՝ հարցուպատասխան, խմբային աշխատանք, դերաբաշխում, խաղային մեթոդներ: Օրինակ՝ «Խոհարարական գործ» մասնագիտության գործնական պարապմունքներում կիրառվում է խմբային մեթոդը, իսկ ֆրանսերենի դասավանդման ընթացքում կիրառվում են խաղային մեթոդներ: Դասախոսների արձանագրությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հաճախ նշվում է դասավանդման ժամանակակից մեթոդների սահմանափակ կիրառություն: Զուգի դեկավար կազմը նախատեսում է իրականացնել մեթոդական վերապատրաստումներ դասախոսական կազմի համար՝ նպատակ ունենալով ընդլայնել ուսուցման ժամանակակից մեթոդների կիրառությունը և բարձրացնել ուսուցման արդյունավետությունը:

Քոլեջն ունի «Կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքներին համապատասխան դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների ընտրության քաղաքականություն», ըստ որի հանրակրթական առարկաների գնահատումն իրականացվում է բալային համակարգով, որտեղ առավելագույն դրական նիշը 10-ն է, նվազագույնը՝ 4-ը: Մոդուլների ավարտին հանձնում են

²⁰ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

ստուգարք, ստուգարքի գնահատման համար մշակված է գնահատման թերթիկ, որի համար սահմանված է «գերազանց», «լավ» և «բավարար» գնահատման համակարգը:

Ամփոփիչ գնահատում անցկացնելու համար կազմվում են քննական տոմսեր, որոնց հարցերից միայն վերջինը վերաբերում է գործնական հմտությունների ստուգմանը: Դիպլոմային աշխատանք գրում են միայն «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտինգ և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները: Աշխատանքը կազմված է ներածությունից և հիմնական մասից, սակայն չի ներառում եզրակացություն:

Հարկ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ում առկա է գնահատականների բողոքարկման և վերահանձնման կարգ: Չնայած դրան, բողոքարկման դեպքեր չեն արձանագրվել:

Դատողություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը կրթական ծրագրերի ընտրության և մշակման գործընթացում հաշվի է առնում Տավուշի մարզի զարգացման առաջնահերթությունները: Իրականացվող ծրագրերը համահունչ են մարզի գյուղատնտեսության և զբոսաշրջության ոլորտների կարիքներին՝ նպաստելով ինչպես տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը, այնպես էլ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստմանը:

Միևնույն ժամանակ, որոշ մասնագիտությունների ընդունելության դադարեցումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ կրթական առաջարկի բազմազանության վրա: Հաշվի առնելով քոլեջի առկա նյութատեխնիկական բազան՝ ներառյալ ժամանակակից լաբորատորիաները, նպատակահարմար է վերանայել համապատասխան մասնագիտությունների շարունակականության հնարավորությունները՝ ապահովելով մասնագետների ներգրավումը: Միաժամանակ անհրաժեշտ է իրականացնել աշխատաշուկայի պահանջների համակարգված վերլուծություն՝ հիմնավորված որոշումներ կայացնելու համար՝ մասնագիտությունների պահպանման, արդիականացման կամ փոխարինման վերաբերյալ:

Դրական է, որ քոլեջը դեռևս 2004 թվականից կիրառում է դուալ կրթության տարրեր, ինչը նպաստում է ուսանողների գործնական պատրաստվածության բարձրացմանը: Սակայն ձևաչափի լիարժեք ընդլայնումը սահմանափակված է գործատուների սահմանափակ ներգրավվածությամբ: Անհրաժեշտ է զարգացնել համագործակցության մեխանիզմները՝ հստակեցնելով գործատուների դերերը և խթանելով նրանց մասնակցությունը ուսումնական գործընթացում:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նաև ֆրանսիական կրթական ձևաչափի կիրառումը, որը հիմնված է տեսական և գործնական բաղադրիչների հերթափոխության վրա: Այն արդյունավետորեն նպաստում է ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացմանը և նրանց աշխատաշուկայում մրցունակության բարձրացմանը: Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է վերանայել այս մոդելի կիրառումը օտար լեզուների դասավանդման ոլորտում՝ ապահովելու համար դրա համապատասխանությունը ուսանողների իրական կարիքներին:

Գործատուների ներգրավվածությունը, հատկապես պրակտիկայի ընթացքում, կարևոր դեր ունի ուսանողների մասնագիտական կարողությունների ձևավորման գործում: Այնուամենայնիվ, գնահատման գործող մեխանիզմները բավարար չափով չեն կիրառվում, որպես գործատուի հետադարձ կապի գործիք: Առաջարկվում է ներդնել միասնական և համակարգված գնահատման գործիքներ՝ ապահովելով ուսանողների գործնական արդյունքների համապարփակ և համադրելի գնահատում:²¹

Քոլեջում կիրառվող դասավանդման մեթոդները հիմնականում ավանդական են, ինչը կարող է սահմանափակել ուսանողների ակտիվ ներգրավվածությունը և ուսումնառության արդյունավետությունը: Ժամանակակից, ուսանողակենտրոն մեթոդների ներդրումը պահանջում է դասախոսական կազմի նպատակային մեթոդական վերապատրաստում, ինչը կնպաստի ակտիվ ուսուցման գործիքների արդյունավետ կիրառմանը և ուսանողների մասնակցության բարձրացմանը:

²¹ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ համեմատական վերլուծությունների իրականացումը այլ ուսումնական հաստատությունների հետ կարող է նպաստել կրթական ծրագրերի որակի բարձրացմանը՝ ապահովելով դրանց համապատասխանությունը տեղական և միջազգային լավագույն փորձին: Սա հնարավորություն կտա առավել ճշգրիտ համապատասխանեցնել ծրագրերը ինչպես ուսանողների կարիքներին, այնպես էլ աշխատաշուկայի պահանջներին:

Եզրակացություն: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի իրականացրած կրթությունը համահունչ է նրա առաքելությանը, կրթական ծրագրերը համապատասխանեցված են տարածաշրջանի զարգացման և աշխատաշուկայի պահանջներին, ներդրվել է ֆրանսիական կրթական ձևաչափը, ապահովված է գործնական բաղադրիչի բարձր տեսակարար կշիռը, իրականացվում է ծրագրերի պարբերական վերանայում, կիրառվում են գործատուների ռեսուրսները պրակտիկաների և գործնական աշխատանքների իրականացման նպատակով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 3-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

Ընդունելության գործընթացը «Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի համաձայն: Ընդունելության մասին տեղեկատվությունը տարածվում է քոլեջի ֆեյսբուքյան կայքէջի միջոցով:

Քոլեջը դիմորդների հավաքագրման գործընթացը կազմակերպում է Կարիերայի կենտրոնի միջոցով: Կենտրոնը ակտիվորեն աշխատում է Տավուշի մարզի դպրոցների հետ՝ աշակերտներին ներկայացնելով քոլեջի կրթական ծրագրերը: Կենտրոնը կազմակերպում է հանդիպումներ դպրոցների աշակերտների հետ և աշակերտների այցեր դեպի քոլեջ՝ վերջիններիս ծանոթացնելու քոլեջում առկա ուսումնական լաբորատորիաներին ու կրթական միջավայրին:

Քոլեջը դիմորդների հետ հարցումներ է կազմակերպում՝ կրթության որակի ապահովման կենտրոնի կողմից: Հարցումների արդյունքները հավաքագրվում են դիմորդների կրթական կարիքների և մասնագիտական կողմնորոշման վերաբերյալ: Քոլեջը հարցումների միջոցով կանխատեսում է՝ մոտ որքան դիմորդ կարող է դիմել հետևյալ ուսումնական տարում՝ հիմնվելով նախորդ տարիների տվյալների և ընթացիկ միտումների վրա:

Վերջին տարիներին նկատվում է դիմորդների թվի դինամիկ աճը: Օրինակ, 2023-2024 ուսումնական տարվա համեմատ 2025-2026 ուսումնական տարում դիմորդների թիվը աճել է 30-ով՝ հասնելով 127: Այս պահին քոլեջում սովորում է 354 ուսանող: Դիմորդների աճը հատկապես պայմանավորված է պետության կողմից գերակա մասնագիտությունների համար սահմանված 50,000 դրամ կրթաթոշակով: Աճը հիմնականում արձանագրվել է «Զբոսաշրջություն» մասնագիտությամբ, ինչպես նաև «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում» ուղղություններով:

Վերջին 5 տարվա վերլուծությունները ցույց են տվել, որ քոլեջից ուսանողների հեռացումների հիմնական պատճառներն են բնակության վայրերի փոփոխությունը և

բացակայությունների քանակի սահմանաչափից ավել լինելը: Մասնավորապես, 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացված ուսանողների քանակը կազմել է 56, իսկ վերականգնվածների թիվը՝ 14:

Քոլեջը երկու անգամ (2023թ., 2025թ.) վերանայել է «Ուսանողի ուղեցույցը»: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները մեծամասամբ տեղյակ չեն ուղեցույցի մասին:

Քոլեջում ուսանողների կրթական կարիքների վերհանումը իրականացնում է կրթության որակի ապահովման պատասխանատուն՝ տարբեր հարցումների և հանդիպում-քննարկումների միջոցով: Այնուամենայնիվ, ուսանողները իրենց կարիքների վերհանման առաջնային օղակ դիտարկում են կուրսղեկներին, ինչպես նաև բողոքների և առաջարկությունների արկղը, սակայն արկղը դեռևս չի օգտագործվել ուսանողների կողմից: Ըստ ինքնավերլուծության՝ ուսանողների 69,05%-ը մասնակցել է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից իրականացված տարատեսակ հարցումներին: Հարցումների արդյունքները ցույց են տալիս, որ ուսանողների բարձրաձայնած կարիքներին մեծամասամբ լուծում է տրվում, մասնավորապես՝ տեխնիկական հագեցվածության մասին բարձրացված կարիքների հիման վրա ձեռք է բերվել 4 նոր համակարգիչ, իսկ մասնագիտական գրականությունը թարմացվել է:

Քոլեջում կազմակերպվում են նախաքննական խորհրդատվություններ, որոնք անցկացնում են հստակ սահմանված ժամանակացույցով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ չնայած խորհրդատվությունների կազմակերպմանը, քոլեջում չի իրականացվում դրանց արդյունավետության և ուսանողների բավարարվածության գնահատում:

Քոլեջում նաև կազմակերպվում են ֆրանսերենի դասընթացներ, սակայն փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ հարակից գյուղերի ուսանողները տրանսպորտի ժամային սահմանափակումների պատճառով չեն կարողանում մասնակցել դասընթացներին, և դրանց հիմնականում մասնակցում են միայն քոլեջի հանրակացարանում ապրող ուսանողները: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ քոլեջում օտար լեզուների կարողությունների զարգացման համար նախատեսված առանձին լրացուցիչ պարապմունքներ չկան: Այնուամենայնիվ, դասախոսական կազմը պատրաստական է աջակցել ուսանողներին՝ տրամադրելով անհատական խորհրդատվություն և պատասխանելով նրանց հարցերին:

Հարկ է նշել, որ 2016 թվականից քոլեջում գործում է ռոբոտաշինության խմբակ, որի դասերը անցկացվում են այդ նպատակով հատուկ կահավորված «ԱՐՄԱԹ» ինժեներական լաբորատորիայում: Խմբակի գործունեությունը նպատակ ունի արտալսարանային պարապմունքների միջոցով խթանել ուսանողների ստեղծագործական միտքը: Դասընթացների ընթացքում ուսանողները սովորում են ռոբոտաշինության հիմունքներ, օրինակ՝ հավաքում թռչող սարքեր և լուսային էֆեկտներով նշաններ: Լաբորատորիայի դասերն անցկացվում են ոչ միայն ՄՈՒՀ-ի ուսանողների, այլ նաև համայնքի այլ երեխաների համար: Լաբորատորիան քոլեջում կառուցվել է «Անուշավան Աբրահամյան» Կրթական Հիմնադրամի աջակցությամբ:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ քոլեջում կա վարչական անձնակազմին դիմելու համար հստակ ժամանակացույց և ըստ քոլեջի ինքնավերլուծության ուսանողների 70 %-ը տեղեկացված է իրեն վերաբերվող վարչական ծառայությունների մասին:

Ուսանողների և շրջանավարտների կարիերային զարգացմանն աջակցելու նպատակով 2012 թվականից քոլեջում գործում է Կարիերայի կենտրոնը, որն իր գործունեությունն իրականացնում է տնօրինության կողմից հաստատված տարեկան աշխատանքային պլանի հիման վրա: Կենտրոնը կազմակերպում է բաց դռների օրեր, հարցումներ, կլոբ-սեղան քննարկումներ և ոչ ֆորմալ դասընթացներ, որոնց թեմաներն են՝ ինքնաճանաչումը, ինքնակենսագրականի կազմումը, հաղորդակցման հմտությունները, աշխատանքի որոնման մեխանիզմները, կարիերայի հնարավորությունների ուսումնասիրությունը, ինչպես նաև շարունակական կրթության և կարիերայի զարգացման հմտությունները: Կենտրոնի պատասխանատուն իրականացնում է անհատական խորհրդատվություններ ուսանողների

շրջանում, կազմակերպում է հանդիպումներ շրջանավարտների հետ, տրամադրում է տեղեկատվություն թափուր աշխատատեղերի, վերապատրաստման ծրագրերի և երիտասարդ մասնագետների հավաքագրման հնարավորությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև կազմակերպում է հանդիպումներ գործատուների և ուսանողների միջև՝ վերջիններիս ծանոթացնելով աշխատաշուկայի պահանջներին և աշխատանքային միջավայրի առանձնահատկություններին:

Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ առկա են դեպքեր, երբ գործատուները իրենց նախաձեռնությամբ դիմում են Կարիերայի կենտրոնին՝ թափուր աշխատատեղերի մասին տեղեկատվությունը ուսանողներին և շրջանավարտներին փոխանցելու նպատակով:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ կարիերայի կենտրոնի նախկին պատասխանատուի կողմից իրականացվել են շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման առանձին նախաձեռնություններ: Մասնավորապես, 2023-2024 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը բուհում շարունակել է 15 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 9 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատող 12 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 29 շրջանավարտ: 2024-2025 ուսումնական տարում արձանագրվել է, որ ուսումը բուհում շարունակել է 23 շրջանավարտ, մասնագիտությամբ աշխատել է 14 շրջանավարտ, ոչ մասնագիտությամբ աշխատող 5 շրջանավարտ, իսկ գործազուրկ է եղել 47 շրջանավարտ: Այնուամենայնիվ, տվյալների հավաքագրումը չի ունեցել համակարգված և շարունակական բնույթ, և չունի հստակ պարբերականություն: Քոլեջում առկա չէ շրջանավարտների միասնական էլեկտրոնային բազա: Նշված ուղղությամբ աշխատանքների կազմակերպումը նախատեսվում է առաջիկայում:

Ուսանողների հետազոտական կարողությունների զարգացման նպատակով կրթական ծրագրերում ներառվում են անհատական և խմբային բնույթի հետազոտական տարրեր: Առանձին մասնագիտությունների շրջանակում ուսանողները կատարում են դիպլոմային աշխատանքներ, ինչպես նաև ռեֆերատներ և ինքնուրույն ուսումնասիրություններ: Թեմաները առնչվում են մասնագիտական ոլորտի արդիական խնդիրներին, օրինակ՝ «Արհեստական բանականության կիրառումը խոհարարության մեջ», «Օրգանական պարարտացման ժամանակակից գործելակերպերը» և այլ թեմաներ: Աշխատանքները ներկայացվում և գնահատվում են համապատասխան առարկաների կամ պետական ավարտական քննության շրջանակում:

Քոլեջում գործում է 28 անդամից կազմված Ուսանողական խորհուրդ: Խորհրդի կազմում ընդգրկված են բոլոր կուրսերի ավագները և ակտիվ ուսանողները, որոնց ընտրությունը հիմնականում իրականացվում է կուրսղեկների նախաձեռնությամբ: Ուսանողական խորհուրդը իր գործունեությունը պլանավորում է տարեկան աշխատանքային պլանով, իսկ նիստերը արձանագրվում են քարտուղարի կողմից: Ուսանողական խորհրդի գործունեությունը հիմնականում կենտրոնացած է մշակութային և տոնական միջոցառումների կազմակերպման վրա՝ նվիրված Գիտելիքի օրվան, Ուսուցչի տոնին, Ամանորին, Տոնդեզին, Մայրության և գեղեցկության տոնին և այլ առիթների: Միջոցառումները կազմակերպվում են քոլեջի նախասրահում և ընթերցասրահում:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ուսանողների իրավունքների պաշտպանության և կրթական գործընթացին վերաբերող հարցեր քննարկվում են առանձին դեպքերում. օրինակ՝ ուսանողների կողմից բարձրացված պրակտիկայի վայրի փոփոխության հարցը ներկայացվել է տնօրինությանը և ստացել լուծում: Այնուամենայնիվ, նման միջամտությունները կրում են ոչ հաճախական բնույթ և չեն արտացոլում համակարգված ներգրավվածություն ուսանողների շահերի պաշտպանության գործընթացում: Չնայած նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տրված խորհրդատվությանը՝ ակտիվացնելու ՈւՍ գործունեությունը և հստակեցնելու դրա գործառնությունները, փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսանողների գերակշռող մասը բավարար պատկերացում չունի Ուսանողական խորհրդի ինստիտուցիոնալ դերակատարության մասին, և այն հիմնականում

ընկալվում է որպես միջոցառումներ կազմակերպող կառույց, այլ ոչ թե որպես ուսանողների շահերը ներկայացնող և պաշտպանող ինստիտուցիոնալ մարմին:

Քոլեջում գործող կրթական և խորհրդատվական ծառայությունների արդյունավետությունը գնահատվում է հիմնականում հարցումների միջոցով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հարցումների արդյունքում ուսանողների կողմից բարձրացված խնդիրները հիմնականում վերաբերում են նյութատեխնիկական ռեսուրսներին և ուսումնական միջավայրի հագեցվածությանը: Միաժամանակ արձանագրվել է, որ ուսանողների մասնակցության մակարդակը հարցումներին համեմատաբար ցածր է, ինչը սահմանափակում է հավաքագրված տվյալների ներկայացուցչականությունը և դրանց վրա հիմնված եզրակացությունների ամբողջականությունը:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դիմորդների հավաքագրման և մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացների կազմակերպումը, ինչպես նաև ընդունելության աճի արձանագրված միտումները վկայում են հաստատության կողմից իրականացվող միջոցառումների արդյունավետության մասին: Միաժամանակ, դիմորդների թվի աճի պատճառների խորքային վերլուծություն իրականացնելը հնարավորություն կտա ավելի ճիշտ գնահատելու կրթական ռեսուրսների պահանջը, խմբերի ձևավորման արդյունավետությունը և դասախոսների բեռնվածության պլանավորման անհրաժեշտությունը, ինչը կնպաստի ընդունելության գործընթացի ավելի արդյունավետ կառավարմանը: Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կարիքների վերհանման գործընթացի համակարգված տվյալահեն կառավարման գործիքի վերածումը հնարավորություն կտա պարբերաբար գնահատել իրականացված փոփոխությունների ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա:

Դրական է, որ ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման համար առկա են տարբեր մեխանիզմներ, և որոշ դեպքերում արձագանքն ունի գործնական արդյունք: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կարիքների վերհանման գործընթացի համակարգված տվյալահեն կառավարման գործիքի վերածումը հնարավորություն կտա պարբերաբար գնահատել իրականացված փոփոխությունների ազդեցությունը ուսուցման արդյունքների վրա:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ թեև նախաքննական և լրացուցիչ խորհրդատվական ծառայությունները կազմակերպվում են, սակայն դրանց արդյունավետությունը չի գնահատվում հստակ չափանիշներով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում օտար լեզուների զարգացման ուղղությամբ իրականացվող նախաձեռնությունը, սակայն նշում է, որ ներկայումս այն չի ապահովում համակարգված և հավասար հասանելիություն բոլոր ուսանողների համար, ինչը հանգեցնում է անհամաչափ մասնակցությանը: Խումբը կարծում է, որ լեզվական կարողությունների զարգացումը կարող է դառնալ առավել արդյունավետ ուղղություն՝ համապատասխան կազմակերպչական լուծումների ներդրմամբ, որոնք ապահովեն բոլոր ուսանողների հավասար մասնակցություն և հնարավորություն՝ լիարժեք զարգացնելու իրենց լեզվաբարարական հմտությունները:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը և նրա միջնորդական դերը կրթական հաստատության և աշխատաշուկայի միջև կապի ապահովման հարցում: Միևնույն ժամանակ, շրջանավարտների հետագծի ուսումնասիրությունը դեռևս չի ինստիտուցիոնալացվել համակարգված տվյալների բազայի և պարբերական վերլուծության միջոցով, ինչի արդյունքում սահմանափակվում է կրթական ծրագրերի ազդեցության գնահատումը զբաղվածության արդյունքների տեսանկյունից:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Ուսանողական խորհուրդը գործում է և ունի կազմակերպական կառուցվածք, որը հնարավորություն է տալիս ուսանողների ակտիվ

ներգրավվածության համար: Ուսանողական խորհուրդը հանդես է գալիս որպես հարթակ, որտեղ ուսանողները կարող են բարձրացնել իրենց խնդիրները, ներկայացնել առաջարկություններ և մասնակցել մշակութային միջոցառումների կազմակերպմանը: Այդուհանդերձ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների շահերի ներկայացման և պաշտպանության առումով Ուսանողական խորհրդի ինստիտուցիոնալ դերակատարությունը դեռևս չի ձևավորվել լիարժեքորեն: Ներդրումներն ու գործողությունները, որոնք ուղղված են ուսանողների ներգրավմանը կառավարման գործընթացներում, առավելապես կրում են դեպքային բնույթ:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ուսանողների հետ հետադարձ կապի մեխանիզմներ առկա են, սակայն քիչ քանակով մասնակցությունը և տվյալների համակարգված վերլուծության բացակայությունը նվազեցնում են դրանց ազդեցությունը կրթական ծառայությունների շարունակական բարելավման վրա: Այսուհանդերձ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների ակտիվ մասնակցության խրախուսումը՝ կիրառելով մոտիվացնող մեթոդներ, ինչպիսիք են արդյունավետ տեղեկացման համակարգերի ներդրումը, բաց հաղորդակցման պլատֆորմների ստեղծումը և ուսանողների կողմից կրթական բարելավման կամ մասնագիտական կողմնորոշման առաջարկների ակտիվ ներգրավումը, կարող է էապես բարելավել հետադարձ կապի գործընթացի արդյունավետությունը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն իրականացնում է դիմորդների հավաքագրման բազմաբնույթ միջոցառումներ, ուսանողների կարիքները վերհանվում են Ուսանողական խորհրդի և կուրսդեկների միջոցով, հարցումների միջոցով հավաքագրվում են տվյալներ ուսանողների կարիքների, դիմորդների նախասիրությունների ուղղությամբ, իրականացվում են քայլեր կարիերայի կենտրոնի և շրջանավարտների հետ համագործակցության ուղղությամբ, առկա է վարչական անձնակազմին դիմելու հստակ ժամանակացույց, ինչպես նաև ուսանողներին տրամադրվում են նախաքննական խորհրդատվություններ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ «Տավուշի Պատրիկ Տեվեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ը բավարարում է չափանիշ 4-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր

Քոլեջը ունի Աշխատանքի ընդունման և հեռացման քաղաքականություն, որը համապատասխան է ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքի և «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին, ինչպես նաև քոլեջի կանոնադրությանը: Ուսումնաօժանդակ կազմի ընդունումը աշխատանքի կատարվում է ըստ տնօրենի հրամանի, առանց մրցույթի անցկացման:

Դասախոսների ընդունելությունը իրականացվում է մրցույթային կարգով, որն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևաչափով: Մրցույթին մասնակցելու համար հաշվի են առնվում ոչ միայն դիմորդի մասնագիտական որակավորումը և աշխատանքային փորձը, այլ նաև փոխանցելի հմտությունները՝ հաղորդակցման հմտությունները, նախաձեռնողականությունը, ակտիվությունը և այլն: Մրցույթի անցկացման նպատակով ձևավորվում է հանձնաժողով, որի կազմում ընդգրկվում են քոլեջի տնօրենը, փոխտնօրեններից մեկը և ամբիոնի վարիչներից մեկը: Թափուր տեղի համար մրցույթները հայտարարվում են քոլեջի Ֆեյսբուքյան էջում: Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջում անցկացվել է 3 մրցույթ, որոնց ընթացքում աշխատանքի են ընդունվել 4 նոր աշխատակից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ յուրաքանչյուր

մրցույթի մասնակցել է մոտ 2-4 մասնակից, իսկ յուրաքանչյուր հաստիքի համար ընդունվել է 1-2 աշխատակից: Վերջին երեք տարիներին ընդհանուր առմամբ աշխատանքի են ընդունվել 51 նոր աշխատակից, իսկ ազատվել է 34-ը:

«Տավուշի Պատրիկ Տէվէճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ը համալրված է 45 հիմնական և 3 համատեղությամբ աշխատող դասախոսներով, որոնցից 2-ը ներքին համատեղությամբ: Դասախոսական կազմի շարքում ընդգրկված են 5 գործատու դասախոսներ և քոլեջի 2 շրջանավարտ դասախոսներ: Հարկ է նշել, որ նախորդ հավատարմագրման ժամանակ գործատու դասախոսների թիվը կազմել է միայն 1, և փորձագիտական խմբի տված խորհրդատվության արդյունքում ներկայումս այս թիվը բարելավվել և ավելացվել է՝ ներգրավվելով ավելի շատ գործատու դասախոսներ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ դասախոսների որակավորումները և դասավանդվող մոդուլները համապատասխանում են որակավորմամբ և/կամ աշխատանքային փորձով: Բարձրագույն կրթությամբ դասախոսների թիվը քոլեջում կազմում է 44, իսկ 1 դասախոս ունի միջին մասնագիտական կրթություն: Մեկ դասախոսի կողմից դասավանդվող մոդուլների / առարկաների առավելագույն քանակը 14-ն է, իսկ նվազագույնը՝ 1:

Դասախոսների համար հստակ տարբերակված պահանջներ ըստ կրթական ծրագրերի բացակայում է, սակայն պաշտոնի անձնագրում առկա են ընդհանուր պահանջներ: Դրանք ներառում են դասավանդվող մոդուլներին համապատասխան որակավորումներ, գնահատման կարգ, մանկավարժական և հոգեբանական հիմունքներ, պարզագույն համակարգչային գիտելիքներ, ինչպես նաև՝ օտար լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն:

2024 թվականին հաստատվել է «Դասախոսների մասնագիտական որակների և աշխատանքի գնահատման աշխատակարգ», ըստ որի դասախոսների գնահատումն իրականացվում է դասալսումների, հարցումների, փաստաթղթերի ուսումնասիրության և մշտադիտարկման միջոցով: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ներկայումս կիրառվում են միայն դասալսումների և հարցումների մեխանիզմները: Դասալսումները պլանավորվում են ամբիոններում՝ կազմելով հանձնաժողով, որի կազմում կարող են լինել ուսումնադաստիարակչական գծով փոխտնօրենը, որակի պատասխանատուն, ամբիոնի վարիչները և այլ դասախոսներ: Դասալսումների արդյունքում կազմվում է ձևաթուղթ, որը ներառում է դասի առավելությունները, թերությունները, դիտարկումները և առաջարկությունները: Վերլուծությունները իրականացվում են ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենի կողմից, իսկ արդյունքները քննարկվում են դասախոսների հետ՝ անհատապես կամ ամբիոնի նիստերի շրջանակներում: Դասալսումների վերլուծությունը իրականացվում է ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենի կողմից, իսկ վերլուծության արդյունքները հետագայում քննարկվում են դասախոսների հետ՝ անհատապես կամ ամբիոնի նիստերի շրջանակներում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասալսումների վերլուծության արդյունքում դուրս են բերվել մի շարք խնդիրներ, այդ թվում՝ դասի կառուցվածքի խախտումներ, գործնական հմտությունների զարգացման ուղղված աշխատանքների պակաս, ուսանողների ինքնուրույնության խթանման բացակայություն և ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների կարիք: Վերլուծության հիման վրա, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենը նախատեսում է իրականացնել ներքոլեռային մեթոդական վերապատրաստումներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասալսումները հիմնականում դիտարկվում են որպես կրթական գործընթացի գնահատման միջոց, սակայն այն չի դիտարկվում որպես փորձի փոխանակման միջոց: Ինչ վերաբերում է սկսնակ կամ նոր ընդունված դասախոսներին, ապա նրանց աշխատանքի մշտադիտարկումը կատարվում է ամբիոնի վարիչի կողմից, իսկ 2021 թվականին հաստատված «Մկսնակ դասախոսների մենթորության կարգը» կիրառվում է՝ ապահովելով նրանց աջակցության և զարգացման ուղիները:

Դասախոսների գնահատման նպատակով իրականացվող հարցումները կազմակերպվում են որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից, որի շրջանակում ուսանողները լրացնում են

հարցաթերթիկներ, որոնք ընդգրկում են մանկավարժական, մասնագիտական և կազմակերպչական հմտություններին վերաբերող հարցեր: Հարցումների արդյունքների հիման վրա յուրաքանչյուր դասախոսի համար հաշվարկվում է վարկանշային միավոր (1-10, առավելագույնը՝ 10), իսկ 4-ից ցածր միավոր հավաքած դասախոսների հետ իրականացվում են առանձին հանդիպումներ, ինչպես նաև չալանավորված դասալսումներ: Դասավանդող կազմի ինքնագնահատման գործընթացը նույնպես կազմակերպվում է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից, որի ընթացքում դասախոսները տարեկան մեկ անգամ լրացնում են ինքնագնահատման թերթիկներ: Այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ թեև թերթիկում կան որոշ ինքնագնահատման տարրեր, սակայն հարցերի մեծ մասը ուղղված է հիմնականում դասախոսների կարիքների վերհանմանը: Դասախոսները բարձրացնում են մասնագիտական վերապատրաստումների, ինչպես նաև նյութատեխնիկական բազայի համալրման կարիքները:

Վերջին երեք (2022 թ.-ից) տարիներին քոլեջի դասախոսները և վարչական անձնակազմը մասնակցել են 38 սեմինարի: Վերապատրաստումները ծավալվել են տարբեր թեմաներով՝ մեթոդական, նեղ մասնագիտական, օրենսդրական, հասարակական և այլ ոլորտներ: Վերապատրաստումներին մասնակցել է 34 դասախոս: Մեթոդական վերապատրաստումներն իրականացվել են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջի բյուջեում դասախոսների վերապատրաստման նպատակով հատկացված ծախսեր չկան: Վերապատրաստումները հիմնականում իրականացվել են անվճար, հիմնադրամների ֆինանսավորմամբ, կամ դասախոսների սեփական միջոցներով: Դասախոսները պարբերաբար վերապատրաստվում են Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ: Ֆրանսիացի փորձագետները այցելում են Հայաստան և վերապատրաստում են գյուղատնտեսության ոլորտի դասախոսներին, մասնավորապես՝ պտղատու ծառերի և ինտենսիվ այգիների մասին, ինչպես նաև խոշոր եղջերավոր անասունների կճղակների խնամքի վերաբերյալ: Նրանք նաև ուսանողներին ցուցադրում են գործնական մանիպուլյացիաներ իրական աշխատանքային միջավայրում:

«Զենիթ» ակադեմիայի և քոլեջի համագործակցության շրջանակներում ակադեմիան Սևան քաղաքում կազմակերպել է վերապատրաստումներ «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիթինգ և նորոգում» և «Էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների շահագործում» մասնագիտության դասախոսների և ուսանողների համար:

«Անասնաբուծություն» մոդուլի դասախոսը մասնակցել է Վրաստանում իրականացված մասնագիտական վերապատրաստմանը, իսկ «Էրազմուս+» ծրագրի շրջանակներում քոլեջի 6 դասախոս մասնակցել են Լատվիայում իրականացված վերապատրաստմանը՝ «Արևային էներգիայի նորարական մոտեցումները» թեմայով:

Քոլեջի ուսումնամեթոդական և զարգացման աշխատանքների գծով փոխտնօրենները անցել են վերապատրաստումներ Ֆրանսիայում, որով քոլեջը նպատակ ունի բարելավել քոլեջի կրթական ծրագրերն ու դասախոսական կազմի որակը մեթոդական տեսանկյունից:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսները վերապատրաստումներից հետո քոլեջում իրականացրել են փորձի փոխանակման աշխատանքներ:

Չնայած 2018 թվականին քոլեջում հաստատվել է «Քոլեջի տնօրենի, աշխատակազմի պարզնատրման, խրախուսման (այդ թվում՝ ֆինանսական շահադրդման) կամ պատասխանատվության ենթարկման և աշխատանքից ազատման կանոնակարգ»-ը, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջում դեռևս չի իրականացվել որևէ տեսակի խրախուսում, չնայած այդ գործընթացի ներդրումը ներառված է քոլեջի բարելավման ծրագրում:

Անդրադառնալով դասախոսական կազմի կայունությանը՝ պետք է նշել, որ վերջին երկու տարում նկատվում է երիտասարդացման միտում: Քոլեջի դասավանդողների միջին տարիքը ներկայումս կազմում է 47: Այժմ քոլեջը սկսել է հավաքագրել թեկնածու դասախոսների բազա՝ մասնագիտական դասախոսների պակասը լրացնելու նպատակով: Դասախոսների

կայունության տեսանկյունից, քոլեջում տարբեր մասնագիտություններում դասավանդող մասնագետների թիվը 2-3 է և քոլեջը շարունակում է նոր դասախոսներ ընդունել, մասնավորապես՝ զբոսաշրջության մասնագիտությամբ երկու նոր դասախոս է ընդունվել աշխատանքի:

Քոլեջը ապահովված է բոլոր անհրաժեշտ հաստիքային վարչական աշխատակիցներով, ովքեր իրենց հիմնական գործառնություններից բացի ներգրավված են նաև դասավանդման գործընթացներում: Մասնավորապես, 10 վարչական աշխատակից նաև դասավանդում է:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կան դեպքեր երբ քոլեջը փորձում է ապահովել դասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացը. մասնավորապես՝ դասախոսը նշանակվել է ուսումնադաստիարակչական գծով փոխտնօրեն, մեկ այլ դասախոս՝ ամբիոնի վարիչ:

Դատողություններ

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում դասախոսների ընդունելությունն իրականացվում է մրցույթային հիմունքներով՝ հաշվի առնելով ինչպես մասնագիտական որակավորումները, այնպես էլ փոխանցելի հմտությունները: Սա նպաստում է բազմակողմանի և ներգրավված դասախոսական կազմի ձևավորմանը:

Միևնույն ժամանակ, դասախոսների բարձր ծանրաբեռնվածությունը, մասնավորապես միաժամանակ մի քանի մոդուլների դասավանդումը, կարող է սահմանափակել դասավանդման արդյունավետությունը և ուսանողների հետ անհատական աշխատանքի հնարավորությունները: Անհրաժեշտ է ապահովել դասավանդվող մոդուլների ավելի հավասարակշռված բաշխում՝ նվազեցնելով ծանրաբեռնվածությունը և բարձրացնելով ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը:

Դրական է, որ դասախոսների մասնագիտական որակավորումները հիմնականում համապատասխանում են կրթական ծրագրերի պահանջներին՝ ներառելով ինչպես համապատասխան կրթություն, այնպես էլ ոլորտային փորձ: Միևնույն ժամանակ, կրթական ծրագրերի մակարդակով դասախոսներին ներկայացվող հստակ պահանջների բացակայությունը կարող է սահմանափակել նրանց մասնագիտական զարգացման նպատակային պլանավորումը: Անհրաժեշտ է սահմանել ծրագրային մակարդակով կոնկրետ պահանջներ և ակնկալիքներ՝ ապահովելով դասախոսների մասնագիտական աճի համապատասխանությունը ծրագրերի նպատակներին:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է սկսնակ դասախոսների համար ներդրված մենթորության համակարգը՝ որպես ինտեգրման և մասնագիտական զարգացման արդյունավետ գործիք: Այնուամենայնիվ, համակարգի ազդեցության գնահատման մեխանիզմների բացակայությունը սահմանափակում է դրա արդյունավետության լիարժեք գնահատումը: Առաջարկվում է ներդնել հստակ չափելի ցուցանիշներ, որոնք թույլ կտան գնահատել մենթորության արդյունքները և կատարել շարունակական բարելավումներ:

Դրական է, որ քոլեջում կիրառվում են դասախոսների գնահատման մեխանիզմներ՝ դասալսումներ և ուսանողական հարցումներ, որոնք հնարավորություն են տալիս բացահայտել բարելավման ենթակա ոլորտները: Այնուամենայնիվ, գնահատման համակարգը բավարար չափով ուղղված չէ դասախոսների մասնագիտական զարգացմանը: Անհրաժեշտ է զարգացնել գնահատման գործիքները՝ կապելով դրանք դասախոսների զարգացման պլանների հետ և սահմանելով հստակ ցուցանիշներ՝ դասավանդման ազդեցությունը գնահատելու համար, ներառյալ ուսանողների առաջադիմության և ձեռքբերումների վերլուծությունը: Կարևոր է նաև ներդնել փոխադարձ դասալսումների համակարգ, որը կնպաստի փորձի փոխանակմանը և կիթանի դասախոսների մասնագիտական զարգացումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ դասախոսները մասնակցում են տարբեր վերապատրաստումների՝ ինչպես հիմնադրամների, այնպես էլ սեփական նախաձեռնությամբ: Սա նպաստում է նրանց մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ, վերապատրաստումների հիմնականում արտաքին ֆինանսավորմամբ

իրականացվելը սահմանափակում է դրանց համակարգվածությունն ու հասանելիությունը: Քոլեջին անհրաժեշտ է ապահովել վերապատրաստումների ներքին պլանավորում և ֆինանսավորման կայուն մեխանիզմներ՝ հիմնված դասախոսների իրական կարիքների վրա:

Դասախոսական կազմի կայունությունն ու շարունակական զարգացումը պետք է դիտարկվեն որպես քոլեջի ռազմավարական առաջնահերթություն: Անհրաժեշտ է ձևավորել կադրային քաղաքականություն, որը կապահովի ինչպես նոր դասախոսների ներգրավումը, այնպես էլ գործող կազմի պահպանումը և զարգացումը՝ ապահովելով կրթական ծրագրերի շարունակական որակի բարձրացումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը ունի համապատասխան մասնագիտական կարողություններով դասախոսական և ուսումնառական կազմ, այդ թվում՝ պրակտիկ ոլորտից ներգրավված մասնագետներ, իրականացնում է դասալսումներ և ուսանողական հարցումներ դասավանդման արդյունավետությունը գնահատելու նպատակով, առկա է դասախոսների երիտասարդացման միտում և նրանց մասնագիտական առաջխաղացման դեպքեր, ինչպես նաև դասախոսական կազմը ակտիվ մասնակցություն ունի մասնագիտական և մեթոդական վերապատրաստումներում, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 5-ի պահանջներին:

Եզրահանգում: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ում ուսումնական գործընթացն ընդգրկում է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքներ, ավարտական և դիպլոմային աշխատանքներ, նախագծային աշխատանքներ և ռեֆերատներ: 2021 թվականի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցի համաձայն՝ քոլեջում մինչ այդ բացակայում էին հետազոտական հանձնարարականներ, ինչպես նաև մեխանիզմներ, որոնք խթանում էին հետազոտական աշխատանքների իրականացումը: Հետևելով փորձագիտական խմբի առաջարկություններին՝ քոլեջը մշակել է հետազոտական աշխատանքների իրականացման խրախուսման քաղաքականություն և լավագույն փորձի տարածման մեխանիզմներ, որոնք ամրագրված են 2023-2026թթ. ռազմավարական ծրագրում:

2023-2026 Ռազմավարական ծրագրի իրականացման պլանով նախատեսված է 2024-2025 ուսումնական տարում մշակել հետազոտական բաղադրիչ ունեցող առաջադրանքներ և կազմել նախագծային ու հետազոտական աշխատանքների պլան-ժամանակացույց բոլոր մասնագիտությունների համար:

2024-2025 ուսումնական տարում ՄՈՒՀ-ում ուսանողների կողմից նախագծային աշխատանքը դարձել է պարտադիր, սակայն որոշ ամբիոնների աշխատանքային պլաններում դեռևս ներկայացված չէ նախագծերի հաստատված թեմաների ցանկ և/կամ դեկլարներ: Ամբիոնների նիստերի արձանագրությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ նախագծերը իրականացվում են թե՛ խմբային, թե՛ անհատական եղանակով և յուրաքանչյուր նախագիծ դեկլավարում է մեկ դասախոս: ՄՈՒՀ-ը մշակել է «Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» մեթոդական ուղեցույց, որը որպես հիմք է ծառայում նախագծային/հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար:

Ամբիոնների աշխատանքային պլաններից և նիստերի արձանագրություններից պարզ դարձավ, որ Հանրակրթական առարկաների ամբիոնը 2024 թվականից ի վեր ներկայացրել է 6 նախագիծ, Հումանիտար առարկաների ամբիոնը՝ 2, Բնագիտական և համակարգչային ծրագրավորման ամբիոնը՝ 5, իսկ Զբոսաշրջության և խոհարարության ամբիոնը՝ 2 նախագիծ: Հարկ է նշել նաև, որ Տնտեսագիտության, Ավտոմոբիլների շահագործման և Գյուղացիական ամբիոնները դեռևս նախագծեր չեն իրականացրել:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ չնայած նախագծային աշխատանքները իրականացվում են, դրանք մեծամասամբ կապված են ոչ մասնագիտական մոդուլների հետ, իսկ դրանց հետազոտական բաղադրիչը հաճախ թույլ է: Այնուամենայնիվ, կան նաև առանձին դեպքեր, երբ ուսանողները իրականացրել են նորարարական փորձարկումներ, որոնցից ուշագրավ է «Կոմպոստի պատրաստում» նախագծային աշխատանքը: Այս նախագծի շրջանակում ուսանողները ստացել են պրակտիկ գիտելիքներ օրգանական պարարտացման գործընթացի վերաբերյալ՝ ուտիլիզացնելով տարածքի բուսական աղբը և խոհանոցի սննդային մնացորդները: Իրականացրած աշխատանքի արդյունքում ուսանողները տիրապետել են կոմպոստի ստացման ամբողջական ցիկլին: Նախագծի վերջնարդյունքը ուղղվել է ՄՈՒՀ-ի կանաչ տարածքների պարարտացմանը, ինչը ընդգծում է նախագծի շրջակա միջավայրին և ուսումնական գործընթացին ունեցած օգտակար ազդեցությունը:

Գործատու դասավանդողի կողմից «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության ուսանողները ստացել են առաջադրանք՝ ուսումնասիրելու շուկան և ստեղծելու իրենց սեփական նախագիծը՝ «Հյուրանոց գրոյից» վերնագրով: Այս նախագծի շրջանակում ուսանողները պետք է մշակեն միանգամայն նոր բիզնես մոդել, որի նպատակն է վերլուծել շուկան, պահանջարկը և ստեղծել գործարար գաղափար, որը կհամապատասխանի ներկա դրական միտումներին:

«Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության դասավանդողը իրականացնում է ուսանողների հետ ծառերի հաշվառում և գնահատում, որտեղ հավաքված տվյալները գրանցվում են հատուկ ձևաթղթերում: Այսպես, ուսանողները կարող են ձեռք բերել համապարփակ գիտելիքներ գյուղատնտեսական ոլորտի բնագավառի մեջ, ինչպես նաև աշխատել գործնական հմտություններ ձեռք բերելու ուղղությամբ: Նույն մասնագիտության ուսանողները ծանոթանում են ինտենսիվ այգու աշխատանքներին, ինչը հնարավորություն է տալիս ավելի խորությամբ հասկանալ ժամանակակից գյուղատնտեսական տեխնոլոգիաների կիրառությունը: Այս նպատակով, ՄՈՒՀ-ը ձեռք է բերել հատուկ էտման գույք՝ ապահովելու ուսանողների պրակտիկ հմտությունների զարգացումը:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նախագծային և հետազոտական աշխատանքները որպես առանձին բաղադրիչներ չեն գնահատվում ուսումնական գործընթացում: Հետազոտական բաղադրիչը չկա բոլոր մասնագիտություններում, իսկ այնտեղ, որտեղ այն առկա է, բացակայում է իրականացման պարբերականությունը:

«Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ համակարգերի սպասարկում, մոնիտաժում և նորոգում» մասնագիտության ուսանողները գրում են ավարտական դիպլոմային աշխատանքներ, նրանք ներկայացնում են որևէ շինության համար այլընտրանքային էներգիայի կայանի տեղադրման համար անհրաժեշտ հաշվարկներ և մոնիտաժման աշխատանքների նախագծում: Յուրաքանչյուր դիպլոմային աշխատանք բաղկացած է ներածությունից, հիմնական մասից, սակայն դրանց եզրակացությունը, որը պետք է ամփոփի աշխատանքը, առկա չէ: Այնուամենայնիվ, հարկ է նշել, որ «Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» մեթոդական ուղեցույցում հստակ սահմանված են նման աշխատանքներին ներկայացվող պահանջները:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջում նախատեսվում է ստեղծել ուսանողական հետազոտական ակումբներ, որոնք կխթանեն ուսանողների հետազոտական հետաքրքրությունը և կավելացնեն նրանց մասնագիտական հմտությունները: Սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ այս նախաձեռնությունը դեռևս պլանավորման փուլում է:

Ինչ վերաբերում է դասախոսների կողմից հետազոտական աշխատանքների իրականացմանը, ապա կան առանձին դեպքեր, մասնավորապես՝ 2023 թվականին ՄՈՒՀ-ի դասախոսի կողմից հրատարակվել է հեղինակային մասնագիտական ձեռնարկ՝ «Թույլտվածքներ և նստեցվածքներ. չափիչ գործիքներ և չափման տեխնիկա» վերնագրով, որը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտությունների համար: ՄՈՒՀ-ի որոշ դասախոսներ ևս ունեն հրատարակված հոդվածներ, սակայն դրանք չեն առնչվում քոլեջի մասնագիտական ուղղվածությանը: Օրինակ՝ «Սոցիալ-մանկավարժական նորարարությունները՝ կրթության մեջ» հոդվածների ժողովածուի մեջ տպագրվել է ՈՆԱ պատասխանատուի հոդվածը՝ «Ինովացիոն գործընթացները բուհի կառավարման համակարգում» թեմայով, իսկ ՄՈՒՀ-ի պատմության դասախոսի «Հայոց ցեղասպանությունը և միջազգային արձագանքները» վերնագրով հոդվածը հրատարակվել է ԵՊՀ ամսագրում:

Հետազոտական աշխատանքների իրականացման մեթոդական ուղեցույցից բացի, ՄՈՒՀ-ը նաև մշակել է հետազոտական աշխատանքներ իրականացնող դասախոսների խրախուսման կարգ, որը նախատեսում է դասախոսների կողմից իրականացված հետազոտական աշխատանքների գնահատման և խրախուսման գործընթաց: Թեև գործող խրախուսման կարգը տրամադրվել է դասախոսներին, այնուամենայնիվ փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասավանդողները տեղյակ չեն դրա մասին:²²

Դատողություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում նախագծային և հետազոտական աշխատանքների իրականացման ուղղությամբ քայլեր են ձեռնարկվում նախորդ հավատարմագրման արդյունքում տրված խորհրդատվությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, նախագծերի գերիշխող մասը դեռ կապված է ոչ մասնագիտական մոդուլների հետ, իսկ հետազոտական բաղադրիչը բացակայում է: Հետևաբար, անհրաժեշտ է ավելի խորը և մասնագիտական հետազոտական աշխատանքների իրականացման համակարգի ձևավորում, որը կհամընկնի կրթական ծրագրերի մասնագիտական ուղղվածության հետ: Խումբը նաև կարևորում է հետազոտական/նախագծային աշխատանքների ինստիտուցիոնալացումը և տարածումը այլ մասնագիտությունների շրջանակում ևս:

Դրական է նորարարական նախագծերի իրականացումը, սակայն նրանցում բացակայող կարևորագույն բաղադրիչները՝ հստակ սահմանված նպատակը, տվյալների վերլուծությունը և եզրակացությունը, թույլ չեն տալիս անվանել աշխատանքը հետազոտական: Լիարժեք հետազոտական աշխատանքների ներառումը ուսումնական ծրագրերում կխթանի ուսանողների պրակտիկ հմտությունների հետագա զարգացումը և դրանց արդյունավետ կիրառումը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է քոլեջի կողմից կատարված փոփոխությունները հետազոտական ոլորտում առաջխաղացման նպատակով, սակայն գտնում է, որ նախագծերի գնահատման համակարգի ներդրումը անհրաժեշտ է աշխատանքների արժեքի գնահատումն ու հետագա բարելավումը խթանելու համար: Արդյունքների շարունակականության ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է մշակել կոնկրետ գնահատման մեթոդներ, որոնք կօգնեն հետևել նախագծերի ազդեցությանը և բարելավել դրանց արդյունավետությունը՝ ապահովելով դրանց գործնական կիրառելիությունը և մշտական զարգացումը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է դասախոսների հետազոտական աշխատանքների ակտիվացումը, ինչը կնպաստի է ոչ միայն ուսումնական գործընթացի, այլ նաև կրթական և հետազոտական մակարդակի բարձրացմանը: Դասախոսների հետազոտական աշխատանքների շարունակականությունը և դրանց ազդեցությունը կարող են ավելի ուժեղանալ, եթե ավելացվեն համապատասխան խրախուսման մեխանիզմներ: Դասախոսների հետազոտական աշխատանքների խրախուսման գործընթացը մեծապես կարևոր է նրանց մասնագիտական մոտեցումների և հետաքրքրությունների ակտիվացման համար: ՄՈՒՀ-ը պետք է ներդնի ոչ միայն ֆինանսական, այլ նաև ոչ ֆինանսական խրախուսման մեխանիզմներ՝ ճանաչողական,

²² Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

սերտիֆիկատներ կամ բարձրագույն հետազոտական արդյունքներ ունեցող դասախոսների համար հատուկ աջակցություն: Այս խրախուսման մեթոդները կարող են նպաստել դասախոսների մասնագիտական աճին և ուսանողական հետազոտական նախագծերի բարելավմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում առկա չեն հետազոտական գործընթացը խրախուսող քաղաքականություն և մեխանիզմներ, հետազոտական բաղադրիչը մասնագիտական մոդուլներում մեծամասամբ ներառված չէ, ինչպես նաև ուսանողներին տրամադրվող ինքնուրույն/նախագծային աշխատանքները հիմնականում չունեն վերլուծական բաղադրիչ, առկա չեն հետազոտական աշխատանքների գնահատման մեխանիզմներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի համապատասխանում չափանիշ 6-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ի 2023-2026 թթ. Ռազմավարական ծրագրով սահմանված խնդիրները ներառում են համապատասխան ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների ապահովումը, մշտադիտարկումն ու բարելավումը:

Քոլեջը զբաղեցնում է 4720 մ² ընդհանուր մակերեսով տարածք: Այն ապահովված է բավարար լսարաններով, լաբորատորիաներով և արհեստանոցներով՝ ապահովելու համար ՄԿԾ-ների բոլոր մոդուլների լիարժեք իրականացումը և վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: Հիմնադրամում տեղակայված են 25 լսարան և 6 լաբորատորիա:

Քոլեջն ունի 51 համակարգիչ և 5 պրոյեկտոր, որոնցից մեկը շարժական է: Համակարգիչների և ուսանողների հարաբերակցությունը կազմում է 6,9, սակայն համակարգիչների մեծ մասը վերազինման կարիք ունի: Այս ուղղությամբ քոլեջը արդեն ձեռնարկել է քայլեր՝ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ նախատեսելով վերանորոգել համապատասխան տարածքները, ձեռք բերել 20 նոր համակարգիչ և ստեղծել նոր համակարգչային լսարան: Քոլեջում առկա են նաև քիմիայի և ֆիզիկայի լաբորատորիաներ, որոնք այս պահին գտնվում են Հ. Հովնանյան ընտանեկան հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ վերանորոգման և վերազինման փուլում:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջը ապահովված է հետևյալ ենթակառուցվածքներով և ռեսուրսներով՝ ճաշարան, փոքր մարզասրահ, բացօդյա մարզադաշտ, 60 ուսանողի համար նախատեսված հանրակացարան (այժմ այնտեղ բնակվում է 49 ուսանող), ինչպես նաև հատուկ կրթական նպատակներով խոհարարական, գինեգործության, էլեկտրոտեխնիկական սարքավորումների շահագործման, բուսաբուծության և ագրոնոմիայի լաբորատորիաներ: Քոլեջն ունի նաև «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիա:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջը զգալի քանակությամբ ռեսուրսներ է ձեռք բերել «Հիմնատավուշ զարգացման» հիմնադրամի աջակցությամբ: Այս ռեսուրսներն ընդգրկում են հանրակացարանի գույք, խոհանոցային սարքավորումներ, համակարգիչներ, պրոյեկտոր, տեսագրման համակարգ, ֆերմերային աշխատանքների համար նախատեսված արտահագուստ, սպորտային գույք, փոքրարժեք և արագամաշ առարկաներ, զոդման ապարատ, այգեգործական գործիքներ և ջերմոց: Առաջիկայում քոլեջի բակում նախատեսվում է կառուցել փակ սպորտդահլիճ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ «Անուշավան և Օֆիկ Աբրահամյաններ» հիմնադրամի աջակցությամբ վերազինվել և կահավորվել են «Արմաթ» և գինեգործության լաբորատորիաները, ինչպես նաև ձեռք է բերվել միկրոավտոբուս: Վերակառուցվել և վերազինվել են էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործման, վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ կայանների մոնտաժման, նորոգման և սպասարկման լաբորատորիաները, իսկ գործնական առաջադրանքների իրականացման համար տեղադրվել են շղթաների միացման օրինակելի ստենդներ: ՖՀՀ-ի միջոցներով ձեռք է բերվել էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների սպասարկման անվտանգության ապահովման հանդերձանք:

«Խոհարարական գործ» մասնագիտության լաբորատորիան ապահովված է բազային կահավորանքով և անհրաժեշտ սարքավորումներով, իսկ ՖՀՀ-ի ֆինանսավորմամբ լուծվել է նաև մթերքի ձեռքբերման հարցը: Ինչը նախկինում ձեռք էր բերվում ուսանողների միջոցներով, այժմ քոլեջը ամբողջությամբ տրամադրում է բոլոր մթերքները:

«Ավտոմոբիլների վերանորոգման» լաբորատորիան զինված է հաստոցներով, շարժիչների գործող նմուշներով և շարժիչի աշխատանքը ցուցադրող ստենդով:

Պրակտիկ դասերի անցկացումը հնարավոր է նաև Լուսաձոր բնակավայրում, որտեղ ՖՀՀ-ի կողմից կառուցված ագարակում գործող տեխնիկական պարկի շնորհիվ ուսանողները կարող են վարել գյուղատեխնիկա և իրականացնել տեխնիկայի նորոգման աշխատանքներ:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջում առկա է զգալի քանակությամբ չօգտագործվող կամ թերի օգտագործվող ռեսուրսներ, մասնավորապես գինեգործության լաբորատորիան և այլն:

Քոլեջի գրադարանն ունի մոտ 17,250 միավոր գրականություն, որը ներառում է դասագրքեր, մասնագիտական ձեռնարկներ և այլ գրքեր: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ գրադարանի գրականությունը հիմնականում առկա է հայերեն (49%) և ռուսերեն (51%) լեզուներով, ինչը սահմանափակում է միջազգային և բազմալեզու ռեսուրսների հասանելիությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գրադարանի թվայնացումը և ցանցային անդամակցության բացակայում են: 2025 թվականից սկսած, գրադարանավարի կողմից իրականացվում է գրքային ֆոնդի ցուցակագրման գործընթացը՝ նպատակ ունենալով վերանայել հնացած գրքերը և դուրս գրել քոլեջից: Քոլեջում առկա է նաև ընթերցասրահ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները հազվադեպ են օգտվում քոլեջում առկա մասնագիտական գրականությունից:

2022թ.-ին քոլեջը ներդրել է «Ֆինանսների տնօրինման քաղաքականություն և ընթացակարգ» փաստաթուղթը, որտեղ ներկայացված են ֆինանսների տնօրինման քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու իրականացման փուլերը: Քոլեջի ֆինանսական միջոցների վերլուծությունը ցույց տվեց, որ 2024թ.-ին բյուջեի եկամուտների 79,60%-ը կազմել են պետական ֆինանսավորումից ստացված մուտքերը, իսկ 3,20%-ը՝ ուսանողների վճարներից ստացված մուտքերը: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ հիմնադրամն ունի նաև ֆինանսավորման այլընտրանքային աղբյուրներ՝ կազմելով 17,20%-ը, որոնք ներառում են «Ֆրանսիայի Հայկական» և «Հիմնատավուշ Ջարգացման» հիմնադրամներից ստացվող միջոցները: Ավելին, փորձագիտական դիտարկումները ցույց տվեցին, որ հանրակացարանում ուսանողների կեցությունը և ճաշարանում երեքանգամյա սննդի ապահովումը գտնվում են պետական հոգածության ներքո:

Քոլեջի ծախսերի վերլուծության համաձայն՝ 2024թ.-ին ընդհանուր ծախսերի 65,90%-ը բաժին է ընկել աշխատավարձի ֆոնդին: Մնացած դրամական միջոցները օգտագործվել են հետևյալ ուղղություններով. կրթաթոշակ՝ 17,50%, գործուղման ծախսեր՝ 0,08%, հետազոտության ծախսեր՝ 0,60%, դասախոսների մասնագիտական զարգացման ծախսեր՝ 0,20%, ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման ծախսեր՝ 0,10%, տնտեսական ծախսեր՝ 14,64%, ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր՝ 0,90%, ռեսուրսների պահպանման ծախսեր՝ 0,16%: Վերջին երեք տարիների ընթացքում բյուջեում մոտ 1% է հատկացվել ուսումնական

սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման աշխատանքների, ինչպես նաև ծառայությունների ապահովման նպատակով:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ «Ֆրանսիայի Հայկական» հիմնադրամի կողմից որոշ աշխատողներ, ներառյալ տնօրենը, փոխտնօրենը, հաշվապահը և գյուղատնտեսական ոլորտի վարպետները, պետական աշխատավարձից բացի ստանում են նաև հավելավճար: Հիմնադրամը նաև կրթական աջակցության ծրագիր է իրականացնում՝ մասնավորապես՝ «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսություն» մասնագիտության երրորդ կուրսի ուսանողներին տրամադրելով 50,000 դրամ կրթաթոշակ: Սա պայմանավորված է նրանով, որ տվյալ մասնագիտության ուսումնական ծրագիրը ուշ է մեկնարկել, և ուսանողները զրկվել են պետական աջակցությունից, որը նախատեսված էր գերակա մասնագիտությունների համար:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջի ռազմավարական զարգացման մի շարք ուղղությունների համար, ինչպիսիք են որակի ապահովման համակարգի կատարելագործումը, կադրերի վարկանիշավորումը և հետազոտական աշխատանքների միջազգայինացման խթանումը, առայժմ ֆինանսական միջոցներ չեն հատկացվել:

Քոլեջում գերակշռում են անվճար համակարգում սովորող ուսանողները, մինչդեռ վճարովի համակարգում սովորում է 41 ուսանող: Վերջին տարիներին քոլեջում ուսման վարձի փոփոխություն է տեղի ունեցել՝ կապված ուսանողի ինքնաձեռնման մեխանիզմի ներդրմամբ: 2024–2025 ուսումնական տարում տարեկան ուսման վարձը բարձրացել է 90,000 դրամից մինչև 150,000–180,000 դրամ:

Քոլեջն ապահովում է արտաքին շահակիցների հետ հաղորդակցությունը Mulberry համակարգի միջոցով, իսկ ներսում՝ էլեկտրոնային փոստի կամ թղթային փաստաթղթաշրջանառության միջոցով: Քոլեջն ունի արխիվ, որը թեև թվայնացված չէ:

Քոլեջը ապահովված է կենտրոնական ջեռուցմամբ, հակահրդեհային և տեսահսկման համակարգերով, ինչպես նաև բոլոր հարկերում առկա են տարհանման պլաններ: Հաստատությունում գործում է բուժկետ, որը հագեցված է անհրաժեշտ դեղերով և առաջին օգնության միջոցներով: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ուսանողները և դասախոսները գոհ են բուժկետի ծառայություններից:

Դասալսումների և ռեսուրսների դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ անվտանգության կանոնները փակցված չեն բոլոր լաբորատորիաներում:

Քոլեջի առաջին հարկը հարմարեցված է հատուկ կարիքներ ունեցող շահակիցների մուտքը ապահովելու համար՝ տեղադրվել է թեքահարթակ: Քոլեջում սովորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող 6 ուսանողներ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները և դասախոսները հավասար հասանելիություն ունեն ռեսուրսներին: Վերջին երեք տարիների ընթացքում անցկացվել են ռեսուրսներից բավարարվածության հարցումներ, որոնց արդյունքներով ուսանողները գոհ են մասնագիտական լսարանների և կահավորման վիճակից, սակայն գրադարանի, ընթերցասրահի վիճակը, կահավորանքն ու մասնագիտական գրականությունը հիմնականում ցածր գնահատականի են արժանացել: Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսանողների արձագանքների հիման վրա տրամադրվել է լրացուցիչ տարածք ընթերցասրահի համար և ձեռք են բերվել խոհարարական թեմայով գրքեր:

Միևնույն ժամանակ, քոլեջում չի մշակվել ռեսուրսների երկարաժամկետ պահպանման և թարմացման պլան:

Դատողություն: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի ենթակառուցվածքների առկայությունը, որոնք ընդհանուր առմամբ բավարար են ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար: Քոլեջն ապահովված է համապատասխան լսարաններով, լաբորատորիաներով և արհեստանոցներով, որոնք հնարավորություն են տալիս իրականացնել կրթական ծրագրերը:

Միևնույն ժամանակ, առկա են ռեսուրսների որակական և արդիականացման հետ կապված խնդիրներ: Մասնավորապես, գրադարանի ֆոնդը և էլեկտրոնային ռեսուրսները

բավարար չեն ուսանողների բազային և մասնագիտական պահանջները լիարժեք ապահովելու համար: Անհրաժեշտ է վերանայել գրադարանային քաղաքականությունը՝ ապահովելով ժամանակակից, միջազգային և բազմալեզու ռեսուրսների հասանելիություն, ինչպես նաև զարգացնել թվային գրադարանային համակարգերը՝ բարձրացնելու համար ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը:

Խումբը արձանագրում է, որ քոլեջում առկա որոշ լաբորատորիաներ և սարքավորումներ լիարժեք չեն օգտագործվում, ինչը սահմանափակում է ուսանողների գործնական հմտությունների ձևավորման հնարավորությունները: Անհրաժեշտ է ապահովել ռեսուրսների ավելի նպատակային և ինտենսիվ օգտագործում՝ կապելով դրանք ուսումնական գործընթացի և մասնագիտական արդյունքների հետ:

Դրական է, որ քոլեջը ակտիվ է արտաքին ռեսուրսների ներգրավման գործում՝ համագործակցելով տարբեր հիմնադրամների և կազմակերպությունների հետ, ինչի արդյունքում բարելավվել են ենթակառուցվածքները և հարստացվել նյութատեխնիկական բազան: Մա վկայում է հաստատության համագործակցային կարողությունների և զարգացման ուղղվածության մասին:

Միաժամանակ, ռեսուրսների ձեռքբերման գործընթացը դեռևս լիարժեք չի ուղեկցվում դրանց արդյունավետ կառավարման և օգտագործման համակարգային մոտեցմամբ: Անհրաժեշտ է ներդնել ռեսուրսների կառավարման հստակ մեխանիզմներ՝ ապահովելով դրանց նպատակային օգտագործումը և կապը ուսուցման արդյունքների հետ:

Խումբը կարևորում է նաև ռեսուրսների պահպանման և արդիականացման երկարաժամկետ պլանավորման անհրաժեշտությունը: Նման պլանի առկայությունը թույլ կտա ոչ միայն ապահովել ռեսուրսների շարունակական թարմացումը, այլ նաև բարձրացնել դրանց օգտագործման արդյունավետությունը՝ համապատասխանեցնելով կրթական ծրագրերի և ուսանողների զարգացող պահանջներին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը ակտիվ համագործակցություններ ունի տարբեր կազմակերպությունների հետ ռեսուրսների ձեռքբերման տեսանկյունից, գործում են համապատասխան լաբորատորիաներ և ուսումնական պարագաներով հագեցված միջավայրեր, ուսումնական տարածքները և տեխնիկական ռեսուրսները ապահովում են ծրագրերի ընթացիկ պահանջների բավարարումը, առկա են ռեսուրսներից բավարարվածության որոշ մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 7-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

«Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ»-ում գործում է 2024թ. ընդունված «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականությունը», որտեղ սահմանված են հաշվետվողականության ապահովման ընթացակարգեր, ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանի և հաշվետվությունների ձևաչափերը:

Քոլեջը, նախորդ հավատարմագրումից հետո, սկսել է կանոնակարգել հաշվետվությունների փաստաթղթավորման գործընթացը: Մասնավորապես՝ սահմանվել են միասնական հաշվետվությունների ձևաչափեր, պատրաստվել են տարբեր ստորաբաժանումների գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունների առանձնացված ձևեր:

Քոլեջի հաշվետվողականությունը իրականացվում է ներքևից վերև համակարգով, որտեղ յուրաքանչյուր ստորաբաժանումը կիսամյակային հաշվետվություններ է ներկայացնում տարվա կտրվածքով: Հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների՝ նկարագրելով իրականացված գործընթացները, ուսանողների ու դասախոսների շարժը, ընդունելությունը և համագործակցությունները: Ինչ վերաբերում է ամբիոնների հաշվետվություններին, ապա դրանք համառոտ են, ունեն SWOT վերլուծություն, սակայն չեն ներկայացնում կապը աշխատանքային պլանի հետ: Որակի ապահովման պատասխանատուի հաշվետվությունը ամբողջությամբ արտահայտում է ՌԾ աշխատանքային պլանի գործողությունների կատարողականը: Քոլեջում որպես այդպիսին հաշվետվությունների ներկայացման համար առանձին ժամանակացույց առկա չէ:

Քոլեջի տնօրենը հաշվետու է Հոգաբարձուների խորհրդին և տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում՝ համախմբելով բոլոր ստորաբաժանումներից ստացված տվյալները, որոնք ընդգրկում են քոլեջի գործունեության հիմնական ասպեկտները: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ տնօրենի հաշվետվությունները չունեն վերլուծական հիմք, մասնավորապես տնօրենի հաշվետվությունները չեն ներառում ուսանողների առաջընթացի, շրջանավարտների զբաղվածության, արտաքին կապերի վերաբերյալ վերլուծական տվյալներ: Վերջին երեք տարիների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք գրեթե նույնական են՝ միայն փոփոխվում են քանակական տվյալները, ինչը ենթադրում է, որ հաշվետվությունների բովանդակությունը չի արտացոլում քոլեջի զարգացման և բարելավման ուղղությամբ կատարված քայլերի կամ չլուծված խնդիրների վերլուծությունը:

Հիմնադրամը սահմանված կարգի համաձայն, իր գործունեության մասին քանակական տվյալներ և անհրաժեշտ հաշվետվություններ է ներկայացնում նաև լիազոր մարմիններին՝ ՀՀ ԿԳՄՄՆ, ՀՀ վիճակագրական կոմիտե, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե և այլ համապատասխան մարմիններ:

Ըստ «Քոլեջում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման և շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականության» փաստաթղթի՝ քոլեջի բոլոր տիրույթներում, ըստ ՊԻԳԲ շրջափուլի, կատարված աշխատանքների գնահատման մեխանիզմների առկայությունը կարևորվում է: Սակայն հարկ է նշել, որ փաստաթղթի կիրառումը դեռևս ներդրման փուլում է:

Տեղեկատվության հասանելիությունն ու թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով քոլեջը կիրառում է իր ֆեյսբուքյան հարթակը, որն ունի 994 հետևորդ: Ֆեյսբուքյան էջում լուսաբանվում են կրթական ծրագրերի և ընդունելության քննությունների մասին տեղեկատվությունը, գործնական և պրակտիկ աշխատանքները, տարբեր կառույցների հետ համագործակցության շրջանակներում իրականացված միջոցառումները և այլն: Վերջին 1 տարում մոտ 150 հրապարակում է արվել ֆեյսբուքյան էջում:

Թեև քոլեջը հասարակության հետ կապերի ձևավորման և պահպանման առանձին պատասխանատու չունի, այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում շահակիցների հետ հետադարձ կապի հաստատման, ֆեյսբուքյան էջի համալրման պատասխանատուներն են կարիերայի պատասխանատուն, զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենը:

Քոլեջը կիրառում է հետևյալ հետադարձ կապի ուղիները՝ Ֆեյսբուքյան էջի հաղորդագրությունների համակարգը և էլեկտրոնային փոստը: Սակայն փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ստացված հաղորդագրություններին արձագանքելու և արդյունավետ երկխոսության կազմակերպման գործընթացը բավարար հետևողականությամբ չի իրականացվում: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ նաև, որ ֆեյսբուքյան էջի հաղորդագրությունների հարթակով արտաքին շահակիցները հիմնականում հետաքրքրվում են ընդունելության հետ առնչվող հարցերով:

Թեև ռազմավարական ծրագրով նախատեսված է քոլեջի գործունեության թափանցիկության ապահովումը և քոլեջի մասին տեղեկատվության հասանելիության

բարձրացումը՝ պաշտոնական կայքէջի բարելավման միջոցով, սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ կայքէջը ներկայումս չի գործում՝ հակերային հարձակման ենթարկվելու պատճառով: Քոլեջը նախատեսում է ստեղծել նոր կայքէջ, որի համար արդեն իսկ հիմնադրամների կողմից հատկացվել են անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ:

Հարկ է նշել նաև, որ քոլեջի որպես հետադարձ կապի մեխանիզմներ է դիտարկում նաև ուսանողական հարցումները, գործատուների կարծիքների համավաքգրումը, շրջանավարտների հետ կապը:

Քոլեջում կիրառվում է նաև լրացուցիչ տեղեկատվական միջոցներից, որոնց թվում են հաստատությունում տեղադրված ցուցատախտակները, որտեղ կարելի է գտնել հայտարարություններ, դասացուցակներ, ուսանողների ակտիվության վերաբերյալ պլակատներ և այլ տեղեկատվություն:

Քոլեջը ձեռնարկում է քայլեր հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման ուղղությամբ: Քոլեջի ուսանողները մասնակցում են տարբեր բնապահպանական և սոցիալական միջոցառումների: 2023 թվականին ուսանողների նախաձեռնությամբ իրականացվել են տարածքի մաքրման աշխատանքներ (շուրջ երեսուն ուսանող): Եվրոպական խորհրդի կողմից կազմակերպված և համայնքում նախաձեռնված ծառատունկին մասնակցել են երկու դասախոս և «Զբոսաշրջության» և «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» կրթական ծրագրերի ուսանողները: 2024 թվականին ՈւԼՄ անդամների նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է էկոարշավ դեպի Սրվել համալիր և Այգեհովիտ գյուղում շրջակայքի տարածքի մաքրությամբ են զբաղվել: Քոլեջի ուսանողները Ֆրանսիացի գործընկերների հետ այցելել են սահմանային գոտի՝ ուսումնասիրելու սահմանագատման հարցերի հետ կապված խնդիրները:

Քոլեջը իր Ռազմավարական ծրագրում նախատեսել է իրականացնել կարճաժամկետ դասընթացներ՝ առաջարկելով տարբեր ուղղություններով դասընթացների պլաններ, ներառյալ խոհարարություն, հրուշակագործություն, եռակցում, այգեգործություն, դիմահարդարում, կարուձև և ներկարարություն: Հաշվի առնելով տարածաշրջանում այգիների մշակման խնդիրները՝ 2023 թվականին քոլեջի դասախոսը անվճար հիմունքներով այգեգործության դասընթաց է իրականացրել մարզի այգեգործների շրջանում:

Դատողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի նախաձեռնողականությունը հաշվետվողականության բարձրացման գործընթացում: Քոլեջը սկսել է համակարգված մոտեցում կիրառել հաշվետվությունների փաստաթղթավորման գործում՝ սահմանելով միասնական ձևաչափեր և պատասխանատու անձինք: Մա օգնում է հետևողականություն ապահովելու և աշխատանքային գործընթացները համապատասխան կարգով կազմակերպելու հարցում: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջի հաշվետվությունները, որոնք հիմնված են ավելի շատ քանակական տվյալների վրա, պետք է ներառեն նաև վերլուծական տվյալներ, որոնք կօգնեն ճշտել կատարված քայլերի արդյունավետությունը և վերանայել պլանների կատարման ընթացքը: Իրականացված հաշվետվությունները հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների՝ առանց անհրաժեշտ վերլուծական և հիմնավորիչ մասի: Որպես արդյունավետություն չափելու գործիքներ, նաև կարելի է ներառել ուսանողների և շրջանավարտների հետագա հաջողությունները, ոլորտում առաջընթացն ու զբաղվածության տվյալները:

Դրական է, որ քոլեջը ակտիվորեն օգտագործում է Ֆեյսբուքյան հարթակ՝ հասարակությանը իր գործունեության մասին տեղեկացնելու համար և բարելավում է տեղեկատվության հասանելիությունը: Քոլեջը նաև ձևավորում է հասարակության հետ կապերի արդյունավետ համակարգ՝ կայքէջի բարելավման նպատակով նախատեսված միջոցներով:

Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դեռևս անհրաժեշտ է ավելացնել կայքէջի և այլ լրացուցիչ հարթակների արդյունավետ օգտագործումը հասարակությանը նորագույն տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Քոլեջը պետք է իրականացնի լրացուցիչ քայլեր Ֆեյսբուքյան էջի ակտիվության բարելավման և մյուս սոցիալական մեդիաներում

ներկայության հարցում՝ դրանց միջոցով հետադարձ կապի կազմակերպումն ավելի արդյունավետ դարձնելու նպատակով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի քայլերը հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման ուղղությամբ, ինչպես նաև ուսանողների ակտիվ մասնակցությունը բնապահպանական և սոցիալական միջոցառումներում: Քոլեջը ստանձնում է հասարակական պատասխանատվություն և ցուցաբերում համապատասխան գործունեություն:

Քոլեջի գործունեությունը արդյունավետ լուսաբանելու և հասարակական պատասխանատվության լիարժեք ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է շարունակաբար զարգացնել և ներդնել լրացուցիչ ֆինանսական, կարճաժամկետ դասընթացներ՝ բազում ուղղություններով, որը կմեծացնի ոչ միայն ուսանողների մասնակցությունը, այլև համայնքի հետ կապը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում ներդրված է հաշվետվողականության միասնական համակարգ, ստորաբաժանումները պարբերաբար ներկայացնում են իրենց գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունները, քոլեջը ակտիվորեն վարում է ֆեյսբուքյան էջ՝ ապահովելով որոշակի չափով տեղեկատվության թափանցիկություն և հասանելիություն հասարակությանը, ինչպես նաև իրականացնում է հասարակության հետ կապերի ձևավորման նախաձեռնություններ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

Քոլեջն ունի «Արտաքին կապերի և միջազգայնացման քաղաքականություն» ընթացակարգը, որը սահմանում է քոլեջի արտաքին կապերի կառավարման և միջազգային համագործակցության ուղղությունները: 2023թ.-ին Քոլեջում ներդրվել է նոր հաստիք՝ Զարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրեն՝ արտաքին և միջազգային կապերի համակարգման, կրթական ծրագրերի արդիականացման և նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրման պատասխանատվությամբ:

Քոլեջն իր ռազմավարական պլան-ժամանակացույցում սահմանել է արտաքին կապերի բարելավման մի շարք նպատակներ՝ ներառելով արտաքին կապերը խրախուսող ընթացակարգերի ներդրում, տեղական և միջազգային հաստատությունների հետ արդյունավետ համագործակցության նպաստում, ինչպես նաև ներքին շահակիցների օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարելավում: Այս նպատակները ուղղված են նաև գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնմանը՝ միաժամանակ կրթական ծրագրերով պրակտիկայի կազմակերպում, պայմանագրերի կնքման և գործատուների ներգրավումը ուսումնական գործընթացում: Սակայն, այս նպատակների համար սահմանված ակնկալվող արդյունքներ հիմնականում չունեն կոնկրետ չափելի ցուցանիշներ: Օրինակ՝ «Գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնում» նպատակն անորոշ է՝ առանց հստակեցման, թե քանի գործատու, ինչ ձևաչափով և ինչ ժամանակահատվածում պետք է իրականացվի համագործակցությունը: Անհասկանալի է նաև «Կապերի ամրապնդում գործատուների և շրջանավարտների հետ» նպատակն իր արդյունքների տեսանկյունից, քանի որ չի հստակեցվում՝ ինչ արդյունք պետք է առաջանա այս կապից՝ պրակտիկայի կազմակերպում, զբաղվածության հնարավորություններ, համատեղ ծրագրերի իրականացում և այլն:

Հիմնականում գործատուների հետ կապերը համակարգում են դուալի պատասխանատուն և Զարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրենը:

Վերջին երկու տարիների ընթացքում քոլեջը կնքել է մի շարք պայմանագրեր: Մասնավորապես, վերակնքվել են «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության շրջանակներում «Արտակ Փիրումյան» ԱԶ-ի և «Իջևանի ԲՈՒԱՏ» ՓԲԸ-ի հետ դուալի պայմանագրերը, ինչպես նաև կնքվել է փորձի փոխանակման պայմանագիր «Գեղարքունիքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի» հետ նույն ոլորտում: Ավելին, քոլեջը համագործակցություն է հաստատել «Լաստիվեր անապատ»-ի հետ՝ «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության մասով, ինչպես նաև «Կանաչ սիմֆոնիա» ՄՊԸ-ի հետ՝ «Գյուղացիական տնտեսության կազմակերպում» ոլորտում պրակտիկայի կազմակերպման ու բազմակողմանի համագործակցության նպատակով: Բացի այդ, ստորագրվել են համագործակցության պայմանագրեր Հայաստանի ագրարային համալսարանի հետ՝ մասնագետների վերապատրաստման ու փորձի փոխանակման նպատակով, և «ՀիմնաՏավուշ» զարգացման հիմնադրամի հետ՝ տեղեկատվական հանդիպումների և պրակտիկայի կազմակերպման համար:

Այս պահի դրությամբ, քոլեջն ունի 19 գործող պայմանագիր: Նշված պայմանագրերը միտված են «Զբոսաշրջություն», «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում», «Գյուղացիական տնտեսության կազմակերպում», «Գյուղացիական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» և «Ֆինանսներ» ՄԿԾ-ների հետ պրակտիկայի կազմակերպմանը: Պայմանագրերից երկուսը կապված են գինեգործարանների հետ, սակայն նշված ոլորտում «Գինեգործություն» ՄԿԾ-ն ներկայումս չի գործում: Նույն կերպ, երկու պայմանագիր կան Իջևանի մանկապարտեզների հետ, սակայն «Նախադպրոցական կրթություն» ՄԿԾ-ն նույնպես այժմ չի գործում: Բացի այդ, քոլեջը կնքել է նաև 4 համագործակցության պայմանագիր Հայաստանի տարբեր կրթական հաստատությունների հետ (փորձի փոխանակում): Կան նաև այլ համագործակցություններ, որոնք պայմանագրով չեն ամրագրված, սակայն ՄԿԾ-ների շրջանակներում կազմակերպվում է պրակտիկա կամ դուալ կրթություն:

Հարկ է նաև նշել, որ ՖՀՀ-ի հետ համագործակցության արդյունքում հիմնադրամի կողմից Լուսաձոր գյուղում հիմնված ֆերման ծառայում է Քոլեջի ուսանողների դուալ կրթությունը ապահովելու նպատակով, որտեղ ուսանողները անցկացնում են իրենց մասնագիտական գործնական պարապմունքները: 2025 թ-ին Քոլեջին տրամադրվել է նաև ֆերմայում հողատարածք՝ պտղատու այգի հիմնելու նպատակով: Գործատուների հետ համագործակցության արդյունքներից է այն, որ «Զբոսաշրջության», «Գինեգործության», «Խոհարարության» մասնագիտությունների ուսանողները հաջողությամբ անցել են աշխատանքի տարբեր գործատուների մոտ:

Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզվեց, որ այն գործատուները, որոնք մասնակցում են քոլեջի դասավանդման գործընթացին, միաժամանակ ներգրավված են նաև ՄԿԾ-ների վերանայման աշխատանքներում: Մյուս կողմից, այն գործատուները, ովքեր չեն դասավանդում, հիմնականում ներգրավված չեն ուսումնական գործընթացում, թեև ներառված են ավարտական ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովներում:²³

ՖՀՀ-ի կրթական հարցերով երկու փորձագետների նախաձեռնությամբ, քոլեջում սկիզբ է դրվել գյուղատնտեսական մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի բարելավման ծրագրին: Մասնավորապես, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների աջակցությամբ մշակվել են «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության որոշ մոդուլները, ներառյալ «Օրգանական տնտեսություն» և «Ինտենսիվ գյուղատնտեսություն» մոդուլները: Մոդուլները մշակվել են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի և Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի մասնագետների աջակցությամբ, սակայն դրանք դեռևս չեն ներառվել ներկա ուսումնական պլանում:

²³ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

Քոլեջն իրականացնում է ակտիվ միջազգային համագործակցություն, ինչը ընդգրկում է ինչպես վերապատրաստումներ, այնպես էլ համագործակցություններ տարբեր երկրների հետ: 2023 թվականին Ջարգացման և նորարարության գծով փոխտնօրենը մասնակցել է վերապատրաստմանը Ֆրանսիայի Լե Վալեի քոլեջում, իսկ 2024 թվականին Ֆրանսիայի Շատորուի Նատորապոլիս գյուղատնտեսական քոլեջում իրականացվող վերապատրաստմանը: 2025 թվականից սկսած, քոլեջը շահառու է «Էրազմուս +» ծրագրի «Վերականգնվող էներգիայի բնագավառում աշխատանքների ներուժի ուժեղացում» ծրագրում:

Այս ծրագրի համատեքստում Քոլեջը կնքել է համագործակցության պայմանագիր Լատվիայի RISEBA, Greentech, SAVS և IHF կազմակերպությունների և Հայաստանի մի շարք հաստատությունների հետ, այդ թվում՝ Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանը, Գյումրու թիվ 4 արհեստագործական ուսումնարանը և Հայաստանի գործատուների հանրապետական միությունը: Քոլեջի 6 աշխատակից անցել է վերապատրաստում Լատվիայում՝ «Արևային էներգիայի նորարարական մոտեցումներ» թեմայով:

Քոլեջը նաև մասնակցել է Mobius ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրին (ՄԿՈՒ ոլորտի ներկայացուցիչների միջոցառումով համագործակցություն է), որն իրականացվել է Դիլիջանում՝ տարածաշրջանային գազաթնաժողովի ձևաչափով, իսկ նույն ծրագրի շրջանակներում քոլեջը մասնակցել է Բյուսեյում կայացած վերապատրաստմանը՝ քննարկելով «Ուժեղացնել տարածաշրջանային համագործակցությունը ՄԿՈՒ ոլորտում» թեման:

Քոլեջը պարբերաբար համագործակցում է Ֆրանսիայի դեսպանատան հետ, հաճախ ընդունում է ֆրանսիական պատվիրակություններ: Հարկ է նշել նաև, որ Ֆրանսիայից հրավիրված հոգեբանը պարբերաբար մասնագիտական աջակցություն է ցուցաբերում Քոլեջի ուսանողներին:

Քոլեջը նաև համագործակցում է Սերժ Ավետիսյանի Դրամատիկ արվեստի արհեստանոցի հետ, որտեղ միավորելով ուսանողների ուժերը, իրականացվել է համատեղ նախագիծ Ֆրանկոֆոնիայի օրերին:

Քոլեջն իրականացնում է համագործակցություն Իջևանի ոստիկանության հետ, որտեղից մասնագետները «Առողջ ապրելակերպ» թեմայով սեմինարներ են անցկացրել ուսանողների համար:

Քոլեջը նախաձեռնել է Հայաստանի գյուղատնտեսական ուղղվածություն ունեցող քոլեջների հարթակի (ցանցի) ստեղծումը, որի նպատակն է փորձի փոխանակումը, դասախոսների վերապատրաստումը և համատեղ ռեսուրսների օգտագործումը: Այս նախաձեռնությունը արդեն սկսել է գործել, և քոլեջը համագործակցում է Ստեփանավանի, Վանաձորի պետական գյուղատնտեսական քոլեջների, Սևանի և Բերդի բազմագործառնության պետական քոլեջների հետ, որոնց հետ ունեն պայմանավորվածություն քոլեջի գործատու հանդիսացող Լուսաձորի ագարակի համատեղ օգտագործման համար:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջի դասախոսներից և վարչական աշխատողներից 100%-ը ունեն ռուսերենի բավարար մակարդակ, իսկ անգլերենի իմացությունը կազմում է 3-15%, ֆրանսերենի իմացությունը՝ 6-15%: Ուսանողների դեպքում ռուսերենի իմացությունը կազմում է 98%, անգլերենը՝ 26%, ֆրանսերենը՝ 58%: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նշված տվյալները ճշգրտության խնդիր ունեն, քանի որ քոլեջում չի իրականացվում լեզվաիմացության հատուկ ստուգում: Նշված է նաև, որ այս ոլորտում հատուկ միջոցառումներ, որոնք կվերաբերվեն դասախոսների և ուսանողների օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարելավմանը, չեն իրականացվում՝ չնայած նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խումբը տվել էր խորհրդատվություն այս ուղղությամբ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը ակտիվորեն զարգացնում է արտաքին կապերը և միջազգային համագործակցությունը: Քոլեջը համագործակցության պայմանագրեր է կնքել տեղական և միջազգային կրթական հաստատությունների, ընկերությունների և գործատուների հետ, ինչը նպաստում է

մասնագիտական կրթության զարգացմանը և կրթական գործընթացի կապին աշխատաշուկայի հետ:

Դրական է նաև քոլեջի ներգրավվածությունը միջազգային ծրագրերում, մասնավորապես՝ «Էրազմուս+» և «Մոբիուս» նախաձեռնություններում, որոնք հնարավորություն են տալիս ուսանողներին և դասախոսներին ձեռք բերել միջազգային փորձ, զարգացնել մասնագիտական հմտություններ և ընդլայնել համագործակցության շրջանակները:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը կարևորում է արտաքին կապերի զարգացման նպատակների առավել հստակ ձևակերպումը: Նպատակահարմար է սահմանել չափելի ցուցանիշներ՝ կապված համագործակցության ձևաչափի, գործընկերների թվի և իրականացման ժամանակահատվածների հետ: Սա հնարավորություն կտա առավել արդյունավետ պլանավորել և գնահատել արտաքին համագործակցության արդյունքները:

Դրական է նաև այն, որ քոլեջը նախաձեռնել է Հայաստանի գյուղատնտեսական ուղղվածություն ունեցող կրթական հաստատությունների համագործակցության հարթակի ստեղծումը: Այս նախաձեռնությունը կարող է նպաստել ոլորտային կրթական հաստատությունների միջև փորձի փոխանակմանը, դասախոսների մասնագիտական զարգացմանը և ռեսուրսների համատեղ օգտագործմանը:

Հարթակի հետագա ինստիտուցիոնալացումը և դրա ընդլայնումը այլ կրթական ծրագրերի շրջանակում կարող է ամրապնդել քոլեջի դիրքը կրթական համակարգում և նպաստել միջհաստատական համագործակցության զարգացմանը:

Միաժամանակ փորձագիտական խումբը կարևորում է օտար լեզուների իմացության մակարդակի բարձրացումը, որը կարևոր պայման է միջազգային համագործակցության արդյունավետ զարգացման համար: Այս նպատակով նպատակահարմար է խթանել դասախոսների և ուսանողների օտար լեզուների ուսուցումը՝ կազմակերպելով համապատասխան դասընթացներ և զարգացման ծրագրեր:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը վերջին տարիներին ակտիվորեն ընդլայնել է իր արտաքին և միջազգային կապերը, ձևավորել գործընկերային հարաբերություններ տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ, ձեռնարկվել են քայլեր միջազգային ծրագրերում մասնակցության համար, ինչպես նաև բոլոր ՄԿԾ-ների շրջանակում ձեռք են բերվել գործատու գործընկերներ, քայլեր են ձեռնարկվել այլ գյուղատնտեսական կրթական հաստատությունների մասնագետների համար համագործակցային հարթակի ստեղծման, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 9-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

2020 թ-ին «Տավուշի Պատրիկ Տեվձեանի տարածաշրջանային քոլեջ»-ը հաստատել է «Որակի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր» փաստաթուղթը: 2022 թ-ին քոլեջը մշակել է «ՈՆԱ համակարգի վերանայման քաղաքականություն և ընթացակարգեր», որտեղ ներկայացվում են ՈՆԱ համակարգի վերանայման տեսակները, հիմքերը, նպատակները և դրանց իրականացման համար մշակված գործիքները: ՈՆԱ համակարգի վերանայման քաղաքականության հիմքում ՊԻԳԲ շրջափուլն է: Փաստաթուղթը սահմանում է հաշվետվողականության միասնական ձև, որը ներառում է ստորաբաժանումների տարեկան աշխատանքային պլաններ և հաշվետվություններ: Սակայն այս ընթացակարգը դեռևս լիարժեք

կիրառման մեջ չի դրվել: Բացի այդ, քուէջը մշակել է 2023–2026 թթ. «Որակի ապահովման ենթակառուցվածքի ռազմավարական ծրագիրը», որը հիմնված է հաստատության «Ռազմավարական զարգացման ծրագրի» վրա և ներկայացնում է որակի ապահովման համակարգի զարգացման ուղղությամբ իրականացվելիք հիմնական գործողությունները: 2024թ. հաստատվել է «Հարցումների անցկացման կանոնակարգը»: 2025թ. քուէջը մշակել է «ՈՆԱ գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության և հաշվետվողականության ապահովման կարգ»: 2024թ. հաստատվել է «Դասակարգումների անցկացման և արդյունքների վերլուծության ընթացակարգ»:

2022թ.-ից ՄՈՒՀ-ը ներդրել է որակի ներքին ապահովման պատասխանատուի հաստիք՝ նպատակ ունենալով ապահովել որակի կառավարման համակարգի շարունակական բարելավումը: Դրան զուգահեռ մշակվել և հաստատվել է ՈՆԱ պատասխանատուի պաշտոնի նկարագիր: ՄՈՒՀ-ի վարչակազմի կառուցվածքում ՈՆԱ պատասխանատուն ենթակա է Զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենին, թեև փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուէջը գիտակցում է խնդիրը և մշակում է նոր կազմակերպական կառուցվածք: Նախորդ հավատարմագրման ընթացքում այս հաստիքը առանձնացված չէր, իսկ ՈՆԱ պատասխանատուի գործառնությունները կատարում էր ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրենը: Այժմ ՈՆԱ պատասխանատուն աշխատում է զարգացման ծրագրերի և նորարարությունների գծով փոխտնօրենի հետ մեկ սենյակում, որտեղ նրան հատկացված է առարձին սեղան համակարգչով և տպիչով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուէջը նախատեսում է ՈՆԱ պատասխանատուին հատկացնել առանձին աշխատանքային սենյակ:

ՈՆԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանը հաստատվում է յուրաքանչյուր ուստարվա համար: Այն կազմվում է՝ հիմք ընդունելով քուէջի ռազմավարական ծրագիրը, ՈԱԱԿ փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունները, բարելավման պլանը: Կատարված աշխատանքները արտացոլված են ՈՆԱ պատասխանատուի տարեկան հաշվետվությունում, որտեղ երևում են նաև տարեկան պլանով սահմանված աշխատանքները: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որակի ապահովման պատասխանատուն ներկայացնում է կատարողական հաշվետվություն, որտեղ թեև սահմանվում է, թե ինչ գործողություն պիտի իրականացվի, սակայն չի նշվում ոչ նախատեսված, ոչ էլ իրականացված արդյունքը: ՈՆԱ պատասխանատուի 2024-2025 ուստարվա աշխատանքային պլանում կայքի ստեղծումը նշված էր որպես թերի կատարված կետ և այն կրկնվում է 2025-2026 ուստարվա պլանում: Փորձագիտական ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզ դարձավ, որ ՈՆԱ աշխատանքային պլանում առկա որոշ գործողություններ չեն համընկում կամ դուրս են վերջինիս պաշտոնի անձնագրում առկա պարտականությունների շրջանակից, մասնավորապես, ներառում են կայքէջի ստեղծման, կառուցվածքային բոլոր մակարդակներում ՊԻԳԲ շրջափուլի ապահովման, օտար լեզվի իմացությանն ուղղված միջոցառումների/ դասընթացների կազմակերպման կետեր:

Առկա է 2025 թվականին հաստատված ՈՆԱ կառույցի գործունեության կանոնակարգը: Համաձայն ՈՆԱ կենտրոնի կանոնակարգի՝ Կենտրոնի գործունեության նպատակով պետք է ձևավորվի հանձնաժողով, որի կազմը հաստատում է տնօրենը: Հանձնաժողովի նախագահը ՈՆԱ պատասխանատուն է, որը հաշվետու է տնօրենին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ թեև ՄՈՒՀ-ում կենտրոն որպես այդպիսին չի գործում, ՄՈՒՀ-ը ձևավորել է Ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խումբ: Խմբի անդամներն են տնօրենը, փոխտնօրենները, ուսմասվարը, ամբիոնների վարիչները, դասախոսները, ուսանող, կարիերայի և որակի ներքին ապահովման պատասխանատուները: Խումբը գործում է մշտապես, գումարում նիստեր, քննարկում փորձագիտական զեկույցում նշված առաջարկություններ, հարցումների արդյունքներ, անում առաջարկություններ: Ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խմբի նիստերը արձանագրվում են: 2023-2025թթ. նիստերի արձանագրությունները փաստում են դասավանդողների՝ այդ աշխատանքներին ներգրավված լինելու մասին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հանձնաժողովը

քննարկում և բարձացում է մասնագիտական գրականության ձեռքբերման, լսարանների կահավորման և ՄԿԾ-ների վերանայման որոշումների կայացման մասին հարցեր:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հետևելով նախորդ հավատարմագրման ժամանակ արված փորձագիտական խորհրդատվություններին՝ ՄՈՒՀ-ը քայլեր է ձեռնարկել Որակի ապահովման արդյունավետ համակարգ ներդնելու ուղղությամբ և մշակել մեծ փաստաթղթային բազա: Առկա է 2022 թվականից գործող «Շահակիցների կարիքների գնահատման կարգը», մշակված են արտաքին և ներքին շահակիցների կարիքները գնահատող հարցաթերթիկներ: ՄՈՒՀ-ը ունի հարցումների անցկացման հստակ ժամանակացույց: Հարցումների արդյունքում վերհանված խնդիրների վերլուծությունները և համապատասխան առաջարկությունները արտացոլվում են ՈՆԱ պատասխանատուի հաշվետվության մեջ և ներկայացվում Ուսումնամեթոդական խորհրդի նիստին:

ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է բազմաբնույթ հարցումներ, որոնք ներառում են՝

- Դիմորդների կարիքների վերհանում,
- Շրջանավարտների վերաբերյալ արտաքին շահակիցների/գործատուների

հարցումներ,

- Գործնական պարապմունքներից ուսանողների բավարարվածություն,
- Դուալ կրթական ծրագրերից ուսանողների բավարարվածություն,
- Քոլեջի ռեսուրսներից ուսանողների բավարարվածություն,
- Դասախանների աշխատանքային միջավայրից բավարարվածություն:

Հարցումները պատրաստվում են Google Forms ձևաչափով, որում հարցումների արդյունքները ամփոփվում են ՈՆԱ պատասխանատուի կողմից և ներկայացվում քննարկման: Օրինակ, ռեսուրսներից բավարարվածության վերաբերյալ հարցումների արդյունքները ներկայացվել են Հոգաբարձուների խորհրդին, արդյունքում ՄՈՒՀ-ի ռեսուրսների համալրումը դիտարկվել է որպես ՌԾ-ի նպատակ:

Անցկացվում է դասավանդողների գնահատում ուսանողների կողմից: Հարցման արդյունքները ուղարկվում են դասավանդողների էլ. հասցեներին, այնուհետև ցածր միավորներ ունեցող դասավանդողները հանդիպում են ունենում քոլեջի տնօրենի հետ, հանդիպմանը հաջորդում են դասալսույններ գնահատման օբյեկտիվությունը հասկանալու նպատակով:

Քոլեջում իրականացվում են գործատուների հարցումներ՝ շրջանավարտների պատրաստվածության վերաբերյալ: Ստացված պատասխանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ գործատուները հիմնականում նշում են շրջանավարտների գործնական կարողությունների անբավարար մակարդակը: Միաժամանակ միջին մակարդակով են գնահատվել նրանց վերլուծական կարողությունները և մասնագիտական հաղորդակցման հմտությունները:

Գործատուների կողմից առաջարկվել է ուժեղացնել օտար լեզվի ուսուցումը, ապահովել ուսանողների մասնակցությունը մասնագիտական սեմինարներին, ինչպես նաև մեծացնել գործնական բաղադրիչի դերը՝ զարգացնելով լաբորատոր ենթակառուցվածքները և առավել ակտիվորեն ներգրավելով գործատուներին ուսումնական գործընթացում: Նշվել է նաև, որ նման համագործակցությունը կարող է խթանվել համապատասխան ֆինանսական մեխանիզմների միջոցով:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ գործատուների մասնակցությունը հարցումներին սահմանափակ է, ինչի հետևանքով ստացված տվյալները դեռևս չեն ապահովում աշխատաշուկայի պահանջների ամբողջական և համակարգային պատկերը:

Հարցման արդյունքների խորքային վերլուծություն գրեթե չի իրականացվում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դա պայմանավորված է ներքին և արտաքին շահակիցների մասնակցության ցածր ցուցանիշով, ինչպես նաև հարցաշարի կառուցվածքով և

հարցման ձևաչափով, որը հնարավորություն չի տալիս իրականացնել արդյունավետ վերլուծություն:²⁴

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ որակի ներքին ապահովման պատասխանատուն չի մասնակցել վերապատրաստման, սակայն իր աշխատանքի ընթացքում պատասխանատուն համագործակցում է ԵՊՀ ԻՄ-ի որակի պատասխանատուի հետ և ստանում անհրաժեշտ ուղղորդում:

Անդրադառնալով ինքնավերլուծության աշխատանքներին, նշենք որ այն իրականացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքային խումբը, որում ներգրավված են եղել ուսանողներ և նախորդ հավատարմագրման գործընթացում ինքնավերլուծության աշխատանքներին մասնակցած տարբեր աշխատակիցներ: Ինքնավերլուծությունը ուղարկվել է ներքին շահակիցների և ՀԽ անդամների էլեկտրոնային հասցեներին: Այնուամենայնիվ, ԻՎ-ի մեջ առկա տեղեկատվությունը լիարժեքորեն հնարավորություն չի տվել փորձագիտական խմբին պատկերացում կազմել քոլեջի մասին:

Դատողություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ՄՈՒՀ-ում իրականացված քայլերը ներքին որակի ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ: Մասնավորապես, հաստատությունում սահմանված է որակի ապահովման քաղաքականություն, ձևավորվել է համապատասխան փաստաթղթային բազա, առանձնացված է ՈՆԱ պատասխանատուի հաստիք, մշակված են պաշտոնի նկարագիրը և հաշվետվողականության ձևաչափը:

Միևնույն ժամանակ արձանագրվել է, որ ՈՆԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանում ներառված են գործողություններ, որոնք ամբողջությամբ չեն համընկնում պաշտոնի նկարագրում սահմանված պարտականությունների հետ, ինչը կարող է հանգեցնել գործառնությունների բաշխման անհստակության և պատասխանատուի ծանրաբեռնվածության: Բացի այդ, նրա տարեկան հաշվետվությունները հիմնականում ունեն կատարողական բնույթ և չեն ներառում իրականացված աշխատանքների արդյունքների վերլուծություն, ինչը սահմանափակում է գործունեության արդյունավետ գնահատման և բարելավման հնարավորությունները:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նաև ՄՈՒՀ-ում ներդրված շահակիցների կարիքների վերհանման և հետադարձ կապի որոշ մեխանիզմները: Որոշ դեպքերում Հոգաբարձուների խորհրդի որոշումները հիմնվել են հարցումների արդյունքների վրա, ինչը վկայում է տվյալների կիրառման փորձի մասին: Սակայն հարցաշարերը հիմնականում փակ հարցերից են կազմված, դրանց արդյունքների ամփոփումները հաճախ չունեն վերլուծական բնույթ, ինչի հետևանքով ՊԻԳԲ շրջափուլի ամբողջական կիրառումը բոլոր մակարդակներում չի ապահովվում:

Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ հարցումներին շահակիցների մասնակցությունը սահմանափակ է, ինչը նվազեցնում է ստացված տվյալների ներկայացուցչականությունն ու հավաստիությունը: Այս հանգամանքը կարող է սահմանափակել տվյալների հիման վրա իրականացվող վերլուծության խորությունը և որոշումների կայացման արդյունավետությունը:

Դրական է նաև այն, որ ՈՆԱ պատասխանատուն համագործակցում է ԵՊՀ ԻՄ-ի համապատասխան պատասխանատուի հետ, ինչը նպաստում է փորձի փոխանակմանը և մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Միաժամանակ նպատակահարմար է ապահովել նրա շարունակական մասնագիտական վերապատրաստումները՝ որակի ապահովման ոլորտում արդիական մոտեցումների և գործիքների կիրառման նպատակով:

Ընդհանուր առմամբ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ նախորդ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումից հետո ՄՈՒՀ-ում նկատվում է դրական առաջընթաց կրթության որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ: Սակայն

²⁴ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և առաջարկությունների քննարկումների արդյունքում:

համակարգի լիարժեք գործարկման և հաստատությունում կայուն որակի մշակույթի ձևավորման համար անհրաժեշտ է շարունակել իրականացվող քայլերը և ապահովել դրանց համակարգային կիրառումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը մշակել է ՈԱ համակարգի գործառնական փաստաթղթերը, հաստատել է որակի ապահովման քաղաքականություն, իրականացնում է ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների գնահատում հարցումների միջոցով և դիտարկում հարցումների արդյունքները տարբեր օղակներում, ինչպես նաև ձեռնարկել է քայլեր շահակիցների ներգրավվածության խթանման ուղղությամբ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը համապատասխանում է չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Բավարարում է

Փորձագիտական խմբի ղեկավար
Գայանե Ավետիսյան

Ապրիլի 20, 2026թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. Գայանե Ավետիսյան՝ 1992թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Աշխարհագրության ֆակուլտետը: 2006թ. շնորհվել է աշխարհագրական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, 23 գիտական հոդվածների հեղինակ է: 2014թ ստացել է դոցենտի գիտական կոչում: 1991-2020թթ. աշխատել է Գյումրու թիվ 26, թիվ 9, թիվ 1 ավագ դպրոցներում՝ որպես աշխարհագրության ուսուցիչ (առաջին կարգի որակավորմամբ): 2011 – 2012թթ. ԵԿՏԱ-ի Գյումրու մասնաճյուղում աշխատել է որպես Զբոսաշրջության և սպասարկման նոր տեխնոլոգիաների ամբիոնի դասախոս: 1994թ. -ից մինչ օրս աշխատում է Շիրակի պետական համալսարանում՝ որպես Աշխարհագրության և սերվիսի ամբիոնի դոցենտ: 2019 - 2022թթ. աշխատել է Շիրակի պետական համալսարանի ռեկտորի օգնական, այնուհետև 2023թ. նույն համալսարանում՝ Աշխարհագրության և սերվիսի ամբիոնի վարիչ: 2023թ-ից մինչ օրս աշխատում է Շիրակի պետական համալսարանում՝ որպես Որակի ապահովման բաժնի պետ:

2. Բելլա Աբրահամյան 2010 թ. ավարտել է ԵՊՀ Ռումանագերմանական բանասիրության մագիստրատուրան՝ «Իսպաներեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ, ստացել է լեզվաբանության և մանկավարժության մագիստրոսի կոչում: Ներկայումս հանդիսանում է Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի «Լեզվաբանության և թարգմանության» ֆակուլտետի ասպիրանտ: Աշխատել է իսպաներենի դասախոս Եվրասիա համալսարանում, Տուրիզմի և սերվիսի ռուսական համալսարանի երևանյան մասնաճյուղում, աշխատել է որպես թարգմանիչ տարբեր միջոցառումների ժամանակ, 2019 թ-ից աշխատում է Միլիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի քոլեջում՝ որպես իսպաներենի, անգլերենի և զբոսաշրջության դասախոս, իսկ 2024 թ-ից՝ նաև Որակի ապահովման կենտրոնի մասնագետ: Ունի իսպաներենի միջազգային DELE դիպլոմ, Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի Ilingua գիտահետազոտական ինստիտուտի անդամ է:

3. Էլենա Մարտիրոսյան 2002 թվականին ավարտել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվ. պետական լեզվաբանական համալսարանի Ռուսաց լ. և գրակ., անգլ.լ. ֆակուլտետը: 2015-2017 թվականներին եղել է Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնում ռուսաց լեզվի դասավանդող: 2017 թվականից առ այսօր աշխատում է Ֆրանս-հայկական մասնագիտական ուսումնական կենտրոնում՝ որպես տնօրենի ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալ:

4. Տաթևիկ Հախնազարյան՝ 2024 թվականին ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը՝ ստանալով ընդհանուր մանկավարժի և սոցիալական մանկավարժի որակավորում: 2024 թվականից մինչ օրս նույն համալսարանում շարունակում է ուսումը՝ «Կրթության կազմակերպում» ՄկԾ-ում: 2020 թվականից հանդիսանում է COAF Alumni ծրագրի մասնակից: 2024–2025 ուսումնական տարում աշխատել է Լևոն Շանթի անվան N4 հիմնական դպրոցում՝ որպես երկարօրյա խմբակի ուսուցչուհի:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N. 02.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
2. Ռեսուրսների դիտարկում			16:00	17:30	90 րոպե
N. 03.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
Հանդիպում տնօրենի հետ			09:30	10:25	55 րոպե
Դասավարտումներ			10:35	11:30	55 րոպե
Պրակտիկաների և բազաներում պրակտիկ դասերի դիտարկում			11:40	13:20	100 րոպե
Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ			13:30	14:30	60 րոպե
Հանդիպում տնօրենի տեղակալների հետ			14:40	15:30	50 րոպե
Հանդիպում շրջանավարտների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			15:40	16:30	50 րոպե
Հանդիպում գործատուների հետ			16:40	17:30	50 րոպե
Հանդիպում Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների հետ			17:40	18:30	50 րոպե
Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում			18:40	19:40	60 րոպե
N. 04.12.2025 թ.			Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
10. Հանդիպում ամբիոնի վարիչների հետ			09:30	10:20	50 րոպե
11. Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			10:30	11:20	50 րոպե
12. Հանդիպում ուսանողների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ			11:30	12:20	50 րոպե
13. Զուգահեռ հանդիպում «Զբոսաշրջություն» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	12:30	13:20	50 րոպե
14. Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ			13:30	14:30	60 րոպե
15. Հանդիպում «Զբոսաշրջություն» և «Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի պատասխանատու/ների դուալի ղեկավարի հետ	Հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրի պատասխանատու/ների դուալի ղեկավարի հետ		14:40	15:30	50 րոպե
16. Զուգահեռ հանդիպում	Զուգահեռ հանդիպում	Զուգահեռ հանդիպում «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի	15:40	16:30	50 րոպե

	«Զբոսաշրջություն» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ	«Խոհարարական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ	տեխնիկական սպասարկում և նորոգում» մասնագիտության կրթական ծրագրերի դասախոսների հետ			
17.	Հանդիպում ստորաբաժանումների /կենտրոնների (Ուսումնական մասի վարիչներ, Դուալ կրթական ծրագրի ղեկավար, Կարիերայի ուղղ. պատասխանատու, Պրակտիկայի վարիչ, Գրադարանավար, Հաշվապահ, Կադրերի տեսուչ, Մեթոդիստ, Լաբորանտներ) ղեկավարների հետ			16:40	17:50	70 րոպե
18.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում			18:00	19:00	60 րոպե

N.	05.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
9.	Հանդիպում ՈւՆ ներկայացուցիչների հետ	09:30	10:10	40 րոպե
10.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած խմբի անդամների հետ	10:20	11:00	40 րոպե
11.	Հանդիպում Կրթության որակի պատասխանատուի հետ	11:10	12:10	60 րոպե
12.	Բաց հանդիպում	12:20	13:00	40 րոպե
13.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե
14.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	14:20	14:50	30 րոպե
15.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	15:00	17:00	120 րոպե
16.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:10	17:30	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
42.	Կարճաժամկետ պլաններ	1
43.	Միջնաժամկետ պլաններ	1
44.	Բոլոր խորհուրդների նիստերի արձանագրություններ	2
45.	Ամբիոնների նիստերի արձանագրություններ	2
46.	Արխիվավարի և դասախոսի պաշտոնների անձնագրեր	2
47.	2025 թ. ֆինանսական փաստաթղթեր /նախահաշիվ/	2
48.	2025-2026 ուստարվա աշխատանքային պլաններ	2
49.	Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստերի արձանագրություններ	2
50.	Ֆինանսական միջոցների /եկամուտների և ծախսերի/ բաշխումը արտահայտված տոկոսներով ըստ բյուջեի հոդվածների /վերջին 3 տարիների/	2
51.	Կրթական բարեփոխումների ուսումնամեթոդական խորհուրդի կազմ և նիստերի արձանագրություններ	3
52.	Դասախոսների փաթեթներ /3 ՄԿԾ-ների/	3
53.	Պրակտիկայի լրացված օրինակներ /3 ՄԿԾ-ների/ վերջին 2-3 տարի	3
54.	Նախագծային աշխատանքների օրինակներ /3 ՄԿԾ-ներից/	3
55.	Ռեֆերատների, անհատական աշխատանքների օրինակներ /3 ՄԿԾ-ներից/	3
56.	Դիպլոմային աշխատանքների օրինակներ	3
57.	ՊԿԶ-ում կատարված փոփոխությունների հիմնավորում	3
58.	Խորհրդատվական պարապմունքների ժամանակացույց	4
59.	ՈւՆ նիստերի արձանագրություններ	4
60.	ՈւՆ կանոնակարգ	4
61.	ՈւՆ հաշվետվություններ	4
62.	ՈւՆ աշխատանքային պլան	4
63.	Կարիերայի պատասխանատուի հաշվետվություն /վերջին երեք տարիների/	4
64.	Կադրերի կենտրոնի հաշվետվություն	5
65.	Տրամադրել ցանկ, որտեղ կերևա դասախոսի որակավորումը/ները և դասավանդվող մոդուլները /նշելով նաև տվյալ մոդուլում դասավանդելու ստաժը/	5
66.	Դասալսման լրացված ձևաթղթեր և դրանց վերլուծությունները	5
67.	Դասալսումների և փոխադարձ դասալսումների ժամանակացույց	5
68.	Դասախոսների ռեզերվային բազա /առկայության դեպքում/	5
69.	Մասնագիտական վերապատրաստում անցած դասախոսների ցանկ և վերապատրաստման թեմաներ	5
70.	2024-2025, 2025-2026 հատուկ մասնագիտական մոդուլներից հետազոտական աշխատանքների օրինակներ	6
71.	«Հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ» ուղեցույց	6
72.	Դասախոսների կողմից մշակված ձեռնարկներ, մեթոդական ուղեցույցներ	6
73.	Դասախոսների կողմից տպագրված աշխատանքների /հոդվածների/ ցանկ վերջին 5 տարիներ	6
74.	Հաստիքացուցակ	7

75.	Ռեսուրսային բազայի տվյալների ցանկ /լաբորատորիաներում առկա սարքերի, պրոյեկտորների, լսարանների և այլն/	7
76.	Կարճաժամկետ դասընթացների ցանկ	8
77.	Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները և հաշվետվությունները	8
78.	Տնօրենի 2023թ. հաշվետվությունը	8
79.	Համագործակցությունների պայմանագրեր և հուշագրեր / ուսումնական բազաներ, պրակտիկա, շարունակական կրթություն, համագործակցություն և այլն/	9
80.	Իրականացված բոլոր հարցումների լրացված օրինակներ և դրանց վերլուծությունները	10
81.	Քոլեջի գործունեության ԳԱՑ-եր	10
82.	Դասախոսների ինքնագնահատում	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

6. Լսարաններ
7. Մասնագիտական կաթինետներ
8. Լաբորատորիաներ
9. Արհեստանոցներ
10. Գրադարան

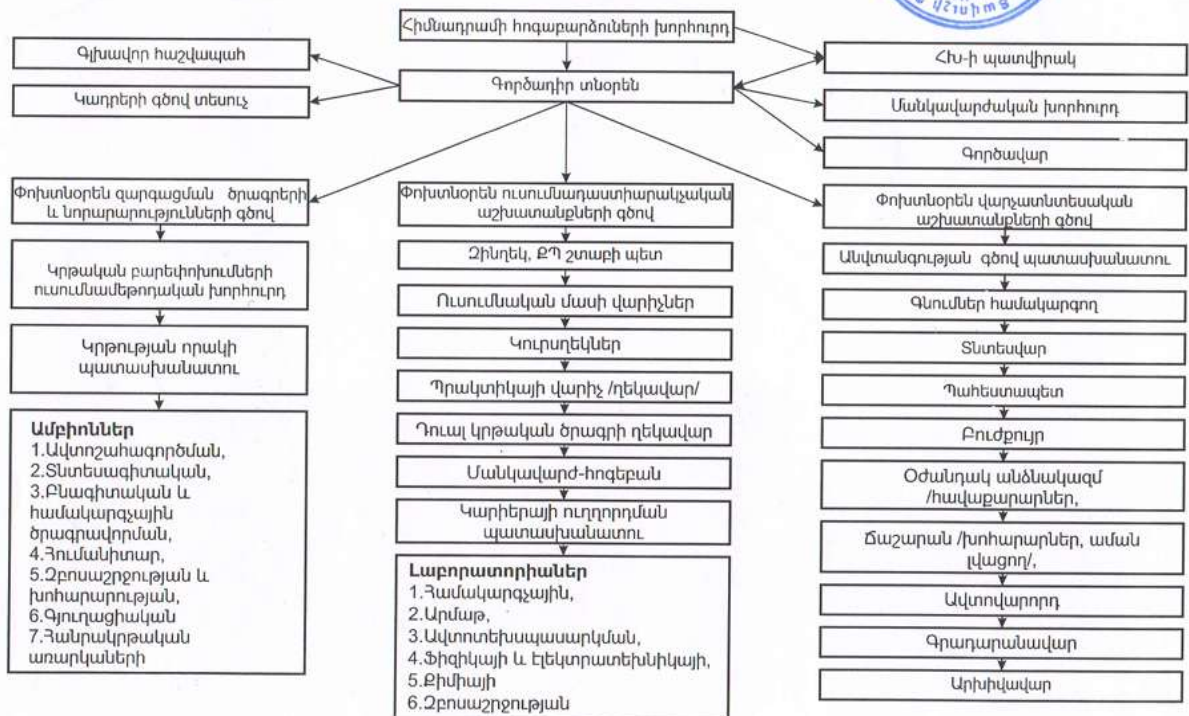
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1,3

"Հաստատում եմ"
"ՏՊՏՏՔ" իմ ՀԻ նախագահ՝
Ա. Ավաջյան

"ՏՊՏՏՔ" ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

"Հաստատում եմ"
"ՏՊՏՏՔ" իմ նախագահի գործադիր տնօրեն՝
Հ. Բրուտյան
20.09.2023/Յ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

21. ԳԱՑ-Գործունեության առանցքային ցուցանիշներ
22. ԶՀ- Զարգացման հայեցակարգ
23. ԿԳՄՄ -Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
24. ՀԽ- Հոգաբարձուների խորհուրդ
25. ՀՀ- Հայաստանի Հանրապետություն
26. ՄԿԾ- Մասնագիտական կրթական ծրագիր
27. ՄԿԾ- Մասնագիտական կրթական ծրագրեր
28. ՄԿՈԻ- Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում
29. ՄՈԻՀ -Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
30. ՄԿՈԻԶԱԿ- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն 57
31. ՊԿԶ -Պետական կրթական չափորոշիչ
32. ՊԻԳԲ -Պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում
33. ՊՈԱԿ - Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
34. ՌԾ- Ռազմավարական ծրագիր
35. ՈԱԱԿ -Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
36. ՈԱ- Որակի ապահովում
37. ՈԱՇ-Որակավորումների ազգային շրջանակ
38. ՈՆԱ-Որակի ներքին ապահովում
39. ՈԻԽ- Ուսանողական խորհուրդ
40. ՖՀՀ-Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամ